

ANUL LXXXI

Nr. 16

17 — 23 APRILIE

1991 — BUCUREȘTI

Flacăra

SĂPTĂMÎNAL DE OPINIE, POLITIC, SOCIAL ȘI CULTURAL • ÎNFIINȚAT ÎN 1911

Anumite părți

O anumită parte a presei este nemulțumită de modul cum se comportă puterea.

O anumită parte a populației este de acord cu această anumită parte a presei și iese periodic în stradă, clamându-și revendicările. Însă cine-mparte în anumite părți, parte anumită-și face și nu se sinchisește de nimic, în toate părțile.

(pagina 2)

Trandafir
de la
Moldova

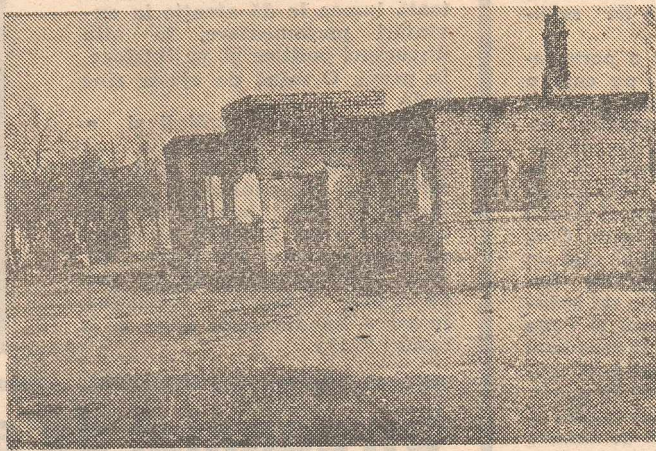
pagina 7

Starețul Ioan Păcătosul :
„UN POPOR FĂCĂ
MITURI MOARE”

O convorbire pe care Tudor Octavian a purtat-o cu un specialist în construcții devenit monah ne apropie de o idee pe care tindem mereu s-o uităm în virtutea spaimei față de manipulări și destabilizări : și Dumnezeu a fost constructor ! (pagina a 3-a).

Bolintinul sub asediu

pagina 7

„DISPUTA PENTRU BASARABIA ȘI BUCOVINA SCENA POLITICĂ A ROMÂNIEI”

„Disputa pentru Basarabia și Bucovina definește acum din ce în ce mai mult scena politică a României”.

Este concluzia la care ajunge „Die Presse”, pe fondul analizei implicațiilor semnării în poziție de drept a atât de comentatului tratat de amicitie cu U.R.S.S. Care amicitie ignoră (oare de ce?) consecințele tratatului Molotov — Ribbentrop (pagina a 14-a).

iubita mea era bărbat !

*S-a năpustit asupra
mea și m-a dezbrăcat.
Apoi și-a dat fusta jos.
Atunci am văzut că,
de fapt, era bărbat !*

Un mic imperiu al crimei, o enclavă mafiotă la marginea Bucureștiului, un sat în care funcționează incredibil legea tăcerii (am și intrat în Europa-meridională cu „omerta”) a intrat, brusc, în atenția opiniei publice.

Dau turcii !

Sub genericul „Intrarea în Orient”, Paul Vinicius și Cristian Pavel investighează în mea asiatică care cuprind treptat, Bucureștiul, Partea Orientului au fost lăsa deschise. Poftiți la lectură, efendi ! (paginile 8-9).

Omenia n-a murit

Salvarea vine prin telefon

Doctorul Ioan Mărcu de la Spitalul de nevro-psihiatrie infantilă din Partiza, județul Hunedoara, n-a scutit simpatia dinamică la redacție. Către artelele „Somn” sunt cu noi” publicat în urmă cu două săptămâni în „Flacăra”. E o impresie a situației deosebite. Vădită Maria, rămasă fără lucru în urma născutului, n-a angajat un a simpatie de normă, născut poate să lucreze în simpatie, în care trebuie să înțelegă un copil encefalopat.

Medicii de la Partiza vor să se ocupe ei de acest copil. Simptome de ameliorare a sănătății copilului sînt evident, mai mult în plus, mama, handicapată social, în timpul, are posibilitatea să-și găsească mai ușor de lucru. Dacă doamna Vasilescu Maria sună-și la redacție pentru a vă pune în legătură cu doctorul Mărcu !

Povestea e și grotescă și amuzantă : o frumoasă tină este îmbrățișată, ea se dezbracă agresiv, dovedindu-se a fi, de fapt, bărbat. Ce drame ascunde viața homosexualilor ? (pagina a 6-a).

George Arion

Neclintiți în eroare?

„Noi de-aicea nu plecăm / Nu plecăm acasă / Până cînd ne-om cîștiga / Libertatea noastră“, s-a cîntat cu frenezie în Piața Universității în timpul celei mai lungi demonstrații de stradă pe care a cunoscut-o România.

La rîndul său, prin tot ce întreprinde, președintele țării ne asigură că, în nici un caz, nu va părăsi puterea.

Primul ministru afirmă deschis că nimic nu-l va clinti din locul în care se află. Președintele Senatului nici nu-i bagă în seamă pe intelectualii care-i cer să renunțe la titlul de academician.

Ministri, deputați, directori, lideri sindicali își păstrează cu obstinație locurile, oricît ar fi de contestați, iar demisiile lor reprezintă doar un alint, fiind de cele mai multe ori retrase.

Să fie această încăpăținare în conservarea unor poziții cîștigate un semn al capacității de a nu da înapoi în fața piedicilor? Sau, dimpotrivă, un semn al erorii care ne macină zilnic forțele?

zona de tandrețe

Stalinism adus la zi?

Ion D. Goia

Este greșit să se creadă că Stalin ar proceda astăzi la fel ca acum 50-60 de ani. Nu, el ar face un stalinism „secularizat“, adus, adică, la zi, la sfîrșit de secol 20. Perestroika este, de fapt, stalinismul zilelor noastre. Însă nu-l nevoie să mergem neapărat la vecini. Cum ar arăta astăzi o țară administrată de tătuc putem să deducem în bună măsură uitîndu-ne chiar la regimul nostru, care, oricît ar părea de ciudat, avînd în vedere intențiile declarate și programele afișate, pretențiile lui că merge spre Occident, crește și se dezvoltă în umbra lui Iosif Vissarionovici.

A fost mai întîi lovitură pentru acapararea puterii — Stalin le-ar fi dat autorilor ei nota zece. Pe urmă, în stilul inconfundabil al tătucului (însă așa cum ar fi făcut-o el astăzi, nu cum a făcut-o în anii '30), împotrivirea de orice fel au fost reprimată fără milă, cu ajutorul bandelor de haidamaci, prin contrademonstrații, prin mineriade, poliție și alte mijloace. Cei ce puseseră mina pe putere în țelegau s-o păstreze apărînd-o cu ghearele și cu dinții, neținînd cont de nimic și trecînd peste orice.

Trezirea din hipnoză a alegătorilor de la 20 mai, sentimentul lor că au fost trași pe sfoară au venit împreună cu convingerea că FSN-ul este forma mascată a PCR-ului. Și atunci a apărut pe piață Partidul Socialist al Muncii. Nu puțini au fost aceia care au considerat această apariție drept o nouă lovitură de maestru a noii Puteri, care și-a creat astfel o acoperire, un paravan. Adică, ce tot spunem de fesenști că sint comuniști, comuniștii sint la Verdeț. Aceasta ar fi prima mare diversiune a celor de la cîrmă pentru a-și masca sorginea și esența comunistă.

A doua diversiune ar putea-o constitui recente ciocniri (soldate și cu excomunicări) dintre „conservatorii“ Frontului și conducerea acestuia. Cel mai notoriu este cazul Birlădeanu. Președintele Senatului a criticat — avînd în criticile lui perfectă dreptate — politica economică a guvernului. Și-a dat foc la valiză. Apărătorii „liderului național“ au descoperit că domnul Birlădeanu este „vechi nomenclaturist comunist“. Dar această cale de atac nu duce nicăieri, intrucît nu altceva au fost nici domnii Iliescu, Dan Marțian, Brucan, Valter Roman și alții alții. Însă e convenabil pentru Putere ca să poată arăta cu degetul către „conservatori“, sacrificîndu-l, printre alții, pe domnul Birlădeanu, pentru ca distanțarea de comunism să fie subliniată încă o dată.

Dar cine e Puterea? Dacă lăsăm la o parte influența mare, de tip mafioto-masonic, pe care o au în viața politică a țării unele persoane aparținînd anumitor organizații și cercuri extremiste, șovine, marxiste, persoane provenind tot din nomenclatura comunistă, ar trebui să spunem că Puterea se confundă cu FSN-ul, partidul de guvernămînt. Da, dar este oare FSN-ul partid? Multă vreme chiar liderii lui au negat acest lucru. Cred că mai exact ar fi să spunem că FSN-ul este un mecanism, o rețea birocratico-administrativă, formată din o mulțime de roțițe și de curele de transmisie, prin care doi oameni, Ion Iliescu și Petre Roman, își exercită în România puterea dictatorială. Dictatură în tandem? După ce i-am avut pe Ceaușești, întrebarea nici nu mai trebuie pusă. Se poate. Pentru cită vreme, rămîne de văzut. S-a emis și ipoteza că dacă lucrurile vor merge în continuare prost, guvernul va fi făcut țap ispășitor de către „aripa tinăra“, social-democrată a Frontului, la care se va ralia și domnul Iliescu (el e veșnic tinăr și ferice, desigur), iar primul-ministru Petre Roman va fi sacrificat. Dar mai mare răspîndire și credibilitate are teza că cei doi vor merge mină în mină în continuare, Petre Roman acceptînd să-l lase pe Ion Iliescu la cîrma jocului și asigurîndu-și, pe această cale, menținerea în funcție.

Oricum, domnul Iliescu a revenit în forță în prim-plan, după ce o vreme s-a părut că a fost pus în umbră de primul-ministru. El s-a amestecat în treburile guvernului, și-a impus punctul de vedere, a reluat unele practici mai de demult, cum ar fi înțîlnirile cu diferiți „oameni ai muncii“, în sfîrșit, a intrat în pielea celui mai iubit fiu. În acest cadru se înscrie și dusul la Moscova și iscălirea noului tratat româno-sovietic. Există acum pericolul ca în loc să ne reintregim țara prin venirea Basarabiei către noi, să-și lărgască Moscova sfera de cuprindere prin venirea României către Basarabia; în loc ca granița apuseană a URSS să se mute de pe Prut pe Nistru, ea are șansele de a se muta, practic, de pe Prut pe hotarul de vest al României. Alegerile în România pot fi aminate la înfinit (se face deja acest lucru cu alegerile pentru organele locale) și dictatura domnului Iliescu, sprijinit masiv de Moscova și oblaudit de KGB, se poate implementa ireversibil. Și uite-așa, duhul lui Iosif Djugađvili plutește în voie deasupra plaiurilor mioritice.

Democrația ghimpată

Constantin Dumitru

O nouă „Golanie“ pare a se fi instituit în fața Televiziunii. Mai exact, în fața gardurilor de sîrmă ghimpată așezate la intrarea atît de contestatei instituții naționale. Miza demonstrațiilor care apar citeva ore pe zi (pichetele stau permanent) este mai mică decît acum un an — demisia conducerii televiziunii. Desigur, între timp, se cere demisia președintelui, a guvernului, se solicită alegeri anticipate și se afirmă dorința revenirii regelui Mihai I. Dar obiectivul imediat îl reprezintă tandemul Răzvan Theodorescu — Emanuel Valeriu. Obsesia neexprimată direct a acestei mize este, însă, mai adîncă: oamenii vor și niște demisii adevărate. Așa cum se întîmplă în orice democrație. În mod normal, o personalitate foarte contestată (cel puțin domnul Theodorescu este o personalitate) obișnuiește să demisioneze. Un gard de sîrmă ghimpată nu rezolvă problemele. Cel mult le amină. Și — mai ales — le agravează.

Opoziția (parlamentară sau de stra-

dă) nu a obținut pînă acum nimic. Cel mult, citeva bastoane pentru cei care nu fug destul de repede cînd apar scutierii. Și, totuși, pierzînd mereu, opoziția cîștigă teren. Dintre toate idelle pe care le-a afirmat (unele credibile, altele naive sau ridicole — vezi propunerea ca armata să fie condusă de biserică), una tinde să convingă pe mai toată lumea — aceea privind dorința puterii de a se eterniza. Un aversiment vechi de un an și pe care cei mai mulți nu puteau să-l ia în serios devine acut în actualele circumstanțe. „Chiar nu pleacă nimeni?“, începe să se întrebă omul de rînd. Pe fondul gravelor dificultăți economice prin care trece țara, această întrebare are în ea ceva tragic.

Primul ministru anunță remanieri consistente ale guvernului pînă la sfîrșitul lunii. Președintele Senatului a cerut, deja, formarea unui guvern de uniune națională. Dar opoziția se pare că nu e dispusă nici măcar să mai colaboreze la activitatea legisla-

tivă. O eventuală retragere din parlament a celorlalte partide, ar pune F.S.N. în situația de a se afirma ca partid unic (ceea ce ar întîrzi toate acuzațiile privind tendințele sale totalitariste) sau de a determina alegeri generale anticipate.

Absența dialogului real, a jocului politic în limitele regulilor democrației își spune, iată, cuvîntul. Fără nici un factor de echilibru (președintele n-a reușit, din păcate, să intervină la timp, spre a antrena toate forțele politice la realizarea reformei politico-economice, iar prin semnarea precipitată a unui tratat internațional care este apreciat de vasalitate, a creat noi suspiciuni), societatea românească tinde să redevină teatrul unei violente scîndări. Sigur, raportul de forțe s-a schimbat. Își face însă loc, tot mai mult, spaima că de actuala conjunctură vor profita exact forțele cele mai retrograde. Nemăjvind putere să privească înainte, oamenii s-ar putea să fie tentați să privească înapoi, acolo de unde credeam că am scăpat la 22 decembrie 1989.

Gardurilor de sîrmă ghimpată cu care s-a înconjurat puterea li se opun, acum, gardurile pe care le ridică opoziția. Între tranșee, nu poate fi construită democrația. Va mai avea putere acest popor să dărime încă o dată toate gardurile?

Cel mai trist miting

La o zi după ce străzile Bucureștiului au primit mulțimea zecilor de mii de manifestanți care au răspuns chemării Alianței Civice, doar citeva sute de oameni și-au făcut și ei mitingul lor. Erau handicapații cărora toată lumea le dă atenție în cuvîntări parlamentare, în alte discursuri politice și, se înțelege, în presă. O mină de ajutor cine le dă?

Sigur, se ocupă străinii și o fac, adesea, cu o abnegație care ne impresionează. Dar nici sărăcia, nici comunismul, nimic din nefericirea istoriei pe care am trăit-o nu justifică liniștea cu care ignorăm nefericirile altora. Cînd handicapații nu sînt pe deplin integrați, societatea însăși e handicapată. Ceea ce e cazul! (C.D.)

Un semnal de alarmă adresat Puterii

La chemarea Alianței Civice, vineri 12 aprilie a.c., au avut loc în Capitală și în 22 de orașe ale țării mitinguri și marșuri de protest sub deviza „Reformă și Adevăr“. În Piața Revoluției din București, în jurul orei 15, pe o vreme capricioasă, s-au adunat zeci de mii de oameni care au protestat împotriva actualii reforme condusă de guvernul Roman. La tribuna instalată în piață au vorbit Alexandru Popovici, Ana Blandiana, Petre Mihai Băcanu, Doinea Cornea, Constantin Ticu Dumitrescu, Toader Steța, Mihai Gheorghiu și alții. Participanții au scandat lozinci antiprezidențiale, antiguvernamentale, promonarhiste, s-a cerut dizolvarea Parlamentului, organizarea de alegeri anticipate de un guvern de tranziție cu credibilitate, repunerea pe rol a Constituției din 1923 și renunțarea la actuala liberalizare a prețurilor, trecerea în scurt timp la o reformă adevărată care să scoată România din criza politică și economică.

Din Piața Revoluției co-

loana de manifestanți a pornit pe Calea Victoriei spre sediul Guvernului scandînd: „Nu mai vrem nici un pic / președinte bolșevic!“, „Iliescu ce mai stai? Vine Regele Mihai!“, „Demisia!“ și alte lozinci binecunoscute. În jurul orei 20, manifestanții au ajuns în fața Televiziunii unde s-a citit o moțiune de protest. Cîțiva manifestanți au format pichete de veghe intenționînd ca forma de protest să continue în fiecare zi, pînă la demisia conducerii TVR. Pe parcursul celor opt ore de manifestații nu s-au semnalat acte de violență. Mitingul a fost însoțit discret de trei autobuze cu scutieri și o mașină de pompieri plasate în spatele Atheneului.

PETRE BARBU

P.S. Ni s-a părut penibilă reacția de întîmpinare pregătită de F.S.N. (și transmisă la T.V. prin vocea d-lui R. Berceanu) față de acțiunile Alianței Civice. Se dovedește astfel că partidul de guvernămînt suferă de o frică ridicolă.

Reportaj special de Paște

La Răsărit de Eden

Dereticind în casa morților

Cimitirul, în săptămîna mare. Pînă ieri pustii, aleile încep să semene cu ulițele satelor. Bătrîni sau tineri, săraci sau bogați, cunoscuți sau nu, oamenii își dau binețe, își împrumută un chibrit, o găleată, o săpăliță, dau sfaturi și schimbă răsaduri de flori.

Tăcute, prăfuite, murdare, alungate, peste iarnă, în uitare, cruci și mormine sînt spălate, săpate, acoperite de flori. Pămîntul reavăn al mormintelor reclădite, împetritate de culorile vii ale zambilelor, narciselor, lalelelor sînt unica certitudine că e primăvară, într-un oraș în care orice adiere ridică în aer trombe de praf și mizerie.

Asta e datina, îmi spune o bătrînă, abia cîrînd stropitoarea grea, plină cu apă luată tocmai de la cișmeaua de la intrarea în cimitir. Casa morților trebuie să fie curată pentru clipa învierii.

Poate e numai o întîmplare, dar nimeni nu plînge.

Am făcut curat acasă, lacrimă. Nu puteam să nu vin și la el. Are aproape 70 de ani. Se adresează celor de alături, mult tineri, care i-ar putea fi copii. Și noi am venit la tata, să-l amenajăm mormîntul și să făcăm trandafirul, să înflorească și în vara asta.

Simbătă noaptea, vor cînta și pentru morții lor care nu mai au grai, Hristos a înviat din morți, cu moartea pre moarte călîind.

Și să știți, îmi spune tînărul, la fiecare înviere, cred nebunește, cu disperare, că asemeni lui Isus, și tata... Privește încă o dată poza de pe cruce. Apoi, fără să-și termine fraza, o pornește pe alea ce duce spre ieșire.

Marea plingere

Vinerea mare e ziua cea mai lungă. Postul e mai greu astăzi, cînd din bucătărilor vin arome

îmbătătoare. Mielul fript, cozonacul sînt grele ispite pentru cel ce a postit toată săptămîna.

Lumina curge către asfințit. E ora 6. Clopote cheamă credincioșii. Tineri și bătrîni, toți cu flori în mină, se îndreaptă către biserică.

E seara prohodului. Patimile Domnului. Urcarea pe Golgota. Răstignirea. Moartea. Îngropăciunea. E seara de jale. Se împart cărțile cu textul prohodului. În fiecare grup, un preot și cîțiva inițiați. În rest, credincioși, oameni obișnuiți.

În mormînt, viață pus ai fost Cristoase

La început nesigure, vocile devin tot mai clare. Melodia tînguitoare îl fascinează. Afon sau dotat muzical, nimeni nu renunță la bucuria acestei muzici care îl apropie de ceilalți, de Dumnezeu.

Plecăciunea ta preasfîntă o preamărim

Glasurile se contopesc în cîntec. Fiecare grup e o entitate perfectă, nerăbdător să-și cînte strofa de răspuns cit mai corect. Momentele evocate sînt încărate de durerea unei lumi întregi, care prin ea a dobîndit speranță iertării. Sensul cuvintelor, însă, e copleșit de muzică. Biserica devine un altar imens al durerii și speranței tuturor. Melodia urmează, sfîșietoare în frumusețe.

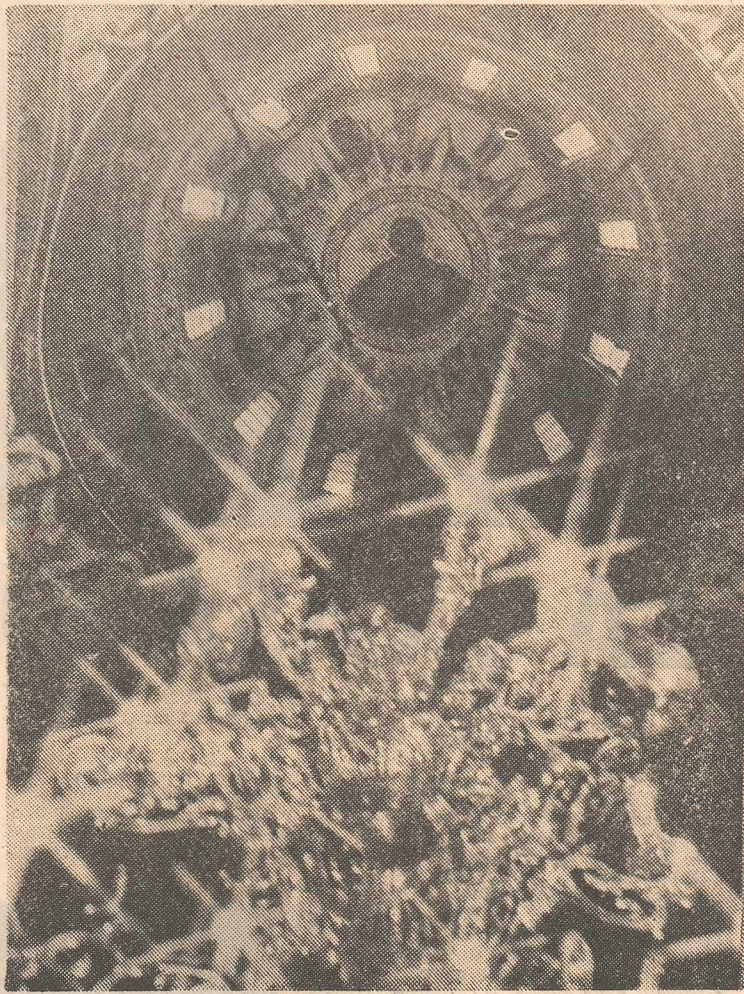
Primăvară duuuulee, fiulul tău proa duuuulee
Frum'seeja uuuunde și-aun pus

Apoi, cîntul e tot mai trist. Strălucirea moare încet, odată cu cel răstîgnit pe cruce pentru noi.

Cu flori și luminări aprinse în miini, toți înconjoară biserică. O noapte și ziua de miine îi mai despart de clipa învierii.

Lumini și chibrituri

Oamenii încep să se strîngă pe o stradă îngustă din centrul orașului. Biserica de aici nu are decît o curte veșnic închisă în

care iarba crește sălbatic. Trep-tele s-au aglomerat, ca să a-jungi înăuntru trebuie să te strecoari cu grijă, întrerupînd mereu o discuție, o glumă ori anunțul: „E dolșpe fără un sfer!” Lumea caută luminări, preocupată, temătoare de îngheșuală. S-a format o coadă, gata-gata să se lătească pînă în altar: cite un nou-venit zăpăcit de lumina camuflată a candelabrelor e prompt îndrumat spre locul îndeoărtat în care se află capătul. Cei dinăuntru vorbesc pe șoptite sau tac privind picturile, luminările aprinse pentru morți, pentru vii. Grupurile sînt mai puțin fremătătoare, mai adîncite în emoție decît în stradă, unde bate un vind cald și se aud la răstimpuri claxoanele mașinilor. În scaunele înalte de lemn s-au așezat în general bătrîni, ico-lico și tineri, parcă ceva mai stingheri. Ei reacționează lași prin surprindere de întinerire care se lasă în biserică: „S-o fi stricat ceva?”

Preotul strigă puternic „Veniți! să luați lumină!” Înaintea

altarului se ridică miinile cu luminări; cei de la coadă încep să devină nerăbdători, se înalță pe virfuri, uitîndu-se cînd în față, cînd în spate. Odată cu reaprinderea candelabrelor plesnește un bec, zgomotul o face să tresară pînă și pe femeia înceată care vinde luminări. O parte dintre cumpărători iese în grabă, anunțînd pentru cei de afară apropierea momentului solemn; flăcările se împrăștie în mulțime.

Ferestrele și balcoanele de peste stradă sînt pline de privitori. Nu coboară, luminările le aprind de la chibrit. Sau de la brichetă. Poate că de sus totul se vede mai bine. Cîțiva metri distanță pentru spectacol. Jos se trag cu nesău ultimele fumuri de țigară. Corul coboară treptele, preotul rostește cuvinte neauzite pînă în margini; pentru mulți nu este decît o amîinare prelungită a clipelor în care se cîntă. Totuși izbucnirea primului „Cristos a înviat din morți!” nu trezește decît un murmur în mulțime; a doua, a treia, a patra vestire umflă gla-

surile revărsate concentric. Luminiile pîlpîie decupînd trăsături înfiorate. Pe laturi, oamenii sînt mai reticenti, jenați unii față de alții, abia șoptesc cuvintele strofei reluate iar și iar.

Pe un trotuar mai ferit stă un polițist cu soldatul în termen. Adulmecă de la depărtare adunarea, privesc impasibili des-trămarea ei, mașinile care demarează cu parbrizele săgetate de luminițe, risetele, graba în-țoarcerii acasă.

Hristos a înviat și pentru ei

Ioana să tot aibă șaisprezece ani, e beată. Înjură birjărește. Ceilalți rid. O provoacă și se distrează de minune pe scama „bătrînilor” din jur care îi privesc muștrător, fără o vorbă. În cîteva minute, un adevărat zid de tăcere îi înconjoară.

Ei vorbesc la mișto, scuipă la mișto, privesc la mișto, ce mai, sînt niște tipi tari, dovadă, tipii ăștia de se dau serioși și domii, da' n-au curajul să descîndă gura, deși se vede că le vine să urle.

Și totuși, tăcerea prelungită începe să-i stînjenească. Siguranța miștocară din ochi e trepat înlocuită de neliniște. Ce dracu vor ăștia de se holbează așa la noi? Întrebarea s-a vrut impertinentă. Tonul cu care e rostită, însă, e ușor nesigur.

Aroganța a lunecat pe nesimțite, dar sigur, în stînghereală. Îi ia locul iritarea. Dacă cineva, oricine, ar scoate o vorbă de reproș, una singură... Măcar tinerii ășia... Ce stați, băi, ca niște pîmpălăi, și vă holbați? V-au dresat babacii?

Provocările sînt inutile. Nimeni nu răspunde. În grup apare o fisură. Gata, mă, cu prostiile, oprîți-o pînă Ioana că rid oamenii de noi. Nu vedeți că vorbim ca proștii și nu ne bagă nimeni în seamă? Țigara atîrînd în colțul gurii nu mai are nici un haz, așa că făcînd din mină a lehamite, „Blondul” o strivește cu talpa pantofului și dă să se îndepărteze. Stai, uite, popa!

Hristos a înviat! Adevărat a înviat! Luminările se aprind. Una din fete întinde lumina care pare predestinată acestei Europe la Răsărit de Eden? De fapt, ce se întîmplă azi cu sufletele noastre în țara aceea din nou văduvită de speranță?

Îl căutăm pe Dumnezeu? Îl așteptăm ghemuți în colțul care pare predestinat acestei Europe la Răsărit de Eden? De fapt, ce se întîmplă azi cu sufletele noastre în țara aceea din nou văduvită de speranță?

ROXANA
PAICU MANOLESCU
OLTEA MUTULESCU

O seamă de lucruri par misterioase doar fiindcă nu sînt cunoscute. Cînd cuprînsul lor are autenticitate, explicația le sporește taina și le apropie de mit. Televiziunea a prezentat, cu un an în urmă, cazul unui preot care zidește, la minăstirea Lainici, o biserică de statură monumentală cu o tehnologie în uz cu veacuri în urmă, fără planuri desenate și cu un minimum de forță de muncă. Așa cum a fost comentată lucrarea de artă a monahului, ea părea o sfidare: la tehnicile de construcție moderne, la regulile administrative și parcă la ceva subînțeleș, deși nu tocmai limpede.

Am fost zilele trecute la Lainici, înainte de sfîntele Paști, ca să descopăr cu ochii și cu mintea mea adevărul despre această ctitorie religioasă cu o istorie — să-i zicem, cel puțin pitorească. Și am aflat un tip de normalitate ce pare unora în afara fiirei, doar pentru că s-au dezobișnuit să se bucure de firesc. Cît despre enciclopedismul starețului, el îi uimește numai pe oamenii care uită că biserică ortodoxă e lăcaș al unei străvechi și mari culturi. Paradoxal trebuie să ne pară doar preotul necultivat, nu acela foarte luminat.

Starețul e știut de o multime de lume ca „dom” inginer”. El e chiar inginer. A absolvit Politehnica în 1976, iar din 1980 a lucrat în zonă la restaurarea unor faimoase minăstiri și monumente de arhitectură, ca, de exemplu, Tismana. Un restaurator care are o facultate, în nu are importanță care domeniu, e un om eare se școlăste cu fiecare nou șantier, astfel că în materie de construcții de catedrale și biserici de tip tradițional e expert. Pînă în 1986, „domaul inginer” a fost unul din specialiștii cei mai solicitați de patriarhie, astfel că ideea de a urma — între 1986—1990 — și teologia nu trebuie să ne uimească. El nu făcea decît să dea consistență cărturărească unei

vocații. La Lainici a sosit pe 9 iulie, dimineața. La ora 11,00 a măsurat cu sfoara, ca meșteșugarii de altădată, amplasamentul unei biserici care, dacă nu beneficiază de un proiect, e îndelung hotărîtă și închipuită cu creierul. Ioan Păcătosul — acesta e numele de călugăr devenit stareț al inginerului — nu e un vanitos, ci un om foarte, foarte chibzuit și totodată respectuos cu trecutul. El spune că dacă Ștefan cel Mare a ridicat o biserică pe an, nu avem dreptul să

ritm pe care nu-l are nici unul din șantieriere laice din decembrie '89 încoace. În patru luni se turnaseră 1.000 mc de beton și se zidiseră parterul și primul nivel.

Formularea e de natură să uimească. De fapt, de natură să uimească e întreaga concepție a clădirii, întrucît sub biserică — avînd două rînduri de ferestre și o înălțime de 50 m — starețul a realizat spațiul unui muzeu al picturii religioase românești din cele mai vechi

cîteva ceasuri bune și n-a trebuit să fac nici un efort ca să-i admirem planurile și talentul de ctitor. Pentru tot ce clădește are un precedent în istoria arhitecturii românești; pentru tot ce inovează are temei ingineresc. Așezarea bisericii — care-i contrarietate din cînd în cînd pe inspectorii de la Direcția monumentelor istorice — e rostuită de circumstanțe. „Locul unde s-a înălțat minăstirea Lainici, spune starețul Ioan Păcătosul, e un dar al lui Dumnezeu și al Jiului. Jiul nu curge conform unor stasuri și nu dăruiește decît îi îngăduie muntele. Apoi, se știe că multe monumente își datează faima nu faptului că s-au ținut de tipic, ci tocmai fiindcă au dovedit soluții ingenioase pentru situații ingrate. Noi nu putem plăti pentru un proiect milioane, cît timp banii vin din cutia mîilelor, Muncitorii, credincioșii și, mai ales, devotați, trudesce pe bani pușini și pe bucurie multă. Șantierul e curat nu pentru că se mătură. E curat pentru că nu risipim. Sîntem prea nevoiași ca să construim prost. Trebuie să construim frumos și durabil astfel ca lumea să treacă prin Lainici ca să învețe una din cele mai emoționante pagini din istoria neamului, aceea a păstrării identității naționale. Pămîntul patriei e plin de mituri și noi sîntem datori să le slujim. Un popor fără mituri moare. În condițiile specifice — de transport, de aprovizionare, de informație — din regiune, construcția bisericii, conform unor reguli stabilite în veacuri și perpetuate de meșteri care toată viața lor au înălțat lăcașe de cult, apare ca singura posibilitate rațională. Poate că ar trebui să ne întrebăm mai des cum zidea Ștefan cel Mare o biserică în numai un an și de ce rezistă opera lui veacurilor”.

TUDOR OCTAVIAN

Starețul Ioan Păcătosul:

„Un popor fără mituri moare”

cheltuim mai mult material și mai multă forță de muncă decît breslașii marelui domn. Iar dacă ei puteau să se dispenseze de serviciile unui institut de proiectare — mai ales că pe vremea aceea nu existau nici I.P.J.-uri, nici comisii de avizare și nici funcționari în materie de frumos însărcinați să aprobe lucrări în care se pricepe oricum mai puțin decît cei care le fac — de ce ar fi nevoie să plătească o minăstire lipsită de fonduri servicii de care n-are trebuință? Din cînd în cînd, șantierul e vizitat de comisi, cele mai multe din ele patronate de bun-simț și care nu pretind nimic peste ceea ce pot efectiv oferi. Iar biserică se împlinesc cu numai 10—12 zidari într-un

timpuri pînă azi. Proiectul, cum ziceam, e lipsit de vanitate, dar plin de ambiție și e drept să fie astfel, Ioan Păcătosul fiind ceea ce se cheamă un cunoscător în domeniu. A avut amabilitatea să însotească un grup de artiști plastici italieni la complexul Brăncuși de la Tîrgu Jiu și trebuie să observ că am fost mișcat nu numai de bogăția științei starețului, ci și de calitatea criteriilor și eleganța argumentației. Mulți dascăli de estetică n-au elocvență în adevăr a inginerului preot. O dovadă că i-au remarcat și superiorii străduințele o constituie trimiterea pentru învățătură la Ierusalim, adică într-un loc unde inteligența adaugă strălucire și profunzime.

Am conversat cu starețul Ioan Păcătosul

Se povestește că un domn fanariot, disperat de monotonia cimpiei, ar fi dat ordin ca toți cei care intrau în București să lase la barieră un pietroi, un bolovan. Și pusese fanariotul în minte să schimbe peisajul și să ridice în capitala valahă un pui de munte.

Mai încoace, mai aproape de amaritele noastre zile, odiosul care a crăpat în decembrie '89 și-a făcut și el de cap, cum a vrut, prin aceeași capitală valahă, și nimerindu-se să fie un om scund, s-ar zice că nu prea suferă oamenii mai înalți decât el, dar nu suferă nici doaurile, atîtca cîte sînt, ale Bucureștiului. Fîndcă într-un oraș întins pe o cîmpie netedă ca-n palmă la bunicul, atunci cînd ai un deal cum e Dealul Mitropoliei, te străduiești să-l pui în valoare, să construiești în așa fel încît să accentuezi ceea ce natura ți-a oferit, de bine de rău, ca varietate a reliefului. Or, ce făcură românii noștri sub înaltul patronaj al scundului personaj? Trîntiră o perdea de blocuri la poalele Dealului Mitropoliei și accon-tuară monotonia locului. Dar nu dă greșcă, pur și simplu, ci cu un scop precis. Cum de locul acela se leagă cam multe amîn-tiri ale istoriei noastre, desigur că după ceranul înălțat pe 10 etaje trebuia să rămînă ascun-să, printre coșuri de gunoi, chiar o parte a acestei istorii. A rezul-tat, cum se vede, o imensă di-versiune în beton.

Pînă să avem motive să cre-dem că în orașul acesta nu se va mai construi astfel, deci cu dușmănie, să facem efortul de-a lua în serios afirmațiile oficia-le că libera inițiativă chiar există, în România, și e încu-rajată, dar să căutăm să ne convingem singuri printr-o vizită într-unul din blocurile ce ascund Dealul Mitropoliei, acolo unde, într-un apartament oa-recare, se află Uniunea Econo-mică Română a întreprinzătorilor Particulari.

DILEMA ROMÂNEASCĂ : A MUNCII SAU A GÎNDII ?

În holul apartamentului, vreo 20 de bărbați înneburați, care n-au nimic din înfățișarea ra-dioasă a omului de succes. Par, dimpotrivă, cam incolțită de viață. Încît întrebarea pe miza căreia vroiam să risc, „hei, oa-menii buni, care dintre voi cre-deți că o să calce pe urmele lui Malaxa?”, e clar că ar pica exact ca nuca-n perete. Nu a-firm că întrebarea nu mi se pă-reă și mie puțin naivă, dar îmi făceam curajul să cred că ea e necesară, totuși, la un an după ce s-a dat startul și cînd des-prinderea de pluton ar avea va-loarea „exemplului american” cu nume românești. Deocamda-tă, nici pomenirea de așa ceva! Cam asta înțeleg de la dom’

De la Malaxa LA „CASA IDEALĂ”

CEA MAI BUNĂ AFACERE TOT STATUL O FACE

A fost printre primii, în București, care au început demersurile în urma Decretului 54, Autorizația a obținut-o trei luni mai târziu, în iunie. Apoi și-a făcut publicitate prin ga-

ca să zici că ai apucat capita-lismul de coadă, dar prețurile au mai crescut după aceea. Și parcă s-a deschis și robinetul cu comenzi : un motel particu-lar la Urziceni, un teren de mini-golf și o piscină la Chiajna, pentru firma „Martha”, su-pracalajarea spațiilor de pro-

zete care primesc anunțuri fără plată. Comanda nr. 1 a venit odată cu toamna, în septembrie. Era o vilă la Plătărești-Călă-rași. Radu Frumusanu a înche-iat la rîndul lui contracte de subproiectare cu un specialist în rezistența clădirilor și cu un altul, inginer de instalații. Clienții i-au dat lui, ca proiectant general, 25.000 de lei, din care el a dat fiecărui subcon-tractant cîte 5.000. Nu erau bani

ductie ale unei cooperative, o vilă în București cu mai multe etaje. În plus, Radu Frumu-sani zice : „Trebuie să se facă proiectele, dacă pierd vremea umblînd după tot felul de avize ? Anul trecut am fost pentru o lună în Belgia. Am umblat prin atelierele de proiectare ale primăriilor și prin ateliere particulare. Acolo, toate

proiectele sînt afișate public. Oamenii din cartier le discută și ei au un cuvînt greu de spus dacă proiectele sînt fie execu-tate sau nu. Dar dacă ajung să fie aprobate, atunci primăria dă toate acordurile și avizele pentru apă, canal, energie elec-trică, energie termică. Pe cînd, la noi, proiectantul aleargă sin-gur după toate aceste acorduri și avize și durează mai mult obținerea lor decît întocmirea proiectului. Iar primăria, care dă autorizația de construire, pune doar ștampila. Dacă o pune. Pentru că, atunci cînd ajungi la primărie sau la pre-fectură, e posibil ca arhitectul-șef sau adjuncții lui să doreas-că să implice în respectiva afa-cere un alt atelier de proiecta-re de pe urma căruia să obțină niște beneficii neîmpozabile. De ce n-am lucra și noi ca alții : și bine și repede și — mai ales — luîndu-ne niște garanții priv-ind corectitudinea fiecăruia ? Cît privește datoria primăriei de-a face mai mult decît să aplice ștampila, e cazul să spun că eu nu aștept din partea func-tionarilor primăriei un serviciu neplătit. Dimpotrivă : dacă eu îmi plătesc conștiincios impo-zitele de pe urma cărora sînt salarizați respectivii funcționari, de ce să nu fiu ajutat și de ce ei să nu-mi facă la rîndul lor acest serviciu de obținere a avi-zeilor pentru o clădire sau alta ? Că doar sînt bun de plată nu doar pentru impozitul pe bene-ficiu, ci mi se pretinde și impo-zit pe circulația mărfurilor, cîteva procente bune din inca-sări. Și impozitul acesta îl plă-tim, de fapt, de două ori. Ca autor al proiectului general eu încasez o sumă și plătesc res-pectivele procente pentru im-pozitul pe circulația mărfurilor. Apoi, din aceeași sumă, dau fiecărui subcontractant banii ce i se cuvin, și fiecare dintre aceștia plătește mai departe, la rîndul lui, același impozit pe circulația mărfurilor. Cea mai bună afacere, cum se vede, tot statul o face.”

Măcar prin faptul că, pentru a exista, nu are nevoie de ma-terii prime și consum industrial de energie, firma lui Radu Frumusanu se află destul de departe de rețeaua birocratică de stat. Dar această rețea se face oricum simțită și firma „Casa ideală” rămîne ideală, se înțelege, numai prin compara-ție cu altele. Iar dacă un arhi-tect, un om care are de vîndut în primul rînd idei, deci o marfă mai subtilă decît gogo-șile sau laminatele, simte cum se tot mișcă în jurul lui năvo-dul birocratic, e clar că pe Malaxa — nume generic, fires-te, pentru industriașul român — îl doare capul chiar înainte de-a se naște, înainte de-a se materializa în poziția carpa-to-danubiano-ponică.

DUMITRU CONSTANTINESCU ■

La vremuri noi, stavile noi!

UCECOM-ul își schimbă părul, dar năravul ba!

„Pe cine nu lași să moară, nu te lasă să trăiești” — spune o înțelepciune populară. E ri-guros valabil și pentru sistemul socialist, pentru a cărui perpetuare sînt dîc, sub varii pre-texte și pseudometaforfoze, se luptă cu obstinație și abilită in-dirjite ineseși vechile sale struc-turi, animale de birouații epo-cii abia apuse, cu totul dispe-rați în fața iminentei lor dis-ponibilități. De aici, e limpede, pornește multe din convulsiile și tensiunile înstăpînute. Sistemul cooperatist a fost, practic, așa cum le place unora să se coco-sească, o formă oarecare de privatizare. Un surrogat al for-mei de proprietate privată, pus pe senilele demolatoare ale pla-nificării și centralizării. O for-mă pompoasă de organizare pe principii: „Asociați-vă voi, că vă stoarcem noi!” (statul, vezi bine). Și, culmea, acum, cînd oamenii mijesc ochii înspre e-conomia autentică de piață, cineva obisnuît să sadă cocoțat în vîrf, vine să plodeze pentru necesitatea sistemului coopera-tist, pentru oportunitatea con-tinutului sale și, implicit, a propriilor fotolii. De parcă oa-menilor nu li s-a acrit de re-glementările birocratice, de a-probări și semnături, de repar-tiții, de indicații și hotărîri. E

timpul ca vorticala să se trans-forme în orizontală. E timpul să se renunțe la cosmeticele, la tirade și argumentații salvatoa-re. Așa ar fi firesc, însă...

Pravile cu capul spart

Ca lucrurile să nu fie prea puțin complicate. Guvernul și, îndeosebi, Parlamentul au reu-șit să atingă performanța de a nu circumscrie cooperatistului nici un perimetru legal, clar și lim-pede, de ființare. În lipsă de altceva, la sedile centrale ale cooperativelor pe profile dis-tincte au început să bîntuie sta-tute, care mai de care mai ne-buloase și aiuritoare. Oamenii, dincolo de propriile lor proble-me, delicate și uneori insolva-bile, s-au văzut descumpanți în fața unei nesfîrșite avalanșe de proiecte. Ce se va întîmpla cu noi? Sub ce formă de orga-nizare vom funcționa? — se în-treabă, pe bună dreptate, aceș-tia.

Inspirata noastră legislație a avut parcă o grijă aparte de a nu cuprinde modalitățile și posibilitățile de trecere la eco-nomia de piață a sistemului coo-peratist. Nu se regăsește nimic în acest sens nici în Legea nr. 15, nici în Legea 31/1991. Pro-fitînd de „scăpare”, forul tute-

lar, fost tătic și mamică — Uni-nea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești (UCECOM) — a avut flerul de a înainta coo-perativelor subordonate încă un proiect de hotărîre și de statut-cadru, bun ca document-model pentru socialismul cu față uma-nă. Cine va avea răbdarea să parcurgă acest stufoș proiect, va resimți aceeași îngrijorare și surprindere ca și persoanele direct interesate și vizate. E-laborat, zice-se, după modelul franco-spaniol (ay, ay, ay, mo-delele!), respectiva pseudocom-pilație cu iz occidental nu face altceva decît să respecte și să reproducă fidel întreaga ierar-hie actuală. Concret, iată cum stau lucrurile.

O reformă doar de formă

La articolul 1 al proiectului de hotărîre a UCECOM se stipulează următoarele : „Co-operativă meșteșugărească se constituie în societăți coopera-tiste de producție și servicii (...)”. „Societatea cooperatistă de producție și servicii (?) — n.n.) — S.C.P.S. — este condu-să direct sau prin intermediul unui directorat desemnat de către asociați sau dintre ei”. (art. 2, p. 2). Mai departe, art. 10 precizează : „În scopul pro-

tejării intereselor societății coo-peratiste, ale membrilor lor și al reprezentării acestora în fața organelor executive și judecă-torești teritoriale, societățile coo-peratiste de producție și servi-cii se pot asocia, în mod liber și voluntar, în federații terito-riale”. „Federațiile teritoriale au ca organ de conducere Confe-rința și Consiliul federației”. (art. 11). „Federațiile teritoriale se pot asocia, în mod liber și voluntar, la Confederația Națio-nală a societăților cooperatiste de producție și servicii”. (art. 13). „Confederația Națională are ca organ de conducere Congresul, Conferința, Consiliul Național și Biroul operativ de conducere al acesteia”. (art. 15). „Pentru îndeplinirea atribuțiun-ilor prevăzute în statutul ca-dru, Confederația Națională a-e un aparat funcțional propriu. (...)”. (art. 16). Așadar, lucrurile sînt clare. Cu toții, otova, tin-tuiți în scaune. Aceași Mărie, cu altă pălărie!

Spi(l)cuiri din statutul vesel

Merită trecute în revistă și unele „pe-le” ale limbii de lemn, atînsă parcă, apoteotic, de acromegalie. Iată, de pildă, cîteva atribuțiuni „sugestive” ale federației teritoriale : „pro-

movarea spiritului mișcării coo-peratiste; organizarea de in-stituții și acțiuni cultural-edu-cative și sportive; repartizarea cotelor centrale de materii pri-me și materiale”. Sau : „Confe-rința ordinară se convoacă de către Consiliul Federației din 5 în 5 ani (nostalgia cincinale-lor n-a pierit! — n.n.) (...) și se vor stabili orientările de dez-voltare ale activității coopera-tiste pentru perioada următoa-re”. Ea mai mult, „Consiliul federației asigură înfăptuirea (oho! — n.n.) hotărîrilor Con-ferinței și răspunde în fața a-cestora pentru activitatea sa”. Și tot așa. Un proiect care pro-vocă dureri de dinți. File în-tregi de gogorite tributare stil-ului de-a munci „în chip co-munist”. Un colac de salvare pentru numerosul personal al Uniunii, devenit și mai numeros după Revoluție. Un colac care, odată umflat, fisile de mama focului.

În fond, cine să-i dămirească pe bieții oameni? Știu ei, de fapt, ce-i așteaptă? E drept, mai greu, dar pînă la urmă și „tovarăși” vor trebui să înțe-leagă cum că timpul purtători-lor de mape și-al gargaragilor de profesie s-a dus, irevocabil.

CRISTIAN PAVEL ■

OM PESTE BORD!

Inginerul Valentin Popescu este pe cale de a câștiga o tristă și involuntară celebritate. Despre el s-au scris câteva zeci de articole, din cauza lui s-au făcut alte zeci de controale economice la fosta Secție (acum întreprindere) de Navigație Fluvială Drobeta Turnu-Severin, asupra lui s-au abătut numeroase recomandări de promovare și două decizii succesive de desfacere a contractului de muncă. A fost întotdeauna un om contestat. Despre un om contestat se pot spune puține lucruri incontestabile. Iată câteva dintre ele: e absolvent al Facultății de Mecanică București în specialitatea mașini termice (diploma nr. 46565/26.08.1974) al Facultății de Drept București, în specialitatea Științe Juridice (diploma nr. 146743/25.03.1975), deținător al brevetelor de ofițer mecanic maritim clasa a treia (eliberat în 3.01.1987) și clasa a doua (eliberat în 30.11.1979, de Căpitanul Portului Constanța), i s-a acordat, anual, calificativul „foarte bine” la locul de muncă, până la data de 27 februarie 1990 când a fost dat afară ca incompetent. Poate fi ușor recunoscut după valiza cu acte pe care o poartă tot timpul asupra lui și după obișnuința de a spune foarte multe lucruri absolut exacte într-o scurtă unitate de timp. După fiecare afirmație zdrobitoare își pune valiza pe genunchi și scoate, febril, actele doveditoare. „La început — mi-a mărturisit, strict personal, dl. Pompiliu Drăghici, procuror-șef al Procuraturii județene Mehedinți — am crezut că omul ăsta e alienat mintal. Abia când am deschis dosarul am avut șocul realității. Vorbea documentat, despre lucruri greu de tăgăduit”. Inginerul Popescu i-a dat în judecată pe

ceptiile — imi spune dl. N. Cioabă, acum director al consiliului de administrație al porturilor dintre Calafat și Moldova Veche — inginerul Popescu bloca o bună parte a lucrărilor. Fără recepție, planul nu era făcut, oamenii nu-și puteau lua banii. Atunci am început să chemăm tot felul de comisii de la ministere, ca să grăbim recepția. De multe ori am primit imputernicirea de a semna eu în calitate de președinte al comisiei.

— Dar erau aceste nave pregătite pentru recepție? Puteau ieși — fără riscuri — pe apă?

— Ce să vă spun, nimic nu mergea normal. Nu aveam piese, nu ne ajungeau banii, partidul și ministerul ne bombardau cu ordine de a face planul, ne dădeau dispoziție să pornim navele...

— Erau sau nu?

— Nu în totalitate. Cam 90 la sută. Dar căpitanii nu le-ar fi preluat dacă n-ar fi avut siguranța că vor funcționa.

Inginerul N. Cioabă începuse,

altă parte — inginer exploatare porturi. Voise să facă vapo re și a trebuit să facă macarale. Învață o meserie aproape nouă, face zeci de drumuri prin țară, caută și aduce piese, repară utilaje portuare la Severin, Orșova, Moldova Veche.

— Era un băiat muncitor. Alerga mult. Foarte bun profesional. Ambițios. Venea pe-acasă mai rar. N-a avut noroc. L-a lăsat și a doua nevastă. Două neveste, doi copii. Da' nu se lăsa. Făcea tot felul de calcule, găsea soluții, repara. Devenise, însă, un om dificil. (Ionel Cătoi, lider sindical la I.N.F. Drobeta Turnu-Severin).

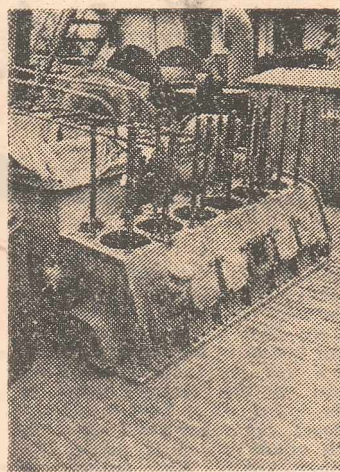
Devenise deci un om dificil. Păstrase și funcția de președinte al comisiei de recepție și refuza de multe ori recepțiile. În noiembrie 1987 e trimis la Giurgiu, după o macara plutitoare. De acolo, la București după piese (mărturie stau delegația nr. 952/28.11.1987 și telexul 1299/30.11.1987). La întoarcere, găsește... o decizie de desfacere a contractului de muncă pentru absențe nemotivate. Dă în judecată secția și câștigă. I se plătesc banii pe perioada „absențelor nemotivate”.

— Nu-mi amintesc acest episod. Dar, în perioada aceea, conflictele erau dese. Nu se mai putea. Ori el, ori noi (ing. N. Cioabă).

Un proces care putea să nu existe

În ianuarie 1990 ing. V. Popescu e „pus la dispoziție” Grupului de exploatare flotă și porturi Giurgiu. I se refuza dreptul de a semna condica de prezență la Severin. În cartea de muncă i se scrie: „Desfăcut contractul de muncă conform art. 130 „c” din C.M. și art. 41(1) din D. 160/1976”. Apoi toată fraza e tăiată cu cerneală roșie. La sesizarea lui Procuratura municipală Drobeta Turnu-Severin emite o hotărâre conform căreia mutarea este ilegală, deci se păstrează vechiul loc de muncă. Între 13 ianuarie și 7 februarie accesul la „vechiul loc de muncă” îi este refuzat, apoi perioada e trecută la rubrica „absențe nemotivate”, notată în cartea de muncă și, în

27 februarie, din nou, pe baza absențelor nemotivate, i se desface contractul printr-o decizie care îi consideră ca loc de muncă... S.N.F. Drobeta Turnu-Severin. Adică ușa pe care nu fusese lăsat să intre.

— Toată această acțiune a fost ilegală — consideră d-na Mihaela Șerban, avocat în cadrul baroului municipal Drobeta-Turnu Severin. În primul rând, GEFP Giurgiu nu mai avea dreptul de a emite decizii, în al doilea rând nici nu i-a trimis o decizie, ci o simplă comunicare de „punere la dispoziție”. Practic, schimbarea locului de muncă s-a bazat pe telegrama 15737, contestată în termen de dl. V. Popescu. În mod normal, dl. Valentin Popescu trebuia de mult să fie reintegrat în muncă și să primească drepturile bănești de la data „desfacerii contractului”.

Un an și două luni, Valentin Popescu s-a apărut singur, într-un proces mult mai vast decât s-ar părea. De ce? E timpul să întredeschidem, pentru o secundă, „valiza cu acte”.

Documente care acuză

În 1983, Sucursala județeană Mehedinți a Băncii Naționale Române refuza facturile S.N.F. Drobeta Turnu Severin. Ele re-

prezintă valoarea unor nave recepționate prin semnătura lui N. Cioabă. Motivul: dl. Cioabă nu are competența de a semna. Suma: 139 000 000 lei.

Prin procesul verbal de recepție finală nr. 189 din 29.10.1985 semnat de N. Cioabă (refuzat de Valentin Popescu) se confirmă executarea în totalitate a șlefului nr. 111550. În realitate, acesta urma să fie gata cu un mai târziu. În anii 1985—1986 sint „recepționate” și achitate în acest mod, două nave a cite 4 925 000 lei.

Prin telexul nr. 6736 din 29.10.1985, G.E.F.P. Giurgiu refuza plata facturilor pentru un deviz de lucrări semnat de N. Cioabă în numele lui V. Popescu, pe motiv că „devizul a fost încărcat cu lucrări și nu s-au introdus toate materialele prevăzute”.

În 6.05.1986 sint transferate de la Sulina la Orșova — pe acte purtând aceeași semnătură — șase utilaje (în valoare de 1 090 709 lei), care nu sint înregistrate în evidențele contabile și nici n-au fost vreodată puse în funcțiune.

Putem continua, cu precizări asemănătoare, până în 1989. Investigațiile și concluziile nu imi aparțin. Un singur om are zilele (de lucru) numărate: Valentin Popescu.

Miliarde plutind în derivă

Plimbare prin portul Drobeta Turnu Severin. Peisaj incredibil. Macarale imense (310, 317, 315, 319) în stare de nefuncționare. Un întreg cimitir de nave defecte (Jariștea, Ialomița, Peris, Calafat etc.) zeci de motoare nereparate, o rachetă ultrarapidă înmormintată într-o barjă, 30 de miliarde de lei — cheltuiți, în 20 de ani, pentru reparații parțiale — sau inexistente — plutind în derivă.

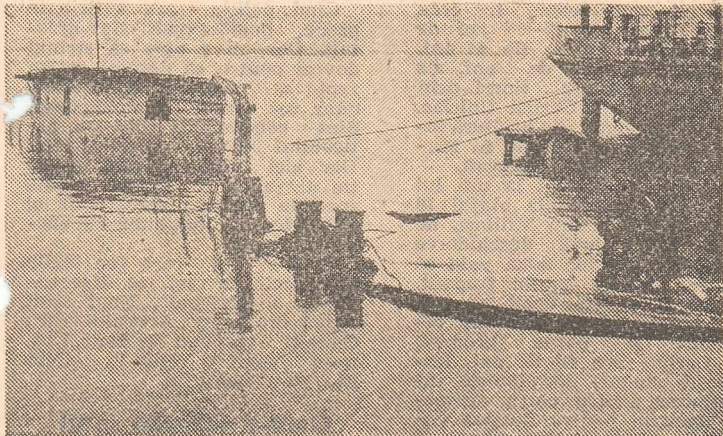
— N-avem cu ce plăti noi reparații. Pentru că două macarale stau, plătim amortismente de 11.085 lei pe lună. E mai ieftin decât să le reparăm. Să-l reprimim pe Valentin Popescu? Nu. Asta nu. (ing. Nicolae Cioabă).

RECOMANDARE. Domnul inginer Valentin Dinu Popescu este bine pregătit profesional în domeniul exploatarei și reparației nave precum și al utilajelor portuare. În activitatea sa de până acum a obținut rezultate bune. Consider că prin cunoștințele sale poate fi de folos Societății Comerciale „N.F.R. Drobeta Turnu Severin S.A.” care în prezent este într-o situație tehnico-economică proastă. Ca urmare, recomand pe domnul Valentin Dinu Popescu pentru a fi numit în Consiliul de administrație al Societății Comerciale pe acțiuni „N.F.R. Drobeta Turnu Severin” Semnează: Ion Cărbunaru, director general în Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor.

— Nu vreau să fac rău nimănui. Am doi copii. Am scos 10 000 de lei credit ca să plătesc pensia alimentară. Sint sărac lipit și nimeni nu mă primește înapoi la muncă. Nu e nevoie de mine. Am 46 de ani, două facultăți, o școală de ofițeri maritimi și sint un zero. (inginer Valentin Popescu).

Punct. Deocamdată.

RADU CIOBOTEA
Fotografii de ELENA GHERA

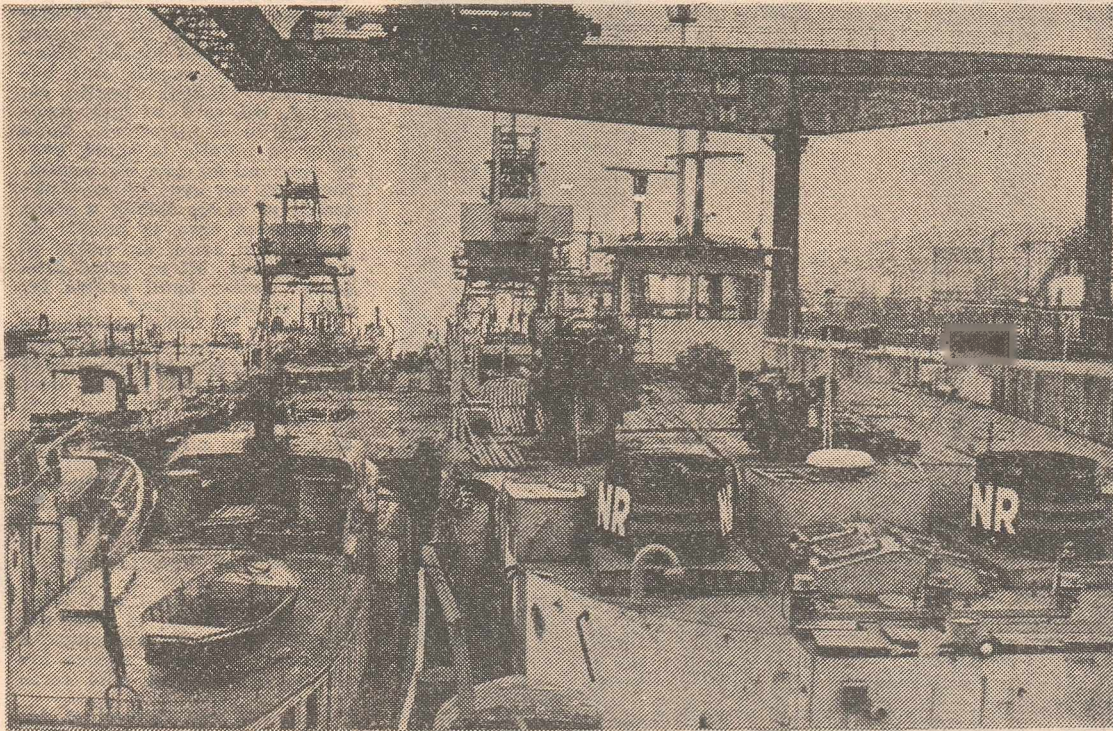

cel care l-au concediat, iar procesul durează deja de un an și două luni. (Un an și două luni de șomaj). Este genul de proces care ori nu se termină niciodată, ori se termină... parțial. De ce? Pentru că, cu cit inginerul în cauză aduce mai multe dovezi în apărarea sa (să nu uităm că e și jurist), cu atât mai puțin plauzibil devine ca cineva să-i dea dreptate. Iată cum stau lucrurile:

Ori el, ori noi

În 1984, Valentin Popescu sosea de la Întreprinderea de Navigație Maritimă Constanța, la Secția de Navigație Fluvială Drobeta Turnu Severin în calitate de președinte al Comisiei de recepție construcții noi nave și reparații a Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor. Până atunci, tânărul inginer lucrase șase ani ca ofițer mecanic maritim, bătuse multe mări ale lumii, acostase pe țărmurile a cincizeci de țări, se însurase la Constanța, apoi divorțase și ceruse să fie lăsat mai aproape de pământ, în navigația fluvială. Voia să construiască și să repare nave. Credea în exactitatea tehnicii și în conștiinciozitatea oamenilor. Navele recepționate de el trebuiau să funcționeze normal — adică perfect — altfel refuza cu încăpăținare să semneze. Conflictul cu conducerea secției (în special cu șeful acesteia, inginerul Nicolae Cioabă) era inevitabil. Și s-a produs la numai câteva luni de la sosirea lui V. Popescu.

— Refuzând să semneze re-

iubita mea era bărbat!

*S-a năpustit asupra
mea și m-a dezbrăcat.
Apoi și-a dat fusta jos.
Atunci am văzut că,
de fapt, era bărbat!*

Adolescenți racolați de homosexuali

Acum opt ani le-a murit tatăl. Acum trei ani le-a murit și mama. Vreo doi ani, V. D. și V. M., au fost îngrijii din milă de o vecină. De un an încearcă să se descurce singuri cu pensia alimentară. V. M. are 18 ani.

— Cum ai fost racolat de homosexuali?

— Eram în fața blocului și nu mai aveam țigări. Atunci Răzvan mi-a spus să merg la el acasă că îmi dă. Nu știam că este homosexual. M-am dus, am fumut o țigară, am jucat cărți. Apoi el mi-a zis că e homosexual. I-am spus: Lasă-mă să plec. A început ușa și mi-a zis: De mine nu mai scapi. Hai urcă-te în pat că te învăț eu ce să faci. Oricum nu-ți mai dau drumul, iar dacă mă infurii chem și alți prieteni și va fi rău de tine.

Când am terminat mi-a spus că dacă mai am nevoie de țigări să mai trec pe la el. Îmi zicea că dacă vede o femeie dezbrăcată în fața lui nu are nici o senzație. Dar când vede un bărbat e mort.

— Ai mai fost pe acolo?

— Da, dar nu mai mergeam singur, chemam câte un prieten și ceream țigările din pragul ușii. Apoi m-au chemat la un bairam. Mi-am luat un prieten care știe să se bată și m-am dus. Erau și greci și italieni. Altă dată m-au chemat la video pe mine și pe fratele meu. Când am dat drumul la casetă unul dintre ei, care era caporal în armată, s-a dus cu un băiat în cealaltă cameră. Eu stăteam pe pat și un tip, Marian, a început să tragă de mine. Mi-a rupt nasturii de la pantaloni. Am pus mina pe o serumieră și i-am zis că-l lovesc dacă nu mă lasă în pace.

— Fratele tău a avut probleme cu ei?

— După ce a murit mama am stat 11 luni fără pensie alimentară. Într-o seară nu mai aveam nimic de mâncare. Atunci fratele meu s-a dus la ei acasă să ceară niște pâine sau cițiva cartofi. L-au prins acolo. El, cum e fricos, a stat.

— Ai primit bani de la ei?

— Mi-a împrumutat prima dată 275 lei și când am vrut să-i dau înapoi a refuzat. Mi-a spus: Ai fost prea bun cu mine. Dar am aflat de la niște puști de 14 ani care mergeau tot timpul acolo că primeau bani, haine, dolari. Tatăl lui Răzvan este mare ștab, iar mama lui pleacă tot timpul în străinătate.

O altă adresă. De data aceasta un tinăr de 17 ani. E strungar, face culturism. Povestea lui a început în timpul unei petreceri care a durat

pină spre dimineață. „Pe la patru dimineață am luat în dormitor o fată să o vrăjesc. Eram cam beat. Înainte să-mi dau seama m-a dezbrăcat. Apoi și-a dat jos fusta mini, pantofii cu toc, ciorapii negri și am văzut că e bărbat. M-am blocat. Nu mi-a venit să cred. Nu știam că și la noi există homosexuali. Nu puteam să fac scandal pentru că la petrecerea aceea erau mulți și mi-a zis că toate fetele cărora le făcusem curte în timpul nopții erau de fapt băieți.”

Tatăl tinărului cu care stau de vorbă se uită cu o privire plină de reproș: „Acum o să ne dați și în ziare?”

Întimplări de la etajul 10

Deși sintem un popor cu temperament latin, homosexualitatea masculină a ajuns la un procent de 5%, unul din cele mai mari din lume. De fapt, cred că fiecare are voie să facă ce vrea cu propria lui viață, are voie să întrețină re-

lații cu oricine cît timp el nu este periculos pentru societate. Dar cînd 35% din adolescenții din București sint racolați de homosexuali este firesc să intri în alarmă.

Mulți tineri se lasă atrași de homosexuali pentru că vîd în aceasta un mod de a cîștiga ușor niște bani. Ei nu au habar că acest fel de relații odată acceptate devin foarte curînd o obișnuință. Gara de Nord este unul din locurile predilecte de acțiune a rechinilor homosexuali. Este știut că aceștia au un apetit sexual deosebit, ei sint într-o permanentă și nervoasă căutare de noi parteneri. Îi acostează cu ușurință pe tinerii care vin din provincie în căutare de locuri de muncă. Le oferă găzduire pentru o noapte, îi invită la un whisky, iar în final îi plătesc foarte bine. De obicei, negăsind de lucru, băieții revin de bunăvoie după cîteva zile în aceste case. Deseori sint însoțiți de prieteni și ei în căutare de bani. Astfel sint

absorbiți de mafie și devin clienți permanenți ai caselor de homosexuali. Cei mai mulți renunță să-și mai caute un loc de muncă. Rechinii care racolează adolescenți se ocupă și de circulația lor între mai multe case de întîlnire. Acest trafic aduce profituri fabuloase. Lui A. Mugur de 49 de ani, personaj important în Ministerul sporturilor, îi erau aduși tineri de 16—17 ani de către D. Grigore de 43 ani. A. Emil de 64 de ani, zis Nono, își procura tineri prin P. Nicolae, zis Corina Chiriac. El era și omul de legătură între casele patronate de A. Mugur, A. Emil și C. Răzvan.

Cînd am sunat la ușa lui T. Lazăr, undeva la etajul 10 dintr-un bloc din Militari, ne așteptam ca după deschiderea prudentă a celor două yale să intrăm într-un spațiu frapant. De fapt nu era decît un banal apartament invadat de bibelouri și perne brodate. T. Lazăr are 68 de ani. Locuiește singur, dar plătește întreținerea pentru patru persoane, aceasta pentru liniștea vecinilor care e bine să nu-și pună prea multe întrebări. Ne spune grăbit că a avut mai de mult niște băieți în gazdă și a uitat să-i radieze de la întreținere. O situație cel puțin stranie pentru un pensionar. În realitate, T. Lazăr racolează tineri și îi plasează pe bani mulți unor persoane din înalta societate. Sub masca de bunic/bunică e tulburat de întreținerea: Cine din grup a făcut confesiuni presei? Cu o voce subțire, șovăitoare ne povestește că tocmai a fost victima unui jaf. Și asta este una din regulile jocului. Foarte des homosexualii sint bătuți sau tilhăriți pentru că, uneori, cei care se lasă racolați sint și ei infractori. „M-au legat cu minile la spate, peste gură mi-au pus un prosop. Noroc că am avut inima sănătoasă iar ei au folosit o sfoară lucioasă care se întinde ca elasticul și astfel am reușit să mă eliberez. Mi-au furat dintr-un sertar banii pentru tv. color și niște haine.”

În anii '50—'60 homosexualitatea exista într-un grup restrîns de artiști. Proliferarea ei extraordinară s-a produs deci în „anii-lumină”. Victime cad în primul rînd liceenii. Mulți dintre acești adolescenți rătăcesc în căutarea unei parteneri și eșuează în buduarul homosexualilor. Dacă ar exista casele de toleranță, acești nefericiți nu ar mai deveni mercenari ai homosexualității. Pentru că trebuie să știți, rechinii homosexuali sint foarte buni psihologi, ei sesizează imediat starea de surescitare a victimei. Urmează clasică invitație la video și apoi coruperea.

Vinovată este deseori și familia. Cred că nu întîmplător

cele mai multe victime provin din familii puritane, în care întotdeauna s-a vorbit cu frică despre actul sexual. Deseori acești tineri au fost crescuți rușinoși ca niște fete, au fost învățați să facă prăjituri, să croșeteze fără ca zeloasele lor mame să-și dea seama că dezvoltă în ei instincte feminine.

Cînd poliția are suficiente probe, homosexualii sint arestați. Dar nu e ușor să stringi dovezi pentru că deseori aceste fapte se consumă în spatele unor uși foarte simandicoase. Sint condamnați conform articolului 200 din Codul Penal. Dar aici începe o altă situație aberantă. Nu există celule speciale pentru homosexuali, ei sint internați împreună cu bărbați normali.

Pentru cei care fac legile notez cele de mai jos. Ușa celei se deschide. Noul sosit strigă din prag „Articolul 200”. Ceilalți răspund în cor „Ura, ne-a venit o fetiță!”. Cam așa stau lucrurile.

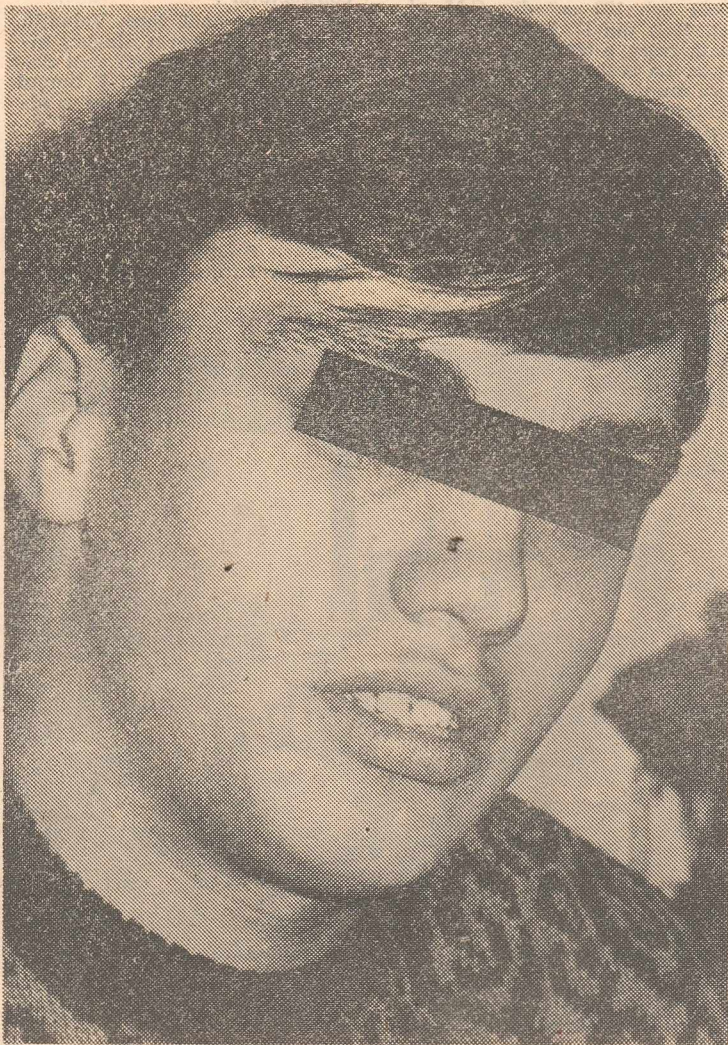
Omu-și schimbă sexul

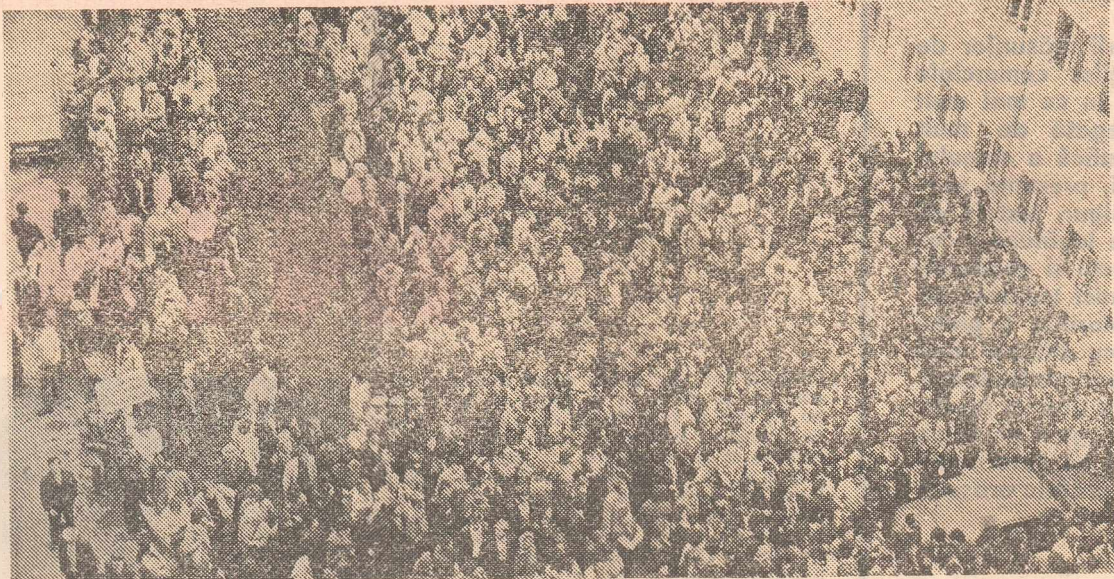
De 30 de ani la Institutul Parhon o echipă formată din medicii Barbu Ionescu, Maximilian și Dumitrache face tratamente de schimbarea sexului.

Dintre numeroasele cazuri rezolvate la Institutul Parhon am reținut două care au o anecdotică spectaculoasă. Un transsexual lucra de cinci ani ca fată în casă la un medic. Avea un comportament perfect feminin. La rugămintea fetei, medicul o duce pentru un consult la Institutul Parhon. Cînd descoperă că de cinci ani era servit de un bărbat, medicul are un șoc, face un puseu de tensiune. Cazul a fost diagnosticat și operat. Cam în aceeași perioadă la institut a venit un inginer minier care lucra de mai mulți ani în abataj. Nimeni din anturajul său nu bănuia că este femeie. Transformarea lui cu adevărat în bărbat a durat mulți ani. Acum el se află în Germania. După evenimentele din '89 a venit cu un convoi de ajutoare pentru secția de endocrinologie și pentru medicii care l-au ajutat. De reținut că din numeroasele cazuri de schimbare a sexului, rezolvate în acest spital, nici unui nu apelaseră la homosexualitate.

Asta nu înseamnă că homosexualii renunță prea ușor la încercarea de a-i păcăli pe medici. „Shocking Asia” a pus homosexualii pe drumuri. După ce filmul a intrat pe rețeaua video, mulți homosexuali, amatori să-și schimbe sexul, s-au îndreptat spre Institutul Parhon cu povești bine ticluite și bibliografie învățată. Dar nu le-a mers.

AURELIA BORIGA ■

C.F.S. Săvinești, 26 aprilie 1990

Trandafir de la Moldova

Aștept provincia

Cu un timp în urmă, ajuns în casa unui prieten din București, am fost interogată, cu o familiaritate inexplicabilă, de un individ care stătea la masă între pahare și rodea o ciosvrită rumenă: „Vere, vii din Moldova?” I-am răspuns afirmativ, informându-l că tocmai picasem cu „Suceava-București”. Omul nostru a mai pescuit melancolic cițiva cartofi cu furcutoa, a dat peste cap un pahar de vin și a suspinat: „Și eu sint moldovean, vere, și, dacă vrei să știi, mi-e rușine de asta. Da, mi-e rușine”. Ce-ar fi trebuit să răspund eu, care nu simțisem niciodată nici cea mai mică urmă de stinjenală pentru că mă născusem și trăisem în Moldova? De altfel, individul s-a explicat imediat: „Voi, mă, voi l-ați ales. Fesenistilor! Și apoi, cu un soi de interes diluat de ironie și dispreț mărunț: „Ați început să vă treziți acolo? Ai început să te trezești, vere? Păi, vezi că nu-i bună tocnița de trandafiri?” Dialogul devenise imposibil; intolerant, partenerul imi refuza orice argument. Nu apucam să deschid gura că și striga: „Ce face?” În privința noastră era lămurit; am văzut Revoluția la televizor,

apoi ne-am apucat să alegem orbește, cu entuziasm și fără remușcări, ducind țara la dezastru. Rușine!

Jocul cu pedepse la Roman

Era prin ianuarie, anul acesta, când o domnișoară a ieșit în fața blocului și, în mijlocul drumului, a strigat cit au tinutoi bojoci: „Jos Iliescu! Citeva gospodine care se întorceau de la piață au înlemnit: „Draga mă, s-au mutat golani și golancele din Piața Universității la Roman. S-o dus liniștea noastră”. Încă așa ceva nu se mai auzise aici. Domnișoara le-a explicat că este doar un joc cu pedepse și a zbughit-o pe scara blocului. „A, e numai în gioacă” s-au liniștit gospodinele și și-au văzut de-ale lor. Cum putea fi altfel? În mai 1990, secțiile de votare fuseseră asaltate de trandafiri, urale și iar trandafiri. Reporterii de la „Ceahlău” îi găseseră pe romașcani încă de la 5,30 dimineața ciondănindu-se care să fie primul la vot. Victoria a fost „zdrobitoare”: în județul Neamț dl. Iliescu obținuse 95,21 voturi, dl. Cîmpeanu doar 2,94 la sută, iar dl. Rațiu 1,85 la sută. În același timp, F.S.N.-ul a fost ales cu

83,12 la sută. Consensusul fusese realizat. Cum s-a ajuns, totuși, pînă aici? Cu mult înaintea alegerilor, despre București se povesteau lucruri stranii; era de-ajuns să te cobori în Gara de Nord că, imediat, erai amenințat cu whisky și bani pentru a striga la manifestatii „Jos Iliescu”. Se povesteau lucruri incredibile, ca întimplarea sărmanului om care și-a păstrat sticla de whisky ca s-o bea acasă cu musafirii. Bietul creștin a simțit încă de la al treilea pahar niște fiori ucigași și s-a repezit la oaspeții luindu-i la palme. A trecut apoi și la soție, pe care a călcat-o în picioare, și a maltratată copiii și, după ce-a aruncat televizorul pe fereastră, a dat foc la casă. Doamne ferește și apăară! Vezi bine, în sticlă erau droguri. Ziarele județene publică, chipurile, sondaje de opinii în care cetățenii își amintesc despre ce a însemnat în trecut guvernarea liberală sau țărănistă. Unii știu precis că Rațiu și Cîmpeanu vor să ne vîndă țara. Au mincat ei salam cu soia? Bătrînii își adună nepoții și le arată „adevăratea cale”. Încă de la înființare, sediul P.N.T.-c.d. din Roman este devastat. „Nu ne vindem țara”. La 26 aprilie 1990 un zvon bine plasat a scos în curtea C.F.S.-ului Săvinești mii de muncitori; listele cu sindicalisti erau, de fapt, adeziuni la liberali! Cine să mai verifice dacă era adevărat? În seara aceleasi zile sediul P.N.L. din Piatra Neamț este forțat. A doua zi, 100 de cetățeni se află în fața sediului, 10-15 intră și distrug tot ce întîlnesc în cale. Materialului de propagandă i se dă foc în curte. „Nu ne vindem țara!” Orice opinie vecină cu opțiunea pentru F.S.N. este sancționată pe loc. Ce ne trebuie partide? Ce, nu avem partid? „Liberali și țărăniști/Puneți mina și muncii!”

Pe zidul intrării la F.S.N. Roman cineva a scris cu litere

de-o șchoapă: **HOȚII**. Îi caut luni, marți, miercuri, joi, vineri; „hoții” nu sint acasă. Dl. deputat Mihai Stoica a anunțat prin ziarul local „Romanul Liber” că în fiecare simbătă, între 9-14 se află la sediu și oferă consultații. Trec din curiozitate și simbătă, dar nimeni nu se arată; oamenii sint lămurii. De altfel, nu vine nici dl. deputat — poate pentru că a fost exclus din F.S.N. așa cum aflui din presă. Întorși în rindul alegătorilor, în scurta vacanță parlamentară, cei doi deputați fesenisti au făcut, fiecare în parte, declarații presei locale. Dl. deputat Mihai Stoica, zice printre altele; „Eu mă numesc «F.S.N. 20 mai» vreau să mă delimitez de ceilalți colegi, care probabil, sint F.S.N. 18 martie 1991”. Dl. deputat G.I. Stancov susține reforma dînd exemplu altor popoare care în momente de criză au știut să facă sacrificii, să muncească din greu, chiar și fără salarii”. Simbătă pe la prînz îl găsesc la telefon pe dl. deputat Mihai Stoica. Dumnealui vrea să-și completeze declarațiile din ziar și este de acord să-i public opiniile.

Spune: „Ultima Convenție a Frontului Salvării Naționale s-a caracterizat prin lipsă de transparență, evitarea discuțiilor deschise, neluarea în seamă a unor obiecțiuni serioase... „În spectrul politic tradițional, poziția noastră (F.S.N. — 20 mai n.n.) nu este de stînga, nu avem legături ideologice cu dl. N.S. Dumitru și dl. Velicu Rădina”. Cit privește pe celălalt deputat romașcan” cu un bagaj intelectual desuet, dl. deputat Stancov nu se sfîște să-și dea cu părerea, călcînd în stăchini”. Printre alte întrebări dl. deputat o pune și pe aceasta: „Care este părerea, celor care ne-au ales, despre activitatea noastră?” Păi, care să fie? Oare, cea scrisă pe zidul F.S.N.-ului? Întreprinderi închise, peste 450 de șomeri la care, în curînd se vor mai adăuga 1 700, magazine goale, chipuri încruntate ca pe vremea „odiosului”, greva foamei la Roman în fața primăriei și organizatorului P.S.M. freindu-și minile cam asta-i situația. Pe strada Ștefan cel Mare I.A.M.S.A.T. București își protejează sub sticlă o firmă de toată frumusețea: o stea în cinci colțuri în mijlocul căreia se află secera și ciocanul. Poate nici nu-i cazul s-o schimb.

Trandafir de la Bacău

„Concetățenii ai Bacăului e ceasul al doisprezecelea, dormiți?” Destabilizatorul nu s-a sfîșit să scrie pe clădirea Telefoanelor părerea sa. Desigur, cetățenii Bacăului nu dorm: injură pe la cozi guvernului și fesenule care l-a înșelat. „Nu-i mai alegem, taică, imi spune un bătrîn întors cu plasele goale de la alimentara. Mîncinoșii, mai strigă, au avut nevoie de noi la votare. O da Dumnezeu și-o să ajungem pe drumuri”. La sediul P.N.T.-c.d. ușa este deschisă; pe un fluturaș scrie: „Eu votez pe Ion Rațiu”. Chiar

despre el vorbim. „Pe 9 martie ne-am întîlnit cu Rațiu la Bacău; a fost un eveniment emoționant care s-a desfășurat în liniște și armonie. Cînd au auzit că Rațiu va lua masa în restaurantul hotelului „Moldova”, chelnerițele m-au îmbrățișat” imi spune dl. vicepreședinte Aurel Popa. Drumul pînă la această schimbare de optică a fost lung și, mai ales, dureros. Un miting „spontan” a spart pe 28 ianuarie 1990 demonstrația pașnică a partidelor de opoziție din parcul „Lăcurici”. Secretarul org. P.N.T.-c.d. a fost agresat și s-a ales cu leziuni la genunchi, nevindecate nici astăzi. „Boșorogii fără dinți/Vrea să fie președinti”. A doua zi, sediul partidului este devastat, un membru P.N.T.-c.d. găsit înăuntrul este maltratată. În județul Bacău, sediile țărăniștilor au fost ținta celor care n-au putut vedea mai departe de trandafir. De șapte ori a fost devastat sediul P.N.T.-c.d. din Onești, de trei ori cel din Tg. Ocna, de două ori cel din Moinești și lista poate continua. Geamuri sparte în miez de noapte — agresări și telefoane de amenințare și, în final un asasinat în comuna Roșiori. Victima — Vasile Velescu, președintele organizației comunale a P.N.T.-c.d. „Nu ne vindem țara”.

La sfîrșitul lui martie, la Bacău, sindicatul Alfa împreună cu Alianța Civică au organizat un miting la care s-a combătut ideea liberalizării prețurilor. Oamenii sint nemulțumiți, se consideră înșelați. Asta au votat ei, oare?

Ce-a fost verde s-a uscat

Luni 1 aprilie în holul primăriei orașului Negrești (Vaslui). Intră un cetățean înalt și negricios cu cițiva electrozi de sudură în mină. Strigă: „hoții, talharii, păi, așa ne-a fost vorba?” Dă să urce la primar, dar portarul îl taie scurt drumul: „Fii cumințe, nea Cioată, vrei să deranjezi comisia?” Cînd aude de comisie, omul se liniștește pe loc. Se așează frînt lîngă mine și oftează pierdut: „Imi dă fineia 35 de lei dimineață și zice; du-te și cumpără patru piini și bé și tu un rachiu”. Cînd colo, două piini m-au costat 25 de lei. Cum 25 de lei? Am șase copchii acasă, ce le dau io de mincare de-acu?”

Se enervează brusc și se ridică hotărît: „Mă duc la primar”. Portarul îi iese în cale și-l întreabă cu diplomatie: „Ce te trezești rîcînd acum, vere, să deranjezi comisia? Ce, mnea n-ai votat?” „Ce-am votat, se răstește cetățeanu, am votat io ca piinea să fie 12,50 lei? Am votat io ca să fiu azvirlit pe drumuri? Am votat io să n-am un ban în buzunar de-mi vine să mă spînzur?” Portarul îl privește parcă de departe, oftează și zice apăsător: „Da, nea Cioată, ai votat pentru toate acestea”.

AL. MIHAILA

Bolintînul sub asediu

Etrecute la Bolintîn Deal evenimentele tragice pe în timpul Sîntelor Sărbători de Paști confirmă încă o dată slăbiciunile organelor de poliție și, nu în ultimul rînd, existența unui „război rece” între români și comunitatea ursarilor din sat. După două zile de la uciderea studentului Cristian Melinte și devastarea celor 22 de case ale ursarilor, în Bolintîn s-a așternut frica. Am stat de vorbă cu cițiva oameni. Ei au ținut să nu-și dezvăluie identitatea de teama unor posibile răzbunări din partea ursarilor. Toți, însă, s-au retras sub scutul intoleranței față de țigani, stare ce caracterizează nu numai pe românii de aici; țiganii sint hoți, bișnițari, criminali. Nu muncesc, trebuie strînși într-un lagăr, cum a făcut Antonescu, să-i lăsăm acolo, să se taie între ei. Unde să-i stringem? — am întrebat un salariat de la spitalul comunal din Bolintîn Vale? Nu gîdim ca niște rasiști? Interlocutorul (și dînsul a ținut să rămînă în anonimat) a ridicat din umeri... „dar trebuie făcut ceva cu țiganii ăștia, că nu se mai poate...”

Sătenii din Bolintîn au dreptate. Comunitatea de ursari a terorizat timp de 20 de ani în-

treaga comună sub ochii „închiși” ai autorităților locale. „Sigur că aveau pe cineva sus, la Giurgiu, care-i ținea în brațe” — ne-a declarat o persoană din administrația primăriei, care a insistat să n-o pozăm, să nu-i dăm numele... Aceeasi persoană a continuat: „Tinerii nu puteau să meargă la discotecă din cauza lor (ursarilor — n.n.), le ieșeau înainte, le luau fetele la dans, își băteau joc de ele, le luau banii sub amenințarea cuțitelor. Intrau în restaurantul din Mihai Vodă, scoteau cuțitele și cereau banii. Furau de la C.A.P., din livezi, din curțile oamenilor. Sătenii s-au

plîns de „n” ori la Poliție, li s-au făcut de „n” ori dosare, a-jungeau la Procuratură, dar de acolo dosarele se întorceau din lipsă de probe. Șeful de post și primăria erau neputincioase. El (romul — n.n.) avea bani și plătea. Pe cine? Nu se știe. Se întorcea în sat și-ți ridea în nas, apoi te injura și te amenința”.

În dimineața zilei de 11 aprilie, atmosfera din Bolintîn semăna cu cea dintr-un sat sicilian, în care se așteaptă ca Mafia să se răzbune. Un ursar pe nume Sile amenințase trei familii din satul Mihai Vodă. Poliștii patrolau, mașinile poli-

ției aveau stațiile de radio recepție deschise, cițiva săteni erau strînși în locul unde fusese ucis Cristian Melinte. Ursarii promiseseră răzbunarea cu aceeași monedă: vor da foc caselor. Zvonurile circula necontrolat, sirena sunase la alarme false, frica era stăpină. Primarul ceruse Poliției protecția familiei sale.

De-a lungul anilor, nici Biserica n-a fost lertată de ursari. Lăcașul Domnului a fost spart de două ori, furindu-se ștergare, luminări, ulei... Și preotul a fost jefuit de 40 gr. aur din bijuteriile soției, mașina din curte i-au furat-o de două ori, a fost amenințat și umilit. Preotul stă gard în gard cu o familie de ursari. Acum își ia măsuri de apărare, montindu-și o bucată de tablă la ferestrele dinspre stradă, de acolo se poate arunca ușor o sticlă incendiară. Casa preotului are ferestrele zăbrele.

O familie în vîrstă, vecină cu o altă casă a ursarilor, ne-a mărturisit cit de mult a suferit de pe urma lor: de două ori erau să fie tăiați, li s-au furat găini, porumbul din hambar, rușele de pe frînghie, nu puteau să doarmă noaptea. Întrebați cine le-a fost vecinul, cu greu au pronunțat numele: Lisandru,

avea cinci copii. În ograda lui Lisandru, în urma furiei sătenilor, au rămas doi ciini și un porc murdar.

Conflictul de la Bolintîn nu este de natură etnică. Alte comunități de romi — spoitorii, lăutarii, zidarii, — au avut în ani, numeroase conflicte cu ursarii, cei care nu muncesc, dar au bani și pașapoarte. Dezamorsarea tensiunilor pare să aibă — în accepția sătenilor — o singură soluție: ursarii să părăsească definitiv comuna, sătenii le vor plăti despăgubirile, locurile libere vor fi vindute cetățenilor din Bolintîn. Este firesc să-ntrebăm în acest caz, unde vor pleca ursarii. Probabil se vor stabili în alt sat și o vor lua dela capăt. Sau se vor risipi în București... Complexitatea situației la care s-a ajuns se datorează unor fapte tolerate de Poliție și Procuratură. La o comună cu 7 000 de locuitori existau doi poliștii. Acum pe drumurile Bolintînului sint mai mulți, dar degeaba... Frica s-a baricadat în casele oamenilor.

PETRE BARBU

De câteva luni de zile, mai ales în contextul inițierii măsurilor de constituire a unei economii de piață și a apariției unităților comerciale private, peisajul bucureștean a început să semene din ce în ce mai mult cu un creuzet. Deși aspirația intimă a românului este legată de mult discutată intrare în Europa, o succintă radiografie demografică a orașului scoate în evidență, din cifra totală a străinilor sosiți aici, prezența preponderentă a orienților — în special arabi și turci. Desigur, textele de mai jos nu se vor a se constitui într-o pledoarie împotriva legăturilor comerciale cu Orientul. Atita vreme cit este vorba de tranzacții și cooperări legale și benefice, aceste legături trebuie încurajate, dar nici tendința de orientalizare forțată, de acaparare facilă, la umbra dolarilor, a pieței libere românești nu trebuie să ne lase nepăsători. Și asta cu atit mai mult cu cit actualele civilizații orientale sînt tributare, într-o măsură copleșitoare, civilizațiilor vest-europene și nord-americane. Să trecă oare drumul nostru către Europa, musai prin Asia? Nu ar fi mai natural să alegem un drum drept? Sînt întrebări ce ar cam trebui să-i pună pe gînduri pe guvernanții noștri, care au datoria să gîndească european, chiar dacă mîndria orașelor noastre dă, mai degrabă, impresia de Orient.

5 dolari găuriți

Spre deosebire de cei săraci — „poor men” — care ating cea mai mare concentrare în zona Gării de Nord și dorm pe la particulari, mai ieftin —, turiștii turci de condiție medie vin săptămînal prin diferite firme de turism și se cazează la hotelurile din centru, nu la cele prea scumpe. În principal, vin după distracții: femei, băuturi, localuri de noapte. Cu mîncarea nu își prea bat capul, preferînd localurile mai ieftine unde își pot potoli, onorabil și repede, foamea, cum ar fi Hanul „Prahova”, restaurantul „Mircești” sau, în cel mai bun caz, restaurantul „Monte Carlo” din Cîșmigiu. Frecventează sălile de jocuri mecanice, discotecile și barurile, distracția cea mai aleasă oferindu-și-o la barul de la Nord Hotel unde, contra sumei de 5 dolari intrarea, pot urmări două numere de streep-tease, în fiecare noapte. Firma ESCO-AKTAŞ TURISM le oferă sejururi de cîte 6 zile, iar firma VIZITUR, de cîte 3 zile în București. Citeodată, mai aduc și ceva de vinut; uneori, pentru a economisi banii de distracții, închiriază o cameră la particulari. Cu prilejul unei descinderi făcute de organele de Poliție, în luna februarie 1991, avînd ca scop depistarea a celor care cazează cetățeni străini, printre cei 25 de cetățeni turci găsiți, patru dintre ei nu dețineau forme legale de ședere în România, fiind ulterior expulzați. Femeile „de profesie” li se par prea scumpe, astfel încît încearcă să „agăte” tinere sosite din provincie, care se mulțumesc cu o masă servită într-un local de noapte. De fapt, nici cele „de profesie” nu-i prea agreează. „Sînt niște sărăntoci — îmi spune, exasperată, C.P., clientă veche a Athénée Palace-ului. Unul dintre ei mi-a oferit 5 dolari să urc în cameră cu el!”. Vremuri grele îi așteaptă pe turiștii săraci...

Foaie verde de dolar, Sînt student și bișnițar

Paradoxal, cursul valutar uzual al leului nu se stabilește la Banca Națională a României, ci la căminele studențești. Aici, studenții străini — majoritatea, de origine arabă — stabilesc, prin înțelegere, pentru fiecare zi, cursul leului, fixîndu-i paritatea față de dolar. S-ar putea vorbi chiar de interesele unor clanuri financiare organizate care dictează nivelul dolarului pe piața neagră, stabilind astfel condiții favorabile de cîștig pentru membrii lor. Fiind deținătorii unei mari cantități de valută, studenții arabi trag sfîrșite ca să cîștige foarte ușor bani, tocmai prin variația pe care o impun cursului de schimb valutar. Prin astfel de schimburi repetate își asigură cîștiguri importante care le crează un înalt grad de confort, fără nici cea mai mică trudă. La adăpostul acestor cîștiguri preferă să închirieze apartamente decît să locuiască în cămin. Un astfel de exemplu este cartierul Crîngăși, unde concentrația lor este apreciabilă. Principalele locuri de schimb valutar se află în perimetrul hotelurilor București, Athénée Palace și Intercontinental. Operațiile au loc mai ales în automobilele parcate în apropiere, însumind, zilnic, mai multe milioane de lei, pînă la miliarde. Cei mai întreprinzători dintre ei se găsesc în spatele afacerilor discrete din localurile și magazinele private. Oricine are o consignație încearcă să-și transforme cîștigul în dolari, leul fiind expus inflației. Deci, afacerile merg din plin. În ultimul timp, mulți dintre ei s-au căsătorit cu românce pentru a putea pune pe roate afaceri; deschid magazine, localuri, cumpără case. Mare parte din boutique-urile și localurile private deschise pe Calea Moșilor sau în zona centrală reprezintă un exemplu elocvent. Singura întrebare care s-ar mai pune este cum au fost obținute toate aceste vaduri comerciale, în vreme ce, pentru mulți dintre întreprinzătorii români, ușile primăriilor sînt de neclintit.

Prostituatele preferă, totuși, Europa

De pe vremea dictaturii și pînă acum, studenții arabi au pierdut teren în fața vest-europenilor în ceea ce privește succesul la profesionistele erosului. „Ele le detestă trucurile, manierele și acel aer de superioritate pe care-l afișează ori de cîte ori au ocazia. Dacă ai sta să numeri ciți dintre ei spun că părinții lor sînt miniștri, directori de aeroport sau proprietari de mari companii petroliere, ai ajunge la concluzia că într-un stat, cum ar fi Kuweit-ul, de pildă, există minimum 700 de miniștri, 500 de aeroporturi și mii de companii-mamut petroliere! — îmi spune recepționera unui hotel din centru — deși copiii lor nu au putut învăța decît în România”. Oricum, în ultimul timp, „fetele” s-au mai rărit, multe dintre ele părăsind țara. Cele de lux au luat avionul via Italia, cele de mîna a doua s-au vopsit blonde și au plecat în Turcia, ruinîndu-le pe poloneze. Deci, în țară, cererea depășește oferta, astfel încît cele mai „patriote”, care au rămas, pot să aleagă. Ele preferă vest-europenii, mai puțin șmecheri, mai manierați și mai generoși.

Welcome, boss!

Un scurt sondaj făcut prin hotelurile de lux ale Capitalei indică fără echivoc: printre oamenii de afaceri (businessman) sosiți în țară, ponderea dominantă o reprezintă cei de origine turcă și arabă. Unii sînt veniți pentru a prospecta piața, alții și-au deschis deja firme și se îngrijesc de afacerile lor. Camerele sînt rezervate din vreme pentru acești money makers vesnic agitați, vesnic între șapte drumuri și zece telefoane. De pildă, firma YANA HADIA S.R.L. a ales Hotelul Ambasador. La Hotel București, agenția NOVA și compania ROMTOUR aduc lunar între 10 și 20 de oameni de afaceri turci. Majoritatea stau cîte 3-4 zile, plătiind 115 dolari camera pentru o noapte. Alții rămîn mai mult, și-au deschis deja magazine. Iată, la numai cîțiva pași, se află cele două magazine ale firmei TRIDENT, societate mixtă româno-turcă. De altfel, majoritatea boutique-urilor vind măruri de proveniență turcească. Agenția de turism ROLYU HOLLIDAYS — societate româno-libanezo-iugoslavă — își are sediul la Hotel Palas. Oameni genți li dau toate lămuririle necesare. Numai de-am avea o vară frumoasă!

Afaceri pe sub mînă

„Piinea de aur” este numele unei societăți mixte româno-turce profilată pe fabricarea și comercializarea produselor de panificație. Pînă aici, nimic rău. Ba chiar este foarte bine că întreprinzătorii

energici ne vor putea oferi măcar piini rumene și arome la masa de pe care ne lipsesc o sumedenie de alimente atit de necesare. Numai că activitatea lor nu trebuie să prejudicieze cumpărătorul cu nimic și să se desfășoare într-un cadru legal. În acest sens însă, sus-numita societate comercială a călcat strîmb. Pentru că, în chiar preajma sărbătorii de Înviere a Domnului, pe cînd gospodinele alergau zadarnic, din magazin în magazin, în căutare de făină și drojdie pentru un cozonac de casă, patronii de la „Piinea de aur” „aranjau” și cumpărau de la Societatea comercială Pajura S.A. nu mai puțin de 11 000 kilograme făină albă din import cu prețul de 6,53 lei/kg și peste 300 de kilograme de drojdie...

Bineînțeles, firma Pajura S.A. — cea care a livrat respectivele (industriale) cantități — este principalul răspunzător, încălcînd prin aceasta, în mod flagrant, Hotărîrea guvernamentală nr. 976/1990 privind scoaterea de produse din circuitul comercial normal stabilite prin balanță, dar nici beneficiarul nu a procedat corect, trînd o afacere ilegală. Dar chilipirgii sînt mulți, iar dolarul — chiar dacă numai pentru „atenție” —, deosebit de apetisant... Și despre asta, mi-au rămas întipărite în minte cuvintele unui prieten care îmi spunea amărit: „Românul parcă s-a prostît; pentru un dolar stă și în genunchi. Asta mă face să mă simt penibil. Gîndește-te cu ce ochi se uită vesticii la noi... Cu o asemenea mentalitate sîntem, cu siguranță, mai aproape de lumea a treia decît de Europa!”.

La „Solaris” ca la... solar?

Știm cam ce se întîmplă vara, pe litoral, la solar. Adică negoț și escrocherii în toată legea: ia țigara — na chilotul, dă șamponul — adă ness-ul. Cam din astea. Și toate la prețuri hăt-hăt, pentru pofticioși cu dare de mînă sau pentru inconstienți. Să fie vreo legătură între întreprinderea „Solaris” (devenită peste noapte societate pe acțiuni) și practicile sus-amintite? Foarte mulți au zărit măcar în trecăt denumirea respectivă, răspîndită la repezeală în gară, pe panopliile chioscurilor, la restaurant etc. Istoria acestei firme pare a fi nu tocmai simplă. Inițial fusese vorba de constituirea unei întreprinderi de turism, servicii și alimentație publică în cadrul Departamentului Transporturilor C.F.R., care să patroneze rețeaua feroviară. Hotărîrea nr. 677/90 emisă de Guvern a consfințit această înființare, ca apoi (minune să fi fost?) același Guvern — mai precis conducerea ministerului de resort — să decidă atribuirea unui patrimoniu de 69 de milioane lei fonduri fixe și 9 milioane lei fonduri circulante societății pe acțiuni (?) nou create „Solaris”. Uimirea și indignarea sindicalistilor din Regionala C.F.R. București au fost, desigur, justificate: dintr-o întreprindere aferentă, direct subordonată Departamentului Transporturilor, s-a „născut” brusc o societate pe acțiuni, care înseamnă în fond capital privat! Pe sub pălărie e o șmecherie. Protestul sindicalistilor adresat Puterii („Realitatea românească” din 23.03.1991) e grăitor și pare să fi pus în dificultate societatea respectivă, arhisusținută și sprijinită (de către cine??), ducînd practic la desființarea ei. Dar pînă aici, ce să fi fost? Puterile discreționare ale președintelui societății, dl. Constantin Olteanu (un fost „cineva”!), par a nu fi cruțat nici gara, nici hotelul C.F.R., nici personalul acestuia, supus unor concedieri și înlocuiri abuzive, dus cu vorba și cu preșul după bunul plac. Cit despre moralitatea d-lui președinte, unele domnișoare ar putea face confidențe...

Mînă în mînă cu firmele turcești, tranzacțiile trebuie să fi mers bine. Barul-pizzeria înființat în hotelul C.F.R. la etaj, agrementat permanent cu un fond muzical de geamparale, excursiile „în comun”, vesnicul tête-à-tête în dialect de „business-man”, mărurile turcești din chioscurile „Solaris” nu sînt vorbe în vînt. La o adică, nici o pagubă: societățile mai pot să și dispară, însă bunele „amiciții”, clădite cu sudoare și arginți, nu se desfac cu una, cu două. Trăinicie, slavă Domnului!

Hamka, Hamka, über alles!

Patronul barului non-stop „Hamka” din strada Știrbei Vodă este un libanez tînăr, jovial și plăcut, chiar și așa, învăluit în conul unei ușoare circumspecții strecurate în dialog. E plăcut să înlînești un arab viguros, polivalent, cu adevărat „desțut la minte”. Căsătorit cu o româncă, stabilit în Germania, de profesie medic,

INTRA

doctorand în economie, dl. Hamka să ne cunoască bine țara, oamenii e litățile și defectele acestora. Din fe rîe '90 este proprietarul principal al două baruri, de zi și de noapte.

Coborînd scările barului nocturn pează din capul locului cele două desenate întru înfrățirea popoarelor, mîn și libanez, flancate ceremonios drapelele naționale. În bar, curățenie gust, proporționare, aer condiționat, vire exemplară, program video. Pre — dintre cele mai scăzute din țară, sonal bine instruit, controlat medical pravegheat, bine salarizat. Afa principală a firmei — vînzarea de m en gros. „La noi în familie, comerțu tradiție. Tatăl meu are rețele de n zine în multe state ale lumii: Gerr S.U.A., U.R.S.S., Israel ș.a.m.d. a venit și rîndul României!” — ne cizează dl. Hamka fără falsă modes

Toate bune și la locul lor. Din ușilor metalice masive ale biroului nagerial răzbate însă o oarecare um mister. Persoane vigilente ne studia tent, cu discreție, măsurîndu-ne m din priviri. Cu siguranță, aceștia tr să fie „gorilele” patronului. Care își justifică (cel puțin teoretic) pre în orice local civilizat. Și totuși, toate-s O.K. de ce să se fi adunat l liție un teanc de reclamații împotri bûzurilor comportamentale ale geal

REA IN ORIENT

spectivi? E, într-adevăr, totul în bună regulă, sau prietenia româno-libaneză mai arde pe ici, pe colo?

Ho, că nu dau turcii!"
— Dacă dau?

Gara de Nord — un univers halucinant — oamenii de rind (provinciali, indeob-
e) dau să caște gura larg și abia reu-
esc să-și rețină exclamațiile. Luminile
eroanelor, culoarelor, ale sălilor de aş-
ptare, mai generoase decît altădată, o-
ligă ochiul receptiv să deslușească vier-
uiala continuă, culorile incitante, chipu-
le asudate sau schimonosite de frig pe
are aşteptarea se întinde într-un rictus
npersonal ce amestecă sila, extenuarea,
lictisul, uimirea și, cel mai adesea, pro-
unda nepăsare. Roiesc fără opreliști
este tot spertari, bișnițari, potlogari și
ioflingari, „pești” yeroși, traficanți de
alută, „call-girls” de virste nedefinite,
inzători de ziare, cerșetori, măturători,
ierde-vară, delegați, țărani, navetiști,
arști, romi ochioși și — bincînțeleș —
estul străini.

Cei mai mulți dintre ei, străini cu-a-
evărat: de țara noastră, de noi înșine,
e obiceiurile și necazurile noastre, de
ivilizație și bună-cuviință. La umbra
heretelor privatizate (iar gherete? tot
herete?) proaspăt instalate, la adăpostul

consignațiilor cu prețuri pentru nababi, se
preumblă cu discreție tipi șocolatii — tu-
ciurii, trași ca-n poveste prin inele și
costume prespălate de blue-jeans, care
articulează cu greu cîteva vorbe în lim-
ba română. E greu să te apropii de ei în
alte scopuri decît afacerile concrete. „Re-
țeaua” pare a fi vigilentă și neiertătoare.
Secondați de țigănuși slinoși și protejați
de mama-hazard, personajele afro-asiatice
își vād de treabă nestingherite. Vrei do-
lari? Ce vinzi? Cîtă marfă? Bate laba!
Aferim. Curioșii sau cei insistenți se ex-
pun riscului de-a fi „admonestați”.

„Ho, că nu dau turcii!” — poți, la o
adică, s-o-ntorci pe românește. Dar parcă
poți fi sigur?!...

Vedi Turcia, e poi muori!

La ieșirea în str. Dinicu Golescu, for-
fota dimineții e amplificată de strigătele
(dacă vreți, răcnetele) exersate ale „băie-
ților de mingi”, care pentru cîteva sfanți
își umflă amarnic bojocii, făcînd reclamă
firmelor turcești de turism care au prins
cheag în zonă, ocupîndu-se de transpor-
tul celor dornici să vază Stanbulul. Cu
10 dolari dus și tot 10 întors (sau 4000
lei în total), orice posesor de pașaport tu-
ristic poate călători degrabă cu autocar-
ul la Istanbul. Vreo 15 astfel de autocare
ale firmelor ORTADOĞU, CINEI, TROY,
MURAT etc., colorate și impestriate anu-
me fac cu ochiul clienților din ce în ce
mai rari. Privim doritorii răzleți, care în
schimbul banenotelor verzi urcă nonșan-
lanți în autocare: mai toți, „o apă și-un
pămînt” Cupluri de „bruneți” rufoși, cu
calabalicul clasic, „lupi” singuratici, o-
bișnuiți ai „casei” (are și naveta varian-
tele ei!), coconet pus pe fapte mari, ti-
neri căsătorii ce-și permit poate o sin-
gură dată în viață să iasă din țară; oa-
meni frumoși și scuturați, abia ca de să-
mintă, iar turiști autentici aproape ioc.

Turcii autorizați în afaceri au „cartie-
rul general” la hotelul „Cerna”. Întreaga
zonă pare a fi monopolizată de ei. Benzi-
năria, cofetăria, circumile hotelurilor Bu-
cegi și C.F.R. colcăie de veniți și neave-
niți. Ifele par a fi greu de descurcat. Vă-
lătuci de fum de tutun american invăluie
onduleurile „coafurilor” brunete ce scli-
pesc a briantină. O armată de haidamaci
țigănoși (ce-i drept, ai noștri!), nedor-
miți și cu artag, fac alergie la obiectivul
aparaturii foto. Ba unii chiar cred că ar
fi de vinzare. Se șușotește, se veghează
și se priveghează. O mulțime de inși du-

bioși umplu piațeta, precum se năpădese
umbrășurile pădurilor de ciuperci și mu-
cegai după ploaie. Doar că aici plouă cu
blindețe și toleranță. Poate cu oarecare
complicitate. La ora asta, poliția trebuie
că dirijează circulația, întocmește rapoar-
te sau lustruiește bulanele pentru alte
spini. Abia cîte o fărîmă de ghinion cu
ziariștii aștia...

Totuși, și poliția are de furcă...

Da, de la Gara de Nord pînă la Gara
Basarab, traficul auto se desfășoară ane-
voie, printre șirurile de autobuze cu nu-
măr de Turcia, care îngustează carosa-
bilul cu 2—4 metri, din pricina spațiului
de parcare nefavorabil pe care îl ocupă.
O mulțime pestriță se vîntură dintr-o
parte în alta, de la un autobuz la altul,
umplînd trotuarele precum aleile unui
talcioc. Deschid discuții, gesticulează, ce-
rînd informații agenților turistici sau șo-
ferilor turci. O tinăra firavă, îmbrăcată
ultramodest și nu tocmai curat, se hli-
zește lîngă un șofer care mai giumește,
mai o pipăie din cînd în cînd. Un adult
obosit, surescit, cu reacții bruște, se in-
teresează de preț. O pereche elegantă
poartă lungi tratative cu un individ
smead, rezemat de caroserie. Un altul,
în salopetă de lucru jerpelită, îi arată
ceva învelit într-o hirtie de ziar uleioasă,
unui șofer care scutură din cap în semn
că „nu”. Mici ciocolatii flenduriți stre-
cîndu-se și întinzînd palma deschisă, la
cerșit. Și, absolut peste tot, bișnițari. Cu
acel aer important, în continuă agitație,
cu fizionomii pe care și-au infipt amoren-
ta bunăstarea, ușurința de cîștig, dispre-
țul pentru „fraierii” care își vād de dru-
mul și de lucrul lor, cu neliniștea întipă-
rită pe chipuri... De fapt, nici nu se fe-
resc. O vinzoleală continuă, în care au loc
tot felul de drame. Un fîpăt prelung

„Puneți mina pe el! Hoțul!”, apoi ur-
mărire, în goană, spre care se întorc ca-
pete curioase sau priviri plictisite...

„Existența acestor autobuze aici poten-
țază toate infracțiunile posibile — îmi
spune un polițist. Erau ele și înainte, dar
de cînd cu turcii, vadul a devenit foarte
important acum, o adevărată plagă. Fel
de fel de infractori vin aici, atrași pre-
cum fluturii de lumini orbitoare. Cazu-
rile de prostituție, furt, speculă, escroche-
rie, violență și proxenetism s-au înmulțit
îngrijorător de mult. Și asta este o mare
rușine, fiindcă aici se află cea mai im-
portantă poartă feroviară a țării. Din
ansamblul stării infracționale cu care sin-
tem confrunțați, 30 la sută reprezintă in-
fracțiuni produse în această zonă „fier-
binte.” Am făcut demersuri pentru a fi
mutați din acest loc, dar Primăria capi-
talei nu ne ajută deloc. De fapt, există
un parking special pentru autobuze și
TIR-uri, lîngă Hotel Parc, de ce nu se
duc acolo? Oricum, la o adică s-ar pu-
tea amenaja un altul, mai la periferie,

nu chiar aici, în centrul orașului...”

Seara, după ora 20, ne-a fost dat să în-
tîlnim cîteva dintre acei copii „rătăciți” pe
coridoarele întunecate ale subconștientu-
lui lor. În fiecare noapte îi poți găsi aici,
aciuți într-o clădire sumbră, în curs de
demolare, vizavi de casa de bilete
CFR clasa a II-a. Sint zeci, călători pe
pubele părăsite, inspirînd în răstimpuri
vapori de auroiac din pungile de plas-
tic. Ion Miu, 15 ani, orfan, fugit de la Casa
de copii din Bercești, Lenuța, 11 ani, fu-
gită de acasă etc. Chipuri din care s-a
scurs copilăria. Nu le-a mai rămas decît
o urmă de vis, cu ochii deschiși, triști,
cătîre o țară unde vor scăpa de orice gri-
jă, unde oamenii sint buni, bogați și fe-
riciți. Autobuzelo acelea scilpitoare îi vor
purta într-o bună zi, peste țări și mări,
acolo...

Pagini realizate de
PAUL VINICIUS
CRISTIAN PAVEL

CURIER JURIDIC

1. VICTOR VIRSA — Didești, jud. Teleorman : I. Terenul de care vorbiți, atribuit dv. ca lot în folosință de CAP, revine de drept deținătorului său inițial. Față de această prevedere legală, decizia primăriei este corectă, deși defavorabilă dv.

Pe de altă parte, potrivit art. 24, alin. 2 al Legii nr. 18/1991, cel ce-a primit terenul dv. este obligat să vă despăgubească pentru via aflată pe cuprinsul acestuia. Așadar, calculați-i valoarea și pretindeți-o! În caz că nu va fi de acord, acționați-l în judecată. Aveți dreptul la despăgubiri.

II. Dv. și mama dv. sînteți moștenitorii celui care a adus pămînt în cooperativă. Ca atare, terenul primit este al amindurora și împreună dispuneți de acesta. Puteți să nu-l dați în asociație.

2. AUREL LINGURAR — Galați : Înțelegem că ar fi vorba de niște hotărîri judecătorești definitive. Potrivit legii, acestea nu pot fi reformate decît prin declararea recursului extraordinar de către Procuratura Generală. Numai aceasta apreciază vădita netemeinicie și esențiala lor ilegalitate, dispunînd împotriva acestora exercitarea căii extraordinare de atac.

3. GHEORGHE BUCUR — Filipești de Pădure, jud. Prahova : Aspectele juridice reclamate se referă la nemulțumirea dv. față de unele hotărîri judecătorești. Dacă apreciați că nu sînt temeinice sau legale, acestea pot fi îndreptate tot în cadrul instanțelor judecătorești, folosind căile de atac stabilite de lege. Altă soluție nu există.

4. MIHAI BRINDUȘ — Cîrcea, jud. Dolj : I. Într-adevăr, rigorile legii sînt dure uneori, dar peste prevederile acesteia nu se poate trece. Pentru obținerea permisului solicitat v-am recomanda să reveniți cu un memoriu la Ministerul Transporturilor.

II. Anii de școală nu pot fi folosiți în stabilirea dreptului la permis C.F.R., întrucît aceștia, după Legea nr. 3/1977, nu constituie vechime în muncă.

III. Potrivit art. 20, alin. 2 al Legii nr. 3/1977, vechimea în muncă o constituie și timpul în care ați îndeplinit serviciul de militar în termen.

5. NECULAI POPA — București : Pensia de urmaș se acordă copiilor și soției. Pensia de urmaș se acordă dacă persoana decedată era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii. Copiii au dreptul la pensie de urmaș pînă la 16 ani sau, dacă își continuă studiile, pînă la terminarea acestora, dar fără a depăși vîrsta de 25 ani. Soția are dreptul la pensie de urmaș, pe tot timpul vieții, la împlinirea vîrstei de 55 ani, dacă a avut cel puțin 15 ani de căsătorie. Soția care are dreptul la o pensie proprie și îndeplinește condițiile pentru obținerea pensiei de urmaș după soțul decedat, poate opta pentru oricare din aceste pensii. Soția primește pensie de urmaș numai dacă nu e încadrată în muncă și atunci numai pînă la 6 luni de la decesul soțului.

Cuantumul pensiei de urmaș se stabilește luîndu-se ca bază de calcul pensia la care ar fi avut dreptul susținătorul. Pensia de urmaș se stabilește în procente din pensia titularului, astfel: 50% pentru un singur moștenitor, 75% pentru 2 și 100% pentru mai mulți urmași. Plata pensiei se suspendă pe timpul cît pensionarul urmaș este încadrat în muncă. (art. 39-46 ale Legii nr. 3/1977).

CORNELIU OLTEANU ■

Comisie sau... adunătură, tovarăși?

Nu știm cum o fi prin alte părți, dar în satul

Hălăliș, comuna Săvirșin, legea pămîntului e „pe mîini bune”, adică tot a-lea de anul trecut și de vreo 40 de ani încoace. Din scrisoarea trimisă de Iulian Văvadean, rezultă că trei criterii de fier au stat la baza autodesemnării acestei comisii: experiență (niciunul n-a muncit vreodată pămî-

Dacă mai trăia tiranul, oile pășteau acum belite!

Deși cu scirbă și silă, redau mai jos un fragment dintr-o mostră de telegramă la modă pînă nu demult: „Vă raportăm, mult iubite și stimate tovarășe secrete, că acordăm atenție deosebită dezvoltării zootehnicii. În acest sens, am început tunsul oilor, pe care îl vom încheia în cel mult zece zile, creînd posibilitatea de a realiza 2 tunsori pe an. Gîndurile noastre se îndreaptă permanent către dumneavoastră, mult iubite etc., etc.

Consiliul de conducere al C.A.P. Scornicești (publicată în „România Liberă” din 31 martie 1989).

Și uite așa, astfel de telegramme se trimiteau ori de cite ori se clătina o frunză ori o buruiănă, ori de cite ori se adunau securiștii, activiștii, cizmarii, ceapiștii, ciobanii, stuparii... Unde oare sînt acei condeieri, acei care au profitat de toate aceste nimicnii și de multe altele, să-i fi dus oare tiranul pe toți în mormînt, laolaltă cu toată maculatura lor? Am redat acest fragment de telegramă pentru VOI, cei care ați fost și încă mai sînteți criminalii acestui popor, pentru VOI, care nu v-ați aruncat de rușine în fața primului tren, pentru VOI, cărora nu vă crăpă obrazul, nici gîșă și nici giribă de tupeu, pentru toți „struții” cu funcții încă bune, cu pensii dintre cele mai bune, care nici în boxa acuzațiilor n-aveți astîmpăr!

ALEXANDRU VASILÉ

Popești, jud. Vilcea

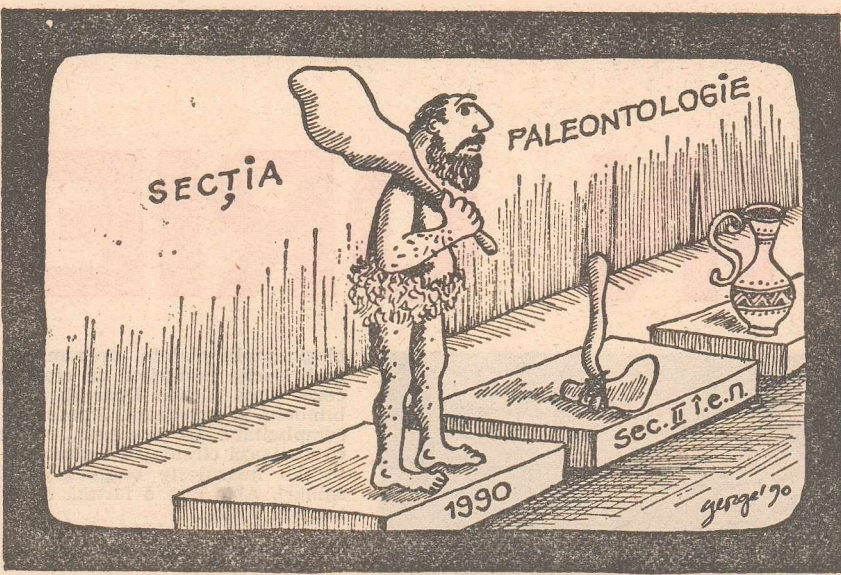
Reparație

În urma articolului „Justiția legată la un ochi”, apărut în numărul 14, din 3 aprilie a.c. al publicației noastre, am fost informați de către Biroul de presă al Ministerului de Interne că nu dinșii au furnizat Televiziunii acele date eronate privind evenimentele din ziua de 31 octombrie 1990 — cînd trei polițiști, în civil, au fost violențați de mulțimea ce se afla la acea oră în perimetrul Pieței Sf. Gheorghe din București —, dezinformînd astfel opinia publică, ci Biroul de presă al Poliției Capitalei. Verificînd informația primită, aceasta s-a dovedit corectă. Sugerăm, în acest context, Biroului de presă al M.I. să ia o poziție identică și față de cei de la TVR.

Facem astfel cuvenita rectificare anunțîndu-ne cititorii că la lectura articolului menționat, subtitlul „Biroul de presă al M.I. dezinformează!” trebuie citit: „Biroul de presă al Inspectoratului Poliției Municipiului București dezinformează!”

Cu această ocazie, îi rugăm insistent pe redactorii și crainicii emisiunii Actualități a TVR să fie olecăți mai atenți atunci cînd redactează informațiile și cînd le citesc în fața camerelor de luat vederi. Nu de alta, dar se și aude.

PAUL VINICIUS ■

„Pe mort il ia popa, pe cel viu ...poliția”

tul); studii (între 2 și cel mult 4 clase primare); competență (un fost mare comunist, un fost condamnat de drept comun și un moșneag de 80 de ani, care abia și duce zilele). Din cele 4 operații aritmetice, una o știu la nivel de performanță: aia cu „cînc-mparte parte-și face”. Așa se face că lui Iulian Văvadean, care a intrat în C.A.P. cu 3,5 ha, anul trecut nu i-a ramas la împărțire nici măcar un ar. Nedumerit, ar vrea să-l întrebe, prin intermediul revistei noastre, pe domnul prefect al județului Arad: „Credeți că ceea ce se face acum e o treabă de doi bani, de azi pe mîine? De ce nu sînt lăsate aceste lu-

Foarte mulți cititori ne semnalează neregulile în legătură cu înțelegerea și aplicarea Legii Fondului Funciar. Acolo unde s-au constituit comisiile, oamenii le ignoră, pentru că sînt aceleași de anul trecut, cînd era în vigoare Decretul 42 și pentru că

nimeni nu mai are încredere în ele. În alte sate aceste comisii nici nu s-au constituit. Un apel disperat din satul Po-

pești, comuna Crețeni, jud. Vilcea, am primit de la Constantin Tudose și Alexandru Vasile, îngroziiți de spectacolul pe care-l oferă acum pașnicul lor sat. „Oamenii și-au luat lumea în cap, adică fac ce vor, cum vor, și-au împărțit singuri pămîntul, se urăsc de moarte, se bat chiar cu lovituri cauzatoare de moarte, toți își caută vechile mejdine din moși-strămoși, de sub casele și din curțile oamenilor. M-am așteptat ca măcar slujitorii bisericii să caute a-l imblîni pe oameni, dacă primăria, poliția, partidele (barem cel agrar) nu fac decît să aștepte terminarea bătăliei, cînd își vor intra în atribuții: pe mort îl va lua popa, pe cel viu... poliția. Unde sînt comisile acelea fantomă, din cine sînt ele compuse, care este rolul lor? Care este, la urma urmei, rolul legilor țării? A trebuit să vină o revoluție ca să intrăm în dezordine și dezastru?”

Protest

Protestăm împotriva abuzurilor comise de organele de represie ale actualului regim îndreptate asupra redacțiilor săptămărene „Solstițiu” și „Pleiade”.

Protestăm împotriva încălcării grosolane a libertății de expresie, a drepturilor democratice, a liberei exprimări, a opiniilor și atitudinilor, împotriva amestecului abuziv în activitatea publicațiilor independente.

Protestăm împotriva campaniei de denigrare îndreptată asupra ziaristilor săptămăreni avînd drept scop compromiterea lor în rîndul opiniei publice.

Protestăm împotriva metodelor de intimidare, prin anchete, percheziții, confiscarea de materiale cu caracter cultural, publicistic, a campaniei prin care se urmărește distrugerea colectivelor redacționale ale publicațiilor independente.

FORUMUL DEMOCRAT ANTITOTALITAR
— FILIALA SATU MARE
(P.N.T.-c.d. P.S.D.R. P.N.L.-A.T., U.D.M.R., U.M.R.L., ASOCIAȚIA FOȘTILOR DEȚINUȚI POLITICI, LIGA APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI)

Precizare

Ca semnatar al articolului din nr. 13/1991, publicat în revista „FLACĂRA” sub titlul „Sexy, porno, jale mare”, articol care semna la printre altele și unele carențe cu caracter strict profesional ale unor publicații periodice săptămărene cu „orientare” libertină, mă văd silît — urmare a șirului inexplicabil de evenimente petrecute ulterior — să fac următoarele precizări:

1. Cele citeva rînduri critice, de admonestare colegială la adresa publicațiilor „Arena Magazin”, „Sexy International” și „Occident”, reprezintă doar o opțiune personală, ele nejustificînd în nici un mod practicile abuzive ale autorităților locale prin care s-a trecut la percheziții nemandate, confiscări, intimidări și anchetări, răsfrînte fără nici un temei și asupra altor publicații editate simultan de aceleași echipe redacționale, gazete de interes publicistic cert.

2. Referirile din același articol au avut ca scop sesizarea unor deficiențe legate de deontologia meseriei de gazetar, constituind totodată o invitație sobră la profesionalism. Ele nu pot fi în nici un chip speculate de autorități în mod arbitrar, preluate ca rechizitoriu și capăt de acuzare în cadrul „anchetelor” declanșate.

3. Consider că metodele și mijloacele polițienești cu care colegii săptămăreni sînt silîți să se confrunte fac parte dintr-un șir premeditat de acțiuni care vizează jugularea și intimidarea presei independente, învrăbirea gazetarilor, imixtiunea nepermisă a autorităților în problemele de ordin profesional ale acestora.

Față de acest nou atentat la care este supusă libertatea de exprimare a opiniilor, față de reiterarea unor procedee și practici abia apuse, îmi rezerv dreptul de a protesta energic.

CRISTIAN PAVEL ■

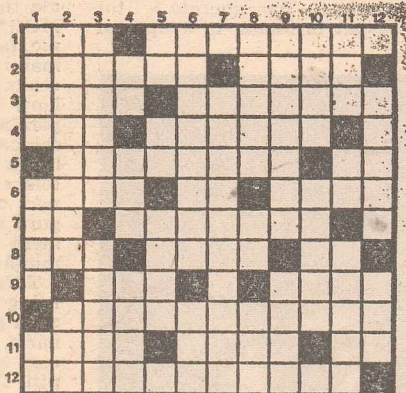

Fotografie de GIG MOTOIANU ■

CASE

ORIZONTAL : 1) Casă cu intrări și ieșiri secrete — Casă blindată. 2) Aneaxă la casă — Pentru ea au luat ființă case de creație. 3) Căminul ideal de odinioară — A clădi. 4) Zidită de Manole (leg.) — Imobile (sg.). 5) Achitat la casă — Casa lor e saivanul. 6) Gustul înfringerii — La ieșirea din cămine! — Siglă pentru „Consiliul de Ajutor Economic Reciproc” (în lb. cehă). 7) Cursa de 24 de ore — Unealtă din arsenalul zidarilor. 8) „International Electrotechnical Commission” (siglă) — Casă cu cifru — Camerele din stînga! 9) Dusa la castel cu mare pompă (pl.) — Despărțitură într-un perete. 10) Locuință într-un bloc. 11) Casă cu etaje — Vorbe de bine spuse la casa omului (sg.) — Bir! 12) Casă de nașteri.

VERTICAL : 1) Locuință — Casă bătrînească — Limitele unui binom! 2) Se string în casă (sg.) — Acela... din palat! 3) Casă la munte — Ținută în casă. 4) Camera din spate! — Lac în Suedia — Armonia unui cămin liniștit. 5) Case goale! — Alifie moldovenească — A pictat „Familie de tătari”. 6) Mărunțis la casă (pl.) — Trage salve.

7) Curățenie prin casă (pl.). 8) Înălțimi în deșert — Esență de parfum! — Final sportiv. 9) Aere — Sigur! 10) A sufla ușor — Are casa alături. 11) Baston de biliard — Exclamația unui mohorit! — Castele! 12) Extremitatea unei case — Se înghesue într-o cameră.

Dicționar : RVHP, IEC, ORM.

GHEORGHE TOIA ■

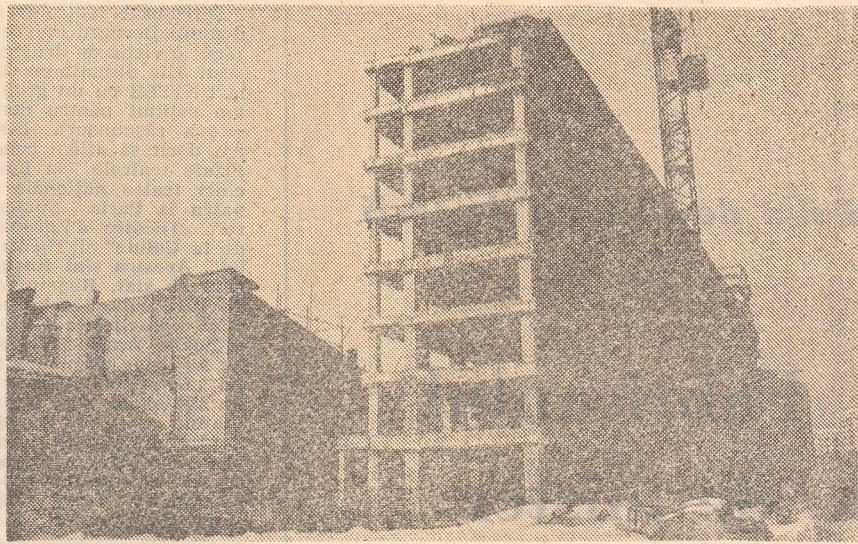
De la coadă
adunateActori mari,
spectacol scump

— Bine c-au trecut sărbătorile! M-am plictisit de moarte.
— De ce nu te-ai dus pe undeva?
— Cu ce bani?
— Așa-i! De ce nu te-ai uitat la televizor?
— M-am uitat! D'aia zic că m-am plictisit.
— Cum, așa? Nu ți-a plăcut showul din seara de Paște?
— Ce, ăla a fost show? Se mai miră toți că nu se duce lumea la teatru.
— Vorbești cu păcat, dom'ne! I-au adus pe ai mai buni comedienți. Ce vrei mai mult?
— Buni? Poate înainte! Că de mult i-au întrecut alții!
— Cine să-i întreacă pe Stela și pe Arșinel? Ori pe Piersic, sau pe Puu Călinescu?
— Uite că s-au găsit! Păi, gindește-te un pic, ce spectacole ne-au dat înainte de Paște. Poate să se bilbie Puu Călinescu o sută de ani și tot n-o să te năucească cum a făcut domnu' Birlădeanu cu un singur discurs. Că o fi Piersic de bun de gură, nu-l întrec pe domnu' Severin. Și Arșinel... nu zic că n-are voce, da' l-a bătut domnu' Brucan de la distanță când s-a apucat să-l „cinte” pe Birlădeanu. Că despre Stela Popescu, adevărat că e și

frumoasă și deșteaptă... e fermecătoare, ce mai, da' tot nu-ți ia mințile ca domnu' Roman. Actori mari, dom'ne!
— Crezi că joacă teatru?
— Oho! Și cu ce replici! „Dacă nu scoatem țara la liman, înseamnă că trebuie să vină alții să ne conducă”.
— Asta a zis-o domnu' Birlădeanu.
— Da. Președintele Senatului care a dat puteri Guvernului. Sau: „vorbește cei care au fost piese de bază ale sistemului nedemocratic”.
— Știu! Domnu' Severin.
— Exact! Care nu se poate să nu fi auzit de domnu' Birlădeanu de când era la grădiniță, dar vine cu replica abia acum. Și cite altele! Domnu' Brucan perorează că Birlădeanu și Iliescu sunt doi nomenclaturiști la pătrat, de parcă dumnealui n-a mincat niciodată usturoi, iar domnu' Roman ține un monolog al miniei: să fie dați afară ăia de la Comerț, Finanțe, Control — de parcă i-a pus tata în posturi! Showuri mari, ce mai! Nu poți să le compari cu un spectacol amărit de varietăți. D'aia zic, bine c-au trecut sărbătorile, că acum or să înceapă iar.
— Ai dreptate, dom'ne! Ce să mai mergi la teatru, că te costă și le ai acasă, pe gratis.
— Aici greșești! Sunt cele mai scumpe spectacole!
— Ei, asta-i!
— Da! Te costă leafa trecută, prezentă și viitoare!

LIANA TATOS

Schele și sechele

Ce-a început odiosul nu termină prealubital? (fotografie de Silviu Stan)

„O călătorie”
agreabilăLa Institutul Francez
din București a avut loc

ajuns să se transforme de la sine în afaceri derizorii, e o realitate amară. Și totuși, ecologiștii noștri ce spun? (C. PAVEL).

Cum am da-o, se pare că problemele rămân... ca-n tren! (C. PAVEL).

Și ziariștii
șomează!

Urgia noilor prefaceri nu cruță pe nimeni. Iată, apar primele cazuri de șomaj și în rândul ziariștilor: la Oficiul forțelor de muncă aferent sectorului 2 din Capitală s-a întocmit primul dosar de atribuire a ajutorului de șomaj ce urmează a se acorda d-nei Maria Alexe, fost redactor principal al revistei „România pitorească”, disponibilizată în urma desfacerii contractului de muncă pe baza art. 130, lit. a-f („restringere de activitate”). Evoluția șomajului în țară e de natură să creeze panică. Dă-ne, Doamne, nouă slujba cea de toate zilele! (C. PAVEL).

Pagină realizată de
VALERIA DORNEANU

Alarme
și navetiști

Pe cele mai diverse linii de cale ferată din țară care asigură transportul de călători (navetiști indeosebi), semnalăm o creștere necontrolată a cazurilor de tragere abuzivă a semnalelor de alarmă. Mulți delincvenți, dormici ca trenul să-l lase taman în poartă, trăiesc cu impresia că C.F.R.-ul a devenit un fel de taxi de „bogdaproste”, trăgând minerele în cauză în voie, fără rețineri sau scrupule. Ce-i de făcut? Să mișune poliția T.F. în civil prin trenuri, să desființăm semnalele de tot sau să conectăm minerele la înaltă tensiune?

POȘTA REDACȚIEI

MIHAI DUMITRESCU — București, Șos. Ștefan cel Mare, nr. 35, bl. 31, sc. 3, et. 8, ap. 112, sector 2: În urma solicitării noastre, Comisia pentru agricultură, industrie alimentară, silvicultură și protecția mediului înconjurător a Senatului României ne informează că problema ridicată de dumneavoastră depășește cadrul Legii nr. 13/1991 care reglementează repunerea în drepturile de proprietate asupra pământului a țăraniilor, în primul rând. Neînd o lege de improprietărire, ci de repunere în drepturi, de ea mai beneficiază și deținătorii titlului de Cavaler al Ordinului „Mihai Viteazul” și „Mihai Viteazul cu spadă” care au optat și li s-a atribuit la data improprietăririi teren arabil pe care l-au pierdut din diferite motive.

Cit despre solicitarea de improprietărire a celor decorați cu „Virtutea Militară” nu i se poate da curs „atita vreme cit nu există surse de teren pentru improprietărire”.

GRIGORE GHERMAN, ANA GHERMAN — com. Turb, str. Vilceien, nr. 51, jud. Sa n Mare: Dosarul dumneavoastră a fost solicitat de Procuratura Generală. Urmare adresei Procuraturii Generale, nr. 16853/3824/1991, s-a dispus suspendarea executării sentinței până la data de 19 aprilie.

EMILIA FREŢ — com. Agrij, jud. Sălaj: Citim cu mare plăcere scrisorile dvs. Fiind o cititoare pasionată a revistei noastre, credem că ați observat că am publicat deseori materiale al căror conținut corespunde sugestiei ce ne-ați făcut-o. Poate vă abonați și la „Flacăra Basarabiei” pentru a avea o imagine completă a activității noastre pe care o desfășurăm.

MIHAI MUSTEA — Făgăraș, str. 13 Decembrie, bl. 13, sc. D, ap. 15: Regretăm faptul că primiți cu întârziere revista. Din păcate, ni se semnalează multe cazuri în care abonamentele nu sînt deloc onorate.

AOANEI ARITINA — Dolești Mici, Suceava: Fiul dumneavoastră are drept la pensie de boală. Adresați-vă Direcției pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale din cadrul Primăriei Municipiului Suceava sau Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

IOANA RĂCULEANU — Cîmpulung, Argeș: CEC-ul este obligat să pună la dispoziția organelor de cercetare penală documentele în original. Pentru aceasta se impune, însă, o adresă din partea Procuraturii.

ELENA GRECESCU

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă înscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 11-14.

TVR(L)
ce ghimpată
e!

Pînă la terminarea zidului chinezesc al televiziunii, au intrat în funcțiune gardurile de sîrmă ghimpată. E drept, semn al democrației, încă nu circulă curentul electric pe sîrmă. Oricum, mii de destabilizatori strigă zilnic „Jos Valeriu și Răzvan!”. Piața Universității a început anul acesta la televiziune. (fotografia de Gig Motoianu)

Adieu la France!

Copiii din comuna Albota (jud. Argeș) au așteptat cu nerăbdare vacanța de primăvară, mai mult decît oricare altă. Și asta, pentru că trebuiau să și-o petreacă în Franța, unde erau invitați de către copiii din comuna Malarce. Prietenii francezi au trimis din vreme invitațiile și formele necesare pentru călătorie. Cu toate acestea copiii din Albota au rămas, dezamăgiți, acasă. Motivul? — ni-l explică d-na Mi-rela Zamfirescu, profesoară la școala din comună: „Simplu: birocrația! De trei ori am venit la București pentru obținerea vizelor. Însă, după nenumărate ore pierdute, nu am reușit să le obțin. Mi s-au cerut mereu alte și alte acte de către funcționarii Consulatului francez. Nu vreau să cred mai mult decît că de comoditate este vorba. Păcat de copii, vor fi foarte tristi. Cum aș putea să îi fac să înțeleagă că nu vor mai călători, cînd visează asta de atita timp?” (P. V.).

Matrapazlicuri
de Paști

În ajunul sărbătorii de Învier a Mintuitorului, ouăle devin întotdeauna foarte căutate. Și cum căutatul nu se sfîrșește prea des cu happy end mai ales pe actuala, originala noastră piață liberă, cumpărătorii trebuie

să se mulțumească oricum, dacă au, totuși, norocul să dea peste ele. Așa s-or fi gîndit și responsabili din Piața Matache, frecîndu-și bucurii palmele (căci tocmai îi apucase mincăricul), cînd au primit miercuri, 3 aprilie a.c., un proaspăt transport de ouă, ce au fost descărcate în perimetrul rezervat IAS-urilor (pe astea nu le dă nimoni jos de pe soclu?). Deși prețul maximal stabilit conform normelor

în vigoare este de 3 lei oul, cele sosite cu avizul nr. 0119466, emis de CPADM — București, SAI nr. 37 018, au fost vindute la prețul de 3,60 lei bucata, cumpărătorii fiind obligați să plătească și ambalajul, în valoare de 3 lei (? ? — deși 0,60 x 30 = 18 lei), pe motiv de „fluentizare a vânzării”. Toate astea, nici măcar pentru o făclie, ci pentru niște biete ouă de Paști... Curat murdar, nene Iancule! (P. V.).

S-a liberalizat și laptele?

Fotografie de GIG MOTOIANU

Se lasă jumuliți
și creștinii?

De Floriile creștine proaspăt petrecute în ultima duminică a lui martie, Bucureștiul a fost năpădit dintr-o dată de crengele delicate, abia înverzite de salcie. Vechiul obicei — de fapt, o tradiție curată — a fost devansat smecherește de negustorii neobosiți și a toateinventivi, care au trecut cu entuziasm la comercializarea en gros a plăpîndelor rămurele.

În fapt, nu contează prețul unui mănunchi, ci sălcile în sine, mai plîngătoare ca de obicei după strașnica jumulire. Că simbolurile spirituale au

Alex. Ștefănescu

Mai sint de citit mii de cărți

Fabricantul de mister

„Nu cred că am talent de prozator”. Aceasta este declarația pe care o făcea Mihai Ursachi, în 1930, într-un interviu acordat revistei „Juceafărul”. Cu numai doi ani în urmă publicase o carte de proză, *Zidirea și alte povestiri*, primită cu mare interes de cunosători. Ca să se... scuze, autorul o considera o culegere de poeme în proză. De altfel, și cititorii se obișnuiseră să vadă numele pe copertile unor cărți de poezie: *Inel cu enigmă*, 1970, *Missa solemnă*, 1971, *Poezii*, 1972, *Poemul de*

purpură și alte poeme, 1974, *Diotima*, 1975, *Marca înfașurare*, 1977.

Recent a apărut ediția a doua, revăzută și adăugită, a volumului *Zidirea și alte povestiri* (Iași, Editura Moldova) care ne dă prilejul să verificăm încă o dată justetea declarației autorului. Povestirile sale sint proză sau poezie? Iată însă că în timpul lecturii uităm ce anume am vrut să aflăm și ne lăsăm seduși de frumusețea stranie a textelor. Problema apartenenței lor la un gen sau altul începe să ni se pară lipsită de importanță.

Povestiri fantastice (avind ceva din atmosfera prozei fantastice germane) sau poeme în proză (foarte asemănătoare cu poemele lui Mihai Ursachi însuși), aceste texte sint, în orice caz, o literatură de bună calitate. Autorul istorisește întâmplări neobișnuite și în mod intenționat neverosimile, eliberându-ne de obligația prozică de a participa sufletește la desfășurarea lor și încercându-ne, în schimb, cu obligația de a le descoperi semnificația. Este ca și cum am fi intrat în posesia unor inscripții străvechi, în limbi necunoscute și nu ne mai dorim altceva decît să le descifrăm.

Trebuie spus însă că dincolo de limbajul hieroglific folosit de autor nu există nici un mesaj. Cu un sadism de pervers al emoției estetice, Mihai Ursachi ne stîrnește curiozitatea, ne-o întretine și ne-o așină, dar nu ne-o satisface. El face din folosirea stilului esoteric un scop în sine, nu un mijloc de transmitere a unor adevăruri oculte. Ceea ce ne transmite în cele din urmă este o stare de spirit: un flor al necunoscutului, o nostalgie a altui fel de existență. Nu vom ști niciodată ce semnificație are personajul fără nume din *Hotel „Paradis”* care înnoată noaptea alături de delfini și apare a doua zi, la restaurant, cu o cunună de iederă și alge pe cap. Nu vom afla, oricite dicționare de mitologie am consulta, cine este ilustrul mort, din *Marele Tudor*, adorat de treizeci și nouă de credincioși și ironizat de al patruzecilea într-un lăcaș de cult cu aspect oriental. Nu vom putea înțelege ce reprezintă coropișnița creată pentru a arde, în vecii vecilor, alături de sacrificatul din *Viața pe rug*. Autorul nu scrie parabole, ci exploatează resursele stilului parabolic, pentru a declanșa în conștiința noastră așteptarea unei revelații.

El este un expert în fabricarea misterului. Are un mod de exprimare ceremonios și desuet, care îl face să pară descins din alt timp. Simbolistica barocă, nedescifrabilă, din povestirile sale este decorativă și creația de atmosferă. Umorul care își face din cînd în cînd loc în text, departe de a spulbera misterul, îl agravează pentru că are o factură malițioasă și uneori macabră. În *Dispariția lui Flory* este vorba, de exemplu, de un poet mediocre, asasinat prin zăvorirea lui într-un closet și „gazarea” cu mireasmă de iasomie.

Dar mai mult decît orice contribuie la crearea misterului intensitatea sentimentelor personajelor. Numai în proza lui Eminescu mai sint descrise asemenea trăiri, supraomenești, copleșitoare. În *Augusta*, un bărbat se simte sufocat de propria lui iubire pentru o femeie cu care multă vreme nici nu îndrăznește să vorbească. Abia cînd aceasta se află pe patul de moarte, el ajunge să o sărute, sorbindu-i cu un delictu mistic ultima suflare și împreunîndu-se apoi cu trupul neînsuflețit.

Toate aceste trăiri de o intensitate paroxistică surclasează sensibilitatea noastră de oameni obișnuiți. Am vrea să le bagatelizăm, persiflîndu-le, dar un fel de teamă superstițioasă ne paralizază. Mihai Ursachi reușește să ne țină reacțiile sub control, privindu-ne drept în ochi din adîncul hățîșului de hieroglife în care stă ascuns.

O LEGE A TEATRELOR?

Directorul teatrelor din Franța, domnul Bernard Faivre d'Arcier a făcut o vizită de două zile la București. Din discuția pe care a avut-o la UNITER cu un grup de ziariști, am reținut pentru dumneavoastră câteva răspunsuri. Bineînțeles că am dorit să aflăm cum sint organizate teatrele în Franța. „Sint cinci teatre naționale dintre care patru la Paris. „Comedie française”, „Théâtre d'Europe”, „Théâtre de la Coline” și „Théâtre de Chaillot”. Acestea sint finanțate suta la sută de stat. Bugetul culturii este de 1 la sută din bugetul statului, cifra ajungînd la 1 miliard 200 de milioane franci. Teatrele franceze nu au trupe permanente, cu excepția „Comediei franceze”. În afară de naționale sint teatre în toate orașele mari din Franța, numite Centre dramatice, finanțate 2/3 de stat și 1/3 de primăria orașului. Statul și municipalitatea orașelor se pun de acord asupra alegerii regizorilor, pentru că întotdeauna

regizorii dirijează aceste teatre. Sint angajați permanenți numai cei care lucrează în atelierele pentru decor, costume, cei din echipa administrativă și echipa pentru relațiile cu publicul. Actorii sint angajați pentru o perioadă de cîteva luni. Există un sistem de asigurări sociale favorabil actorilor, așa încît ei pot merge de la un angajament la altul, de la un regizor la altul fără mari probleme. Cele 40 de centre dramatice din Franța primesc un buget care le permite să facă cel puțin două spectacole noi. În afară de naționale și centrele dramatice mai sint în jur de 170 de companii independente. Ele sint finanțate ca să poată monta cel puțin un spectacol pe an. Într-un an sint create în Franța cam 1800 de spectacole. S-ar putea spune că sint multe în raport cu publicul. Această politică teatrală este bună pentru că facilitează reinnoirea permanentă a modalităților artistice. Este și rău pentru că uneori se fac eforturi pentru spectacole care se joacă foarte puțin. Cum sint ajutați actorii dramatici? — Cel care dorește să scrie o piesă poate obține o comandă de la stat. Aceasta înseamnă un salariu pentru trei luni de zile. Al doilea mecanism de sprijinire a autorilor apare în momentul în care acesta își găsește un regizor dornic să monteze piesa.

Pentru a-l stimula, statul oferă un sferț din bugetul necesar producției. Problema la noi este să determinăm întîlnirea autorilor cu regizorii, pentru că sint mulți regizori care nu citesc suficient. Ce amestec are statul în activitatea teatrelor? — Între regizorii centrului dramatic și stat se stabilește un contract în care se prevede că teatrul trebuie să aibă un anumit număr de spectacole; trebuie să aibă cel puțin două premiere pe an; trebuie să aibă un anumit număr de actori; trebuie să lucreze în regiunea în care se află; trebuie să joace cel puțin un autor francez în viață. Aceste obligații sint negociate, iar discuțiile sint uneori foarte dure. În rest regizorul nu e niciodată controlat asupra conținutului piesei. Aveți o lege a teatrelor? — Avem o reglementare generală, un fel de ghid juridic. O lege a teatrelor? Mi s-ar părea un lucru prea complicat!

„NU POT TRĂI DECÎT LIBER”

— Ce ai făcut toți anii aceștia în Danemarca?

— Din fericire sau din păcate am făcut numai teatru. Am ajuns în Danemarca avînd o bursă de studii, după care am primit oferta de a preda un curs de teatru.

Julian Vișa a plecat în septembrie '83. Acum este proprietarul Teatrului Casandra din Copenhaga. Zilele acestea a revenit în țară cu dorința de a lucra cu vechea lui trupă din Sibiu. L-am întîlnit la Otopeni, cîteva minute după sosire. Îi aștepta o mașină care urma să-l ducă direct la Sibiu. În drum de la aeroport spre autostrada București-Pitești, am reușit să stăm puțin de vorbă.

— De ce ai plecat?

— Ar trebui să vorbesc atît de mult! Am avut o multitudine de conflicte murdare cu vechiul director al teatrului și cu alte oficialități încît începuse să-mi fie teamă că o să vină un moment în care am să mă uit pe mine însumi. În clipa în care mă gîndeam permanent ce va zice cenzura, ce va zice cetățeanul X, am început să mă îndoiesc asupra mea. Atunci m-am decis să plec. A fost o hotărîre greu de luat. Eu nu aș sfătui pe nimeni să facă acest lucru. Îmi amintesc că era Crăciunul. În Danemarca toată lumea era veselă, cumpăra cadouri iar eu eram singur și trebuia să mă hotărîsc. Îmi era și teamă să anunț acasă. N-am regretat, am văzut și am învățat multe. Acum am cetățenie daneză. Dar e atît de puțin important ce scrie pe hîrtie. Acum mă întorc acasă. Pentru radioul danez am un reportaj pe care l-am intitulat:

„Scrișori de acasă către acasă”.

— Am aflat că ai învățat foarte repede daneza.

— Am învățat-o repede pentru că nu am avut contacte cu românii. Lucram pe texte în limba daneză și eram obligat să le înțeleg. De aceea am o vorbă: învățați limbi străine prin intermediul teatrului. La început formulezi propoziții din replicile piesei, după care începi să culegi

cuvinte noi. Am învățat repede și pentru că este limba fărăi în care nu știu dacă am să mor, dar voi mai sta o mare bucată de timp.

— Cum se vede România din Copenhaga?

— Nu există pur și simplu informație despre România. Eu nu știu nimic din ce s-a întîmplat, în afară de ceea ce am aflat din scrisori. E o atmosferă de dezamăgire față de România. Toți se așteptau la mai mult. România e izolată. Se mai vorbește uneori despre copiii din spitale iar în rest nimic.

— Pentru cît timp ai revenit în țară?

— Nu pot să-ți spun, vreau să fiu sincer. Am aici actori pe care nu i-am uitat niciodată. M-am gîndit mereu la ei. Dar în același timp am ajuns să cunosc ce înseamnă libertatea și nu mai sint dispus să nu trăiesc liber. Vreau să fim împreună și dacă va fi bine voi face tot ce pot. Dar singur nu voi reuși nimic. Teatrul e colaborare. Nu zic că am să stau o lună sau trei ani. Zic doar că am venit să lucrez. Bagajele mele sint grele și pentru că am multe texte în ele. Am o singură variantă, aceea de a încerca să fac ceva.

Imediat după sosirea în țară i s-a propus să lucreze la două teatre bucureștene. A refuzat. Înainte de a preda articolul am obținut o ultimă informație: Vișa e directorul artistic al Teatrului din Sibiu.

AURELIA BORIGA

TEATRU FRANCEZ-ROMÂN

A avut loc întîlnirea pregătitoare a regizoarei franceze Sophie Lukacewshi cu actorii români care vor juca la teatrul francez-român

din București. Intenția este de a reuni o echipă franceză și una română pentru a lucra un spectacol împreună. Pentru început va fi un text francez jucat în limba franceză. Proiectul urmează să fie definitivat în această lună, urmînd ca în mai să înceapă activitatea acestui atelier teatral. (Aurelia Boriga).

Despre viață și teatru, cu...

Mircea Diaconu

rog, tot dichisul pentru a-mi sorbi „în neliniște” (îndrăznesc a spune: de animalică insecurita-

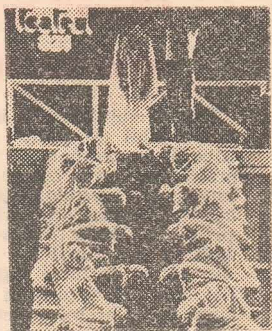
te!), cafeaua oferită de gazdă. Mă aflu la unul din nivelele sediului UNITER („Uniunea Teatrală din România”), clădire situată pe strada Cosmonauților nr. 2-4 din Capitală și pînă acum un an complet izolată privirilor indiscrete de către Securitate — și urmăresc, în reflexul cafelei din ceașcă, cum se derulează minusculele roți ale benzii magnetice, semn că reportofonul așezat alături funcționează; am reușit să stabilesc o întîlnire cu vice-președintele UNITER.

„Nu e o clădire superbă, nici oribilă, depinde de vom face din ea, acum. Sint două apartamente și jumătate de locuit, are bucătărie prea multe, prea multe debarale — o casă de locuit, așadar, atîta doar că în ea au stat, chiriși fiind, Zoe și Nicu Ceaușescu... Mă întreb cum am ajuns noi la ea...! Se băteau foarte puternice persoane pentru această casă... pentru mașinile, foarte bune!, aflate în garaj... pentru

SEMNAL

Teatrul azi. Revistă editată de Ministerul Culturii, numerele 9 și 10 din 1990, 96 pagini, 30 lei.

Dacă la primele numere revista **Teatrul azi** — condusă de dramaturgul Dumitru Solomon — promitea să fie o prezență publicistică de tinută, ultima sa apa-

ritie, care reunește numerele 9 și 10 din 1990, deosește așteptările cititorilor, suporterilor, poate chiar și ale alcătuitoarelor ei. Revista, de fapt o carte de aproape o sută de pagini (cu un preț surprinzător de mic), arată de parcă ar fi fost editată într-o țară (din Europa, de exemplu) cu o viață culturală normală din punctul de vedere al resurselor materiale. A doua și cea mai persistentă surpriză e dată de conținutul propriu-zis al revistei care demonstrează ce înseamnă angajarea adevărată a oamenilor de teatru în prezentul și mai ales în viitorul atît de primejdios al acestui domeniu. Dintre numeroasele secțiuni ale revistei semnalăm doar câteva: **Dacă nu noi, cine?** — în care se remarcă franchețea și substanța contribuțiilor lui Alexa Visarion („N-ai vrea să mor degeaba”), și Radu Iftimovici („Cui îi e frică de piesa politică românească?”); **Spectacolul politic**, spectacolul teatral: **Dialog** cu participarea lui Valeriu Moiseșcu și Florin Fătușescu; **Viitorul teatrului începe azi** — idee susținută cu ar-

gumente imbucurătoare de Victor Rebengiuc și Victor Ernest Mășek: **Civilizația imaginii**; **Scena lumii**. Noua existență a Teatrului Național și spectacolele-eveniment girate de Andrei Șerban sînt evocate mai pe îndelete la rubrica **E pur și muove!** Nu lipsesc nici cronicile (uneori consemnînd opinii diferite asupra aceluiași piese) la spectacolele din București și din alte orașe ale țării. Trebuie semnalată și rubrica **Top** prin care specialiști bine-cunoscuți ne indică spectacolele pentru care merită să „fugim de acasă”.

Gib. I. Mihăescu **Rusoaica**. Bordeul pe Nistru al locotenentului Ragaia. Roman. Editura „Echinor”. Colecția Proteu. Cluj, 1990, 296 pagini, 39 lei.

„Editurii clujene „Echinor” îi revine meritul de a fi reparat nedreptatea comisă de sistemul culturii comuniste romanului **Rusoaica**, prin interdicția retipăririi. Considerată cea mai bună carte a lui Gib. I. Mihăescu, **Rusoaica** a cunoscut la prima apariție (1933) un neobișnuit succes și a fost apoi republicată în șase ediții pînă în 1943. Recenta ediție are ca prefață un text al lui Cozar Petrescu scris în 1943 și o postfață a lui Marian Papahagi din care rezultă, printre altele, că timpul nu a estompat calitățile cărții: „Și totuși, **Rusoaica** este

un roman foarte puternic, aproape prin miracol, am spune. Orice cititor va verifica impresia de copleșitor pe care o înregistrează Călinescu și, în ciuda atîtor lucruri imputabile cărții, va fi de acord cu toate clogiile aduse ei, chiar acceptînd în același timp nenumăratele obiecții ce se impun atenției chiar a celui mai neperspicace dintre cititori”.

Mircea Eliade **Noaptea de Sinziene**. Roman. Editura Minerva. Colecția Biblioteca pentru toți. Volumul întâi, 336 pagini, 40 lei; volumul doi, 416 pagini, 40 lei.

Noaptea de Sinziene, ultimul din seria romanelor lui Mircea Eliade, a fost scris în perioada 1949—1954 și a apărut în limba română în 1971, la Editura Ioan Cușă din Paris.

Prima ediție în România a acestui roman a fost îngrijită de Mircea Handoca, autorul unui cuvînt înainte și al unui tabel cronologic. Criticul și istoricul literar Dumitru Micu semnează prefața din care reproducem o scurtă caracterizare a romanului: „Roman-frescă, această carte e, în aceeași măsură, și un roman de idei. Personajele discută enorm. Și discută, mai ales, probleme grave, capitale. Problema iubirii și a morții, a pieririi și a salvării universului, a participării la istorie și a evadării din timp”.

DOMNIȚA ȘTEFĂNESCU

atî scris 299 de poezii, cum spuneți, opriți-vă o clipă, intrați într-o librărie, cumpărați un volum de versuri apărut după 1985, citiți-l și numai după aceea scrieți poemul cu nr. 300. Puteți deveni textieră de muzică ușoară, aveți un surplus de energie ușor versificabilă, dar pentru poezie e nevoie de mult mai multă înălțime. Nu e destul să ai ce spune. Trebuie să descoperi și cum se ajunge la valoare.

Turtureanu Victor (București): Vă aduc la cunoștință că nu există „stiluri decadente” și „stiluri progresiste” ci numai valoare sau nonvaloare. Scrierea dv. e comică prin contrastul între pretenții și carentele grave de ortografie (românește se scrie cu ă din 1. de exemplu). Vă mai informez că toți cei care scriu, azi, nu trăiesc din poezie ci au o meserie la bază, deci n-aveți nici o scuză dacă v-ați apucat de artă. Cel mai simplu puteți verifica valabilitatea punctelor de vedere afirmate în această rubrică trimițînd și altor reviste. La **Suplimentul literar al Tineretului liber** criticul Alex. Ștefănescu susține de mai mult timp o **Postă a redacției** pe care o recomand tuturor celor dezamăgiți de răspunsurile primite la rubrica noastră!

TEPI

Aleea pușcăriei e o lizieră a libertății

M-a intrigat nespuse de mult momentul în care lumea a strigat că e liberă. Pentru că, exact în clipa în care își clamau libertatea, oamenii erau răpuși de gloanțe. M-a intrigat e un fel de a spune. Fiindcă priveam cu mare groază disperarea cu care voiau să iasă de după gratii. Mai întii, au apărut câteva miini. Libere. Printre degetele cărora se strecurau gloanțele. Adevărate.

M-am întristat, apoi, nespuse de mult, în momentul în care lumea a strigat că nu vrea libertate. Pentru că libertatea creează psihoze. Inchipuiți-vă un popor ținut închis, hrănit cu pachete și, deodată, cînd gardienii au dat bir cu fugiții, a ieșit în stradă. Adică în curtea închisorii. Aleea pușcăriei e o lizieră a libertății.

Acum, cînd toate obsesiile noastre au devenit libere, cînd putem fi cu adevărat descătușați, o singură putere ne lipsește: aceea de-a ne stăpîni pasiunile. Fiindcă pasiunile în libertate fac cît o infracțiune în detenție. Nu țin cont de opreliști. Sparg gratiile.

Nimic din ce-am cîștigat pînă acum nu poate compensa inteligența cu care am sperat să intrăm în libertate. Și, cînd am intrat, ne-am dat, deodată, seama că viața noastră plătește, în continuare, tribut pentru ceea ce n-am îndrăznit mai demult. Căci, de-am fi îndrăznit, azi nu ne-ar conduce niște necunoscuți pregătiți în secret de ani de zile.

RADU G. ȚEPOSU

Correspondență literară

de Ion Zubașcu

Ion Purghele (Arad): Se poate decupa cite o strofă, sau un vers, din ceea ce-ați trimis: „Eu vă rog pe dumneavoastră, oameni, / Nu pătați prezentul azi cu singe, / Că atunci cînd fi-va viitor / Pline cîmirele vor plînge”. Dar, în general, poemele dv. sînt versificate de joasă tensiune lirică (Am găsit un leu, O bucată de piine), bune — cel mult — ca texte pentru un folkist fără pretenții. Atenție la ortografie!

Avram Elena (Galați): Nimeni nu vă poate împiedica să mergeți mai departe. Cu condiția ca acest departe al dv. să înceapă din cea mai apropiată bibliotecă. Din poemul trimis s-ar putea reține două versuri: „Privim cu inima lumea / și gîndim același gînd”, ținînd seama de vîrstă dv. Poezia nu se face, însă, doar cu sentimente puternice ci și cu știința de-a pune sentimentele într-un cod stilistic competitiv.

Izabela Popa (Tîrgoviște): „fru-

muștea e născută de oameni / să doară frumos, dar nicînd / să nu moară...”. Aș dori, în continuare, ca poemele dv. să „doară” mai aproape de prospectimea vîrstei pe care o aveți, altfel vor rămîne simple reflexii de lectură atribuite oricui. Scrieți, vă rog, mai îngrijit, dacă versul e, cu adevărat, tot ce aveți mai bun!

Claudia Dușescu (Cenaclul „Octavian Goga”, Sibiu): „Eu am visat o frunte de copil însingurat / Eu am visat un suier de gloante ucigaș / și strigătul neînterminat al victimei / Eu am visat femei murind cu flori în mină / și idealuri care se vor împlini / și soldați cu pieptul gol și sufletul îndurerat / ca păsările care-ar fi zburat dar le-au tăiat aripile”. Pentru cei 15 ani ai dv. nu e rău, dar nici prea grozav nu e. Aștept de la dv. poeme a căror frumusețe să dea, ca însăși, senzația că are 15 ani.

Valeria Sima (București): Dacă

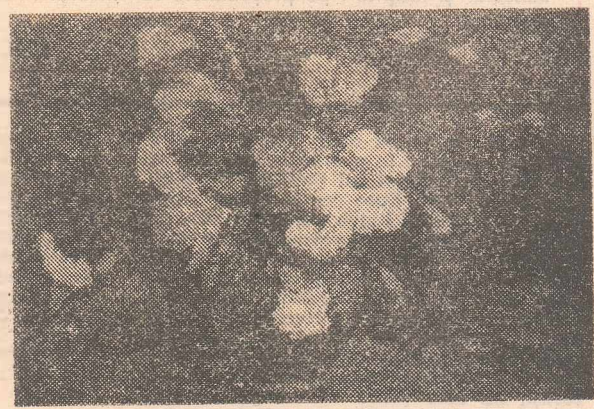
acum, Mircea, ce ai simțit tu atunci?!”

„Da, și îmi face plăcere că și tu o numești **REVOLTA**!... Cred că am fost unul dintre primii care a numit-o astfel — dacă nu chiar primul! — pe postul național Tv.: o **Revoltă Populară**... prin ianuarie 1990. Și cred că multe dintre nenorocirile noastre de astăzi, ca nație, vin din confuzia de termeni, sau necunoașterea lor...! Fenomenului ce s-a petrecut între 16 și 22 decembrie 1989 i s-a atribuit greșit termenul de „revoluție”, nu, el a fost o **REVOLTA POPULARĂ**, ca o revărsare de ape...! Tu m-ai întrebat însă ce am simțit atunci: adică, îți răspund, în 22 și după, în 22 — te rog scrie **DUPĂ**, cu litere mari!... Înainte însă, în 21: văzînd mai întii la televizor, apoi auzînd că acolo, în Piața Palatului deci, cineva a îndrăznit să fluiera și cu Diana, soția mea, și în trei minute am fost acolo!... Am ajuns și am văzut bulevardul Ana Ipătescu plin cu cei care fugeau de la manifestație... alții soseau din sens invers, apăruseră și cei în uniforme! În acel moment... dar să încerc să fiu cît mai coe-

rent: Horia dragă, eu sînt un om timid... „un om cuminte”, așa am fost și cu profesorii și cu colegii mei, cu studenții; am dorit să fiu un om iubit, faptele m-au depășit însă — este o realitate aceasta!... Dacă un om liniștit, cuminte ca mine, ajunge să se amestece cu furia, cu bătaia, cu riscul... cu moartea — niște noțiuni ce nu au nimic comun cu firea mea de fapt! — asta înseamnă că am fost purtat de **revolta împotriva minciunii** pentru că despre asta e vorba: pe mine nu m-au revoltat atît sărăcia sau lipsurile materiale, cozile — sînt în stare să le înțeleg și nici acum, astăzi, nu asta mă revoltă! dar nu suport minciuna!... Ziua aceea de 21 a fost ziua eroică și minunată a acestei nații: dispăruse **FRI-CĂ**!... Cine a ieșit apoi, în 22, s-a plimbat pe stradă într-un București în care practic bălăia fusese cîștigată... timpul se derula acum cu o viteză atît de mare încît nu mai puteai reține nici cît este ceasul... **TIMPUL ERA ACUM PESTE TIME, TE IMPINGEA MAI DEPARTE**!...

(Va urma)
HORIA PATRAȘCU

Revista colecționarilor de artă pro arte

„Societatea colecționarilor de artă din România”, cu siguranță una din puținele „societăți” culturale ivite după revoluție care are puteri să și dureze, publică o revistă — **PRO ARTE** — apropiată ca realizare tehnică (tipar, calitatea hirtiei și a reproducerilor color) de revista Uniunii Artiștilor Plastici. Semnalăm apariția ei nu din amabilitate, ci pentru că românul care colecționează opere de artă a fost, între făuritorii binelui public și patrimonial, cel mai șicanat. Data jafului asupra averii particulare devenise politică de stat, oprirea și descurajarea colecționarilor devenise politică personală a unui mare număr de diriguitori, unii dintre ei chiar... colecționari. „**PRO ARTE**” își propune, și izbutește încă din primul număr, să fie tribunul uneia din cele mai nobile pasiuni. „Societatea” ființează în Bd. Nicolae Bălcescu, 3, Bloc Dunărea 3-7011, București 1, telefon 15.70.13 (adresă provizorie pînă la dobîndirea unui sediu. (T. O.).

Redegiști, vi-l dăm pe Iliescu!

„Cerințele obiective” ale trecerii de la capitalism la socialism au putut fi formulate destul de comod, fiecare dintre cei ce și-au spus cuvântul, în frunte cu marii dascăli ai proletariului, au dat drept reguli tot ce le-a trecut prin minte, eșantion de control nu exista, nu era niciun un comunism deja făcut, la care să te raportezi, se putea pescui fără grijă în cele mai tulburi ape, comunismul rămânea un etern „vis de aur”. Cu mult mai greu de stabilit s-au dovedit a fi cerințele trecerii de la socialism la capitalism, mai precis, de la bolșevism la economie de piață, și aceasta pentru unul din motive că economia de piață nu mai era o utopie, un vis, o schemă existentă în capetele unor indivizi și în programele unor partide, ci o realitate cit se poate de vizibilă, palpabilă, în carne și oase, cu calități multe, dar și cu deficiențe, ca orice există în lumea asta. Problema de competență pentru țările care s-au scuturat de regimurile comuniste: cum să ajungă și ele la nivelul țărilor occidentale dezvoltate?

Nu e un secret pentru nimeni că noi toți, cei din țările foste socialiste, ne-am uitat cu jind către redegiști: ce noroc să ai un frate mai mare bogat care să te ia sub aripa lui și să te ajute să ajungi rapid în compania țărilor cu economie de piață bine pusă la punct! Și a început marele galop de sănătate al reunificării Germaniei, cu euforie și apoteoze. Iată însă că la circa jumătate de an de la reconstituirea Germaniei unite, locuitorii din fosta RDG se confruntă cu mari și multe dificultăți, pe primul loc situându-se șomajul, care se apropie de 40 la sută din forța de muncă (circa 3 milioane de șomeri la mai puțin de 9 milioane de oameni, cit numără populația activă). De aici nemulțumiri, acțiuni de protest, critici la adresa cancelarului Kohl.

De ce s-a întâmplat așa? După unii, așa și era normal să se întâmple, așa și fusese prevăzut să se întâmple, întrucât fără anumite sacrificii aducerea într-un timp scurt a economiei landurilor din est (din fosta RDG, adică) la nivelul celor din vest nu este posibilă. Alții îl acuză însă pe cancelar că de dragul câștigării de voturi a precipitat nepermis de mult procesul unificării monetare a RDG cu RFG, neținând cont de necesitatea înfăptuirii prealabile a convergenței economice între cele două Germanii (convergență necesară în exact aceiași termeni și pe plan general european, între țările foste socialiste și țările cu economie de piață dezvoltată). Realizarea convergenței economice, care cere un anumit timp (3-5 ani și chiar mai mult), presupune modificarea formei de proprietate, schimbarea structurilor economice, în industrie, agricultură și, în celelalte sectoare, modernizarea tehnică și tehnologică, adaptarea factorului uman la noile condiții (calificare, disciplină, rigoare ș.a.). Or, făcându-se în Germania unificarea monetară în absența convergenței, deci fără o perioadă de trecere rezonabilă, structurile și mecanismele economice din est — așa cum erau ele, socialiste — au fost bruscate și dereglate, est-germanii fiind dezorientați și aduși în pragul disperării.

Pornindu-se de la situația creată, a fost exprimată părerea că actualul cancelar al Germaniei ar putea fi nevoit să demisioneze. „Dacă anul trecut — scria «The Times» — Kohl era atît de impunător, acum este total depășit, popularitatea lui scăzându-i treptat în ultima perioadă. Deși zvonurile în legătură cu o eventuală coaliție cu PSD sînt infirmate, epoca Kohl ar putea lua sfîrșit la fel de brusc ca și a d-nei Thatcher. Adenauer, Erhard, Brandt și Schmidt au fost cu toții constrînși de propriile partide să demisioneze”. Cu totul alta este concluzia agenției France Presse: „Est-germanii părăsesc manifestările repetate, contra politicii economice și sociale a guvernului, fapt ce lasă cancelarului Helmut Kohl mină liberă pentru a-și duce politica de reunificare. Numeroși economiști consideră că această politică ar trebui să-și arate roadele anul viitor”. Și președintele Partidului Liber-Democrat, Otto Lamsdorf, apreciază că actuala situație grea va fi depășită în prima jumătate a anului 1992.

Dacă-i vorba de-a răbda doar atîta, eu cred că tragedia nu-l chiar așa de mare. Atunci, ce să mai zicem de locuitorii fostei RSR? Fraților redegiști, o să ieșiți la liman! În orice caz, noi, românii, vă ținem pumnii. Iar dacă totuși domnul Kohl v-a devenit cu totul nesuferit, vă propunem un troc: dați-ni-l nouă pe cancelar și luați-ni-l pe președintele Ion Iliescu. Poate așa iese mai bine.

ION. D. GOIA

S-a întors mașina lumii

„Die Presse”
despre Basarabia:
A fost o ocupație

27 martie, ziua în care românii de pretutindeni au sărbătorit împlinirea a 73 de ani de la revenirea Basarabiei la patria-mamă, a prilejuit în numeroase țări apariția de articole consacrate evenimentului. Printre publicațiile care au inserat astfel de articole se numără și cotidianul austriac „Die Presse”, din care reproducem în continuare un fragment: „Fără îndoială, în decursul istoriei românilor au fost nedreptăți. Basarabia (aproape actuala Republică Moldova a URSS) și Bucovina de nord au fost pierdute ca urmare a pactului secret Ribbentrop-Molotov. A fost o ocupație, dar potențialii Români nu au îndrăznit niciodată să abordeze problema cu vecinul lor. Disputa pentru Basarabia și Bucovina definește acum din ce în ce mai mult scena politică a României. La început a fost vorba numai de relații culturale și spirituale ale românilor de pe ambele părți ale Prutului. Apoi, «societățile culturale» au cerut apărarea integrității Republicii Moldova. Următoarea fază: cererea de a se declara nul și neavenit pactul Ribbentrop-Molotov, ceea ce a făcut Sovietul Suprem de la Chișinău. Curentul adeptilor unei Români Mari traversează partidele și opinia generală, de la revista sovietică «România Mare», editată de foștii scribi ai lui Ceaușescu, și pînă la «România liberă». Puterea de stat este incolțită; Bucureștiul nu își poate permite să aibă relații proaste cu Moscova, de aceea totul se face cu precauție. Ministrul de externe Adrian Năstase, care a fost deja acuzat de trădare națională, a declarat că pentru viitor sînt posibile toate opțiunile. «Doim o politică rațională, care să țină cont de realitățile actuale și de viitor» — a spus el. Așadar, a fost o ocupație, dar potențialii Români n-au îndrăznit niciodată să abordeze problema

cu vecinul lor”. O va fi făcut domnul Iliescu în timpul recentei lui vizite la Moscova? Dacă da, în ce termeni și cu ce rezultat? Sîntem foarte, foarte curioși să aflăm. Fiindcă — mai mare rușinea! — dintre toate țările lezate de tranzacția murdară Ribbentrop-Molotov, numai România n-a adoptat o declarație clară, precisă și fermă de denunțare a pactului. Cînd o va face?

Cit ii vor costa pe japonezi Kurilele?

Desigur că la început a fost vorba de furturi clasice, fără intenția de a restitui ceva. Dar întrucît roata istoriei s-a invîrțit, vremurile s-au schimbat, Kremlinul s-a gîndit că dacă tot e să dea înapoi teritoriile cîmpite, atunci încălcea să scoată din afacerea asta maximum de profit. Și astfel, teritoriile cu pricina pa: a dobîndi acum soarta obiectelor sau persoanelor furate cu scopul de a obține în schimb lor sume mari de bani (în franțuzește se zice „rançon”) și alte avantaje. Kidnapping, luare de ostatici. Teritoriile-ostatici. Pentru a putea obține acordul Moscovei la reunificarea Germaniei și la plecarea armatei roșii din această țară, Bonnul a trebuit să desfășoare bătăliile pungi și să pompeze către URSS multe miliarde de mărci. Iată că acum, în preajma proiectatei vizite a lui Mihail Gorbaciov la Tokio, se frîmîntă foarte tare problema Kurilelor. La cit se va ridica cifra „ajutorului economic” pe care Japonia va trebui să-l acorde URSS în schimb Kurilelor? Presa niponă este de părere că suma se va situa între 10 și 30 de miliarde de dolari, în funcție de numărul de insule propuse pentru schimb. O agenție de mare prestigiu cum este France Presse consideră că dacă Gorbaciov nu va face concesii în privința Kurilelor, el riscă să se întoarcă la Moscova cu minile goale. Va reedita oare Tokio performanța Bonului, plătind „rançonul” pentru eliberarea ostaticilor săi? Aceasta-i întrebarea.

Rolul postului de radio „Europa Liberă” nu se diminuează

Despre rolul foarte important al postului de radio „Europa Liberă” în combaterea comunismului, în lupta est-europenilor împotriva odioșilor pe care-i aveau la cîrmă am scris cu alte prilejuri. După înlăturarea, în 1989, a regimurilor totalitare din țările fostului lagăr socialist, s-a pus problema dacă nu cumva „Europa Liberă” și-a încheiat misiunea, dacă n-ar trebui să-și înceteze activitatea. Foarte repede însă a rezultat că țările foste comuniste începeau acțiunea dură de traversare a deșertului către Occident, traversare care va dura cîțiva ani, și că în acest timp postul de radio „Europa Liberă” este la fel de necesar ca și mai înainte. Legat de aceasta, redeau un fragment dintr-un interviu acordat de Alexandru Alexiev, noul director al Redacției bulgare de la postul de radio „Europa Liberă”, cotidianului sofot „Democratia”:

„ÎNTREBARE: Cu un an în urmă se vorbea că în noua conjunctură, cînd propaganda este liberă, rolul postului „Europa Liberă” și-a pierdut sensul și că nu va mai fi subvenționat de Congresul american.

RĂSPUNS: Dimpotrivă, în prezent se contează mult mai mult pe acesta. Se consideră că acest post trebuie să constituie un stimulent pentru ca democrația să învingă. În spatele acestui post se află institute puternice plătite de SUA. La München, de exemplu, pe lângă postul „Europa Liberă” lucrează un grup de 100 de persoane într-un institut politic autonom. Un amănunt: în fiecare dimineață, președintele Bush primește de la acesta un bulet informativ despre URSS și Europa de Est”. (I.D.G.)

De ce sînt nemții locomotive

Să ne amintim: în decembrie 1989, cu aproximativ două săptămîni înainte de căderea regimului Ceaușescu, la Kiev se întîlneau președinții François Mitterrand și Mihail Gorbaciov. Despre cele discutate atunci și, poate, hotărîte, se știe, pînă azi, foarte puțin. Bănuiala vizează însă hotărîrea punerii în practică a ideii vechi de două secole, aceea a Europei unite. Experiența celor 12 din Comunitatea Economică Europeană (Piața Comună) torpila dinainte orice altă alternativă. Succesul unei idei geopolitice se dovedește total, iar momentul unirii bătrînilor continent sosise. Cu atît mai mult cu cît prăbușirea re-

gimurilor comuniste din Est era în curs.

A fost Kiev 1989 un anti-Tehran 1943? Foarte probabil. Politica geografiei, schițată de W. Churchill pe un petec de hîrtie; se topea, pragmatic, într-o nouă geografie politică. Timp de peste 30 de ani, Vestul Europei valilase integraționismul, făcînd din el o adevărată izbîndă a democrației moderne. Doctrina — de la cea relativ pașnică a hotărîrii natural și pînă la cea războinică a spațiului vital — deveniseră, chiar și din punct de vedere conceptual, piese de muzeu, restructurarea geopoliticii marcînd nu atît o victorie în plan teoretic, științific, cît una în

planul existenței cotidiane a omului, a societăților omenesti moderne.

Evident, științific, unitate. Europei e demonstrată. Intrarea în Europa — de care se vorbește atîta — face parte din noul fenomen geopolitic început timid la Helsinki în august 1975 și ale cărui ultime acte majore se petrec acum în U.R.S.S., România, Bulgaria, Jugoslavia și Albania. Deci nu expansiune teritorială, ci includerea în sistem și relațiile sale pe considerente mai degrabă antropogeografice. Lecție pe care au învățat-o la modul strălucit, popoarele care au pierdut în acest secol marile războaie ale lumii — germanii și japonezii. Ei sînt, în fapt, locomotivele noii geografii politice.

EUGEN MIHĂESCU

Pare să fie vorba doar despre imagini dintr-un coșmar: în pustirile Irakului se deschide, la ordinul lui Saddam Hussein, un siloz de oțel. Spre cer se ridică amenințător o țevă lungă de circa 40 de metri. Din țeava supertunelului este tras un obuz cu substanțe chimice de luptă. Distanța pînă unde ajunge teribila armă: circa 4 000 kilometri, adică suficientă pentru a atinge ținte din Ierusalim, Atena, plajele turistice ale Cretei și Ciprului, Roma, Viena și chiar Mîchenul! Un singur obuz poate provoca sute de morți. Și, totuși, nu este vorba de science fiction. Ziarul „New York Times” aprecia nu demult că „nu este decît o problemă de timp pînă cînd Irakul va realiza supertunelul”.

Vinovatul principal este un „obsedat” al realizării de supertunuri care a conceput o armă cu un diametru de 99 cm, dintr-un oțel gros de 30 cm. El se numește Gerald Bull și s-a născut în Canada, într-o familie cu 10 copii, rămași, de la o vîrstă fragedă, orfani. La 20 de ani, orfanul Bull obținea doctoratul. „Un geniu”, afirmau pe atunci profesorii, referindu-se la tînarul stingaci care lucra ca fizician la Institutul de cercetări spațiale din Montreal, însă visa la realizarea celui mai mare tun din lume.

Bull avea 37 de ani, cînd în laboratorului său își face apariția o nemțoaică, puțin trecută de 40 de ani. Era fiica lui Fritz

Rausenberger, șeful secției de artilerie de la uzinele Krupp, în perioada primului război mondial. Un alt geniu al inovației, Rausenberger a conceput legendarul tun „Wilhelm”, un uriaș cu țeava de 34 metri și obuze de 130 kg ce puteau ajunge pînă la distanțe de circa 100 km. După război, învingătorii au căutat, cu înfrigurare, planurile de construcție ale tunului minune. Zadarnic. Și, iată, acum, 53 de

ani mai tîrziu, fiica lui Rausenberger i le dăruiește „obsedatului”. După cum povestea un coleg, Bull rămîne zi și noapte în laborator, în perioada care urmează. Cuprins parcă de febră, el lansa ipoteze abracadabrante: „Cu un astfel de supertun începe noua eră a omenirii. Vom putea lansa cu el chiar și sateliți pînă la Lună”. Bull reușește să entuziasmeze pentru planurile sale pînă și Ministerul Apărării al SUA, de unde primește milioane de dolari pentru cercetări. Și chiar și o insulă în Caraibi, unde poate efectua trageri de probă la discreție, fără a deranja pe nimeni. Tînarul expert sudează țevi uriașe de tun de la vechi nave de luptă ale SUA

și, în noiembrie 1966, reușește o performanță care este înscrisă în Cartea Recordurilor Guinness: un proiectil de 84 kg ajunge la o înălțime de 180 km, adică la granița inferioară a spațiului cosmic. Se pare că realizarea visului era aproape.

Însă, în același an, americanii ajung pe Lună, cu un vehicul fără echipaj. Nimeni nu mai se interesează de supertun. Bull

se ambiționează. Continuă cercetările pe cont propriu, construind tunuri de calitate pe care le vinde oricui plătește bine: Iran, Chile, Taiwan și China. Între timp se căsătorește și are doi copii. În fine, în momentul cînd vinde tunuri Africii de Sud este condamnat pentru trafic ilegal de arme la șase luni închisoare. La eliberare devine un monstru care ura pe toată lumea, detenția avînd un efect distrugător asupra lui. Este internat într-o clinică de psihiatrie, unde nu de puține ori este nevoit să îmbrace cămașa de forță.

Cînd scapă din spitalul de nebuni, părăsește America. Se stabilește la Bruxelles, unde se ocupă în continuare cu vin-

zarea tunurilor construite pe baza planurilor sale. Cel mai bun client devine în scurt timp Saddam Hussein. Dictatorul irakian devine un „obsedat” după ultima creație a lui Bull: obuzierul GC-45, cum-părînd 300 de tunuri de acest gen, cu o bătăie de 40 km. Totodată, Bull își găsește omul care putea să-l ajute să-și realizeze visul, Hussein avînd bani și plăcîndu-i războiul.

În suburbia bruxelleză Bucle, unde Bull trăiește sub pseudonimul de dr. Giltaur, el este considerat un vecin foarte de treabă. Iată de ce nimeni nu înțelege motivul pentru care într-o zi este găsit asasinat în fața porții vilei sale. Căuza morții: cinci gloanțe de calibru 7,65, trase din apropiere. Asupra mortului se află suma de 20 000 dolari, ceea ce indică faptul că atacul nu avea drept obiectiv jaful, ci doar stingerea lui din viață. Potrivit zvonurilor, Bull ar fi fost ucis de serviciile secrete israeliene, pentru că a jupuse un pericol național. Însă, se presupune că Hussein deține toate planurile constructive ale lui Bull. Așa că coșmarul ar putea deveni oricînd realitate, mai ales după ce cu puțin timp înainte de declanșarea ocupării Kuweitului de către Bagdad s-a constatat că numeroase transporturi pentru Irak conțineau și mari tunuri de oțel, adecvate pentru construirea țevilor de tun!

DANA PĂRVU

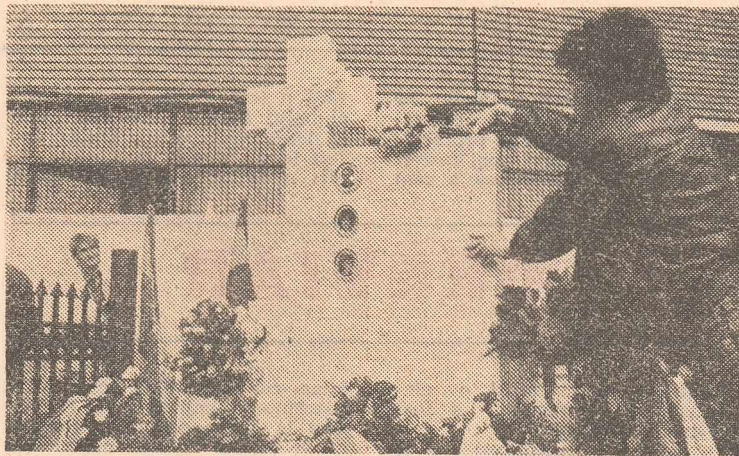
Obsesia marelui tun

„Efectul de ecou” Elveția

● Decepție amestecată cu satisfacție totodată în ambele tabere și dilema: un punct câștigat sau pierdut? A fost evident, cele două echipe s-au temut una de cealaltă, riscul era prea mare: cel puțin teoretic, învinga ar fi ieșit din cursa calificării pentru Euro '92 din Suedia. Paradoxal, într-un fel, mai nemulțumiți putem fi noi, atita timp cât presa elvețiană consideră că actorul principal al gazdelor a fost Huber, portarul acestora. Într-adevăr, el și-a salvat buturile în 4-5 situații grele, inclusiv la „tentativa” de autogol a lui Bickel. ● „Stranierii” din selecționata română au demonstrat înțelegerea faptului că toate contraperformanțele lor din ultima vreme la cluburile unde activează pot fi în bună parte anulate sau măcar estompate printr-o comportare bună în cadrul echipei naționale, aceasta implicând ducând la creșterea cotei valorice personale. Ca să dăm un singur exemplu, până nu de mult jucătorul „numărul unu” al fotbalului nostru, acum într-o postură de neînviat la Real Madrid, Gheorghe Hagi, a dovedit aplicarea exemplară a axiomei de mai sus. Nici nu știm ce să apreciem mai întâi și mai mult în evoluția sa: marea capacitate de efort (numai o jenă apărută la un genunchi a condus la înlocuire), dărnicia cu care a distribuit mingi coechipierilor, precizia, forța și pericolozitatea șuturilor la poartă. Într-un fel, Hagi parcă a vrut să reamintească spectatorilor din Neuchâtel de acel jucător pe care Xamax l-a admirat în 1985 (component atunci al Sportului Studențesc) și l-a dorit în rin-

durile sale. ● Totodată, echipa României a făcut să-i sporească din nou creditul pe plan internațional, reamintind prezența la C.M. '90 și calificarea în „optimi”, credit știrbit prin înfrângerea în fața Bulgariei la București și care a pus în cumpană relațiile cu selecționabilii noștri de peste hotare. De aceea, considerăm că rezultatul de egalitate de acum are o valoare mai mare decât un punct în economia grupei. El trebuie să aducă și liniștea necesară în fotbalul nostru confruntat cu atât de multe probleme pe calea spre profesionalizare și a căror rezolvare încearcă să o învețe din mers. ● În acest context, trebuie să remarcăm o certă emulație dădătoare de speranțe prin apariția de jucători care să umple golurile resimțite la un moment dat prin acel așa-numit „exod” (Se pare că numărul „mercenarilor” români în Europa este tot atât de mare ca și cel al danezilor.) În prezent, dispunem de un lot al selecționatei României B (cu turneul fructuos din India), de o selecționată de tineret-olimpică (jucători sub 21 de ani, care au dovedit frumoase calități), de echipele de juniori care bat la porțile consacrării (U.E.F.A. '93 obținând chiar calificarea la C.E. din luna mai a.c.). Am aminti pe Panduru, Hanganu, Constantinovici, Bucur, Moga, Predatu, Stănic, Badea, Ursea, Pigulea, Cristian Sava, Mănăilă, Cheregi, Vlădoiu, Timofte II, Răduță și enumerarea ar putea continua cu mulți alții, apți de a face pasul în prima reprezentativă.

POMPILIU L. DUMITRESCU ■

Cupa orașelor martir

Pentru cinstirea memoriei eroilor căzuți în Revoluția din decembrie 1989, în zilele de 13 și 14 aprilie s-a desfășurat la București, pe Stadionul „Giulești”, prima ediție a competiției de fotbal „Cupa orașelor martir”, organizată de Clubul Sportiv Rapid, în sponsorizarea Fundației de binefacere „Angel Saligny”.

Turneul a fost câștigat de echipa F.C. Brașov, învingătoare în finala susținută cu Politehnica Timișoara (2-0), prin golurile marcate de Mandoca și Nuță. Pentru locurile 3-4: Rapid — F.C. Farul 3-2 (au înscris: Rodin Voinea — 2 și Ursică, respectiv Stere — 2). În prima zi s-au înregistrat rezultatele: „Poli” Timișoara — Rapid 1-0 (Rosenblum), F.C. Brașov — F.C. Farul 2-1 (Cseke și Gerstenmaler, respectiv M. Dumitru din penalty). Competiția se dispută anual,

trofeul, pus la dispoziție de C.S. Rapid, fiind transmisibil timp de 4 ani, cind revine definitiv echipei care a câștigat de mai multe ori. Beneficiile realizate sînt împărțite între echipele participante, în scopul construirii, în orașele respective, a unor monumente închinat eroilor Revoluției, precum și în alte scopuri de binefacere. Ediția următoare va avea loc la Timișoara.

Înainte începerii primului cuplaj de fotbal al zilei de sim-bătă, la amiază a avut loc ceremonia de dezvelire și sfințire a monumentului ridicat în incinta stadionului și închinat celor trei eroi — Petre Astafei, Florin Butiri și Bogdan Stan (membri ai echipei de rugby Rapid-Metrou București) precum și numeroșilor suporterii rapidiști care au murit pe baricadele Revoluției din decembrie 1989. (PLD).

Pune la dispoziția micilor producători:

Utilaje pentru agricultură cu tracțiune animală sau electrică

● Semănători plante păioase prășitoare pentru două rânduri — Montana 2 A (foto 1)

● Agregate de tocat furaje (foto 2)

● Moară cu ciocănele

● Dispozitiv de treierat porumb D.T.P. 500 (foto 3)

● PENTRU TRACTOARE MICI 25-30 CP

● Semănători plante prășitoare pe 4 rânduri S.P. 4 (foto 4)

● Semănători plante păioase pe 15 rânduri SUP 15 (foto 5)

● Semănători semințe forestiere pe 4-6 rânduri M.S.F. 6 (foto 6)

● Grape cu discuri G.D.D. 1,3 (foto 7)

UTILAJE PENTRU DIFERITE ACTIVITĂȚI INDUSTRIALE ȘI GOSPODĂREȘTI

● Generatori de acetilenă transportabili GAT. 00 (foto 8)

● Betoniere transportabile de 110 litri B 110 (foto 9)

● Case de păstrat valori „Zimbru” (foto 10)

● Boxpalete tip „Europa” (foto 11)

● SERVICII:

● Turnare piese de fontă și aluminiu

● Confecții metalice

● Obiecte casnice și funerare

● Execuție repere din mase plastice

● Operațiuni de tratament termic și protecție anticorozivă

● Reparații mașini, unelte, utilaje și instalații de ridicat

● Produse unicate sau de serie foarte mică la comandă specială

În funcție de solicitări, Societatea Comercială „Mecanica

PIATRA NEAMT

Dispozitiv de treierat porumb. DTP 500 M, DTP 500 E

Utilaj multifuncțional

Semănătoare cu tracțiune animală Montana 2 A

Semănătoare de precizie SP-4

Semănătoare universală purtată SUP-15

Mașină de semănat semințe forestiere MSF-6

Grapa cu discuri deza-

xabile GDD 1,3

Generator de acetilenă transportabil GAT-00

Betonieră B-110, B-111

Casă pentru păstrat valori „Zimbru”

Boxpalete „Europa”

Vacanță și tratament la NEPTUN

Societatea Comercială „Neptun-Olimp” S.A. se află la dispoziția dumneavoastră, oferind celor interesați servicii de cazare și masă cu posibilități de tratament și vacanță în complexul balnear „DOINA”.

Policlina dispune de o modernă bază de tratament, dotată cu cabinete de consultații, laboratoare, cabinete de electroterapie și masaj, săli de gimnastică medicală și întreținere, cabinete de masaj cosmetic și cosmetică medicală, secții de împachetări cu nămol sapropelic din lacul Techirghiol, secții de hidroterapie, saună și o frumoasă piscină cu apă de mare încălzită.

Personal medical cu înaltă calificare asigură tratamentul diferitelor boli și afecțiuni cum ar fi:

— reumatisme cronice și degenerative

— artroze, spondiloze

— sechele posttraumatice sau postoperatorii.

— afecțiuni ale sistemului nervos periferic

— afecțiuni ginecologice

— rino-laringite.

Se fac tratamente cu GEROVITAL, ASLAVITAL, PELLAMAR, preparate românești de faimă mondială pentru combaterea îmbătrânirii premature și regenerarea funcțiilor organismului.

Ca o noutate pentru dumneavoastră, pentru toate categoriile de vîrstă se recomandă CURA PROFILACTICĂ ACTIVĂ cu sejur minim de 6 zile, această formă de tratament cuprinzînd 2-3 proceduri adecvate (gimnastică și înot în piscină, masaj, dus subacvatic etc.), avînd ca efect refacerea formei fizice, întreținerea musculaturii, prevenirea îmbolnăvirii articulațiilor.

Cura helio-marină, cinematograful, bowlingul, piscina, tenisul de masă, terenurile de tenis în aer liber, precum și orchestra restaurantului din complex fac din sejurul dumneavoastră o vacanță cu adevărat plăcută.

Oferta noastră se adresează în egală măsură turiștilor care au nevoie de un tratament eficient cit și grupurilor de sportivi pentru cantonamente sau celor interesați în organizarea de consfățuirii, simpozioane, excursii.

Prețul unei vacanțe complete este de numai 204 lei/zi de persoană (cazare, masă, tratament) pînă la data de 1.05.1991.

Doritorii se pot adresa la orice agenție de turism, de stat sau particulară precum și la dispeceratul societății NEPTUN-OLIMP. Telefon 917/31845.

Ceahlău S.A. mai propune o gamă de utilaje de largă întrebuințare, aflate în curs de asimilare, din care menționăm:

● Semănători pentru legume.

● Prășitoare cu tracțiune animală

● Greblă cu tracțiune animală

● Roabe, ciururi, mistrii

● Bărăci metalice, dulapuri metalice, bancuri de lucru

Multe întrebări și deocamdată... un singur răspuns. Gazeta Sporturilor primește, în sfârșit, un răspuns la una dintre numeroasele probleme ridicate de-a lungul multor numere. Răspunsul aparține M.T.S. și confirmă veridicitatea celor relatate de Sorin Satmari în 10 aprilie. Cînd va deveni obiceiul răspunsul prompt și corect la întrebările pe care le pune presa sportivă?

Mai avem pînă la box profesionist... Mai multe reprize (4, respectiv, 6) n-au adus mai mult box de bună calitate, ci dimpotrivă (cu o excepție, ultimul meci desfășurat între Petrică Paraschiv și Virgil Iordache). Dominante au fost slaba condiție fizică și nivelul scăzut al

majorității boxerilor. Poate ar fi cazul să se respecte principiul conform căruia la profesionalism ajung cei mai buni boxeri amatori! Și organizarea a cam

fără a ține seama de hotărîrea clubului Steaua... Se mai aude că lotul pentru Cupa Davis, aflat la un circuit în Iugoslavia, nu a obținut rezultate prea

BREVIAR

scîrțit la final. Totuși, o circumstanță atenuantă: a fost doar a doua gală!

Se aude că... Ermurache ar fi în Franța. Ne întrebăm dacă Federația Română de Baschet va fi de acord cu transferul,

bune, cel puțin pînă acum. Să sperăm că menținerea lui D. Viziru la cîrma echipei naționale nu a fost o decizie nefericită.

Succes, Cornel Oțelea! Steaua trece prin momente grele. De aceea, dorim ca noul ei pre-

ședinte, antrenorul anului '90 și un mare handbalist al anilor 60-70, să reușească încă o dată. Așteptăm cu interes și numele președintelui clubului Dinamo. 304 participanți... Criteriul de primăvară al copiilor și juniorilor la tenis de cîmp s-a desfășurat pe terenurile Complexului Olimpic. Remarcăm pe Dacian Dudaș la 13-14 ani. Răzvan Sabău, la nici 14 ani, a ajuns în primii 4 la categoria 17-18 ani. Așteptăm mai mult de la el, totuși, mai ales că Pavel, Pescariu sau Vanță nu au participat, fiind în Iugoslavia. Uneori o înfrîngere valorează mai mult decît o victorie. Așa să fie!

MIHAI SÂNDOIU ■

Aleea Plopiilor nr. 10, telefon : 31 101, telex 25327 - Roman, județul Neamț

Romanceram a fost înregistrată ca societate pe acțiuni la Camera de comerț și industrie Piatra Neamț la data de 3 ianuarie 1991, poziția I. De la Roman pleacă, atît spre beneficiarii interni cit și externi, o gamă variată de produse care s-au impus repede pe piața internă și din străinătate prin calitatea deosebită și fantezia creatorilor. Dl. director Ioan Gabor (inginer, 22 de ani vechime în funcții de conducere), îmi relatează : „În 1955 s-a simțit nevoia înființării unei fabrici de cărămizi. Cînd prefabricatele au înlocuit în cea mai mare parte construcțiile de locuințe, ne-am reorientat și noi spre alte produse, pe care le-am propus cumpărătorilor. În primul rînd obiectele sanitare din porțelan, mult apreciate de străinătate. Avem în această privință contracte cu firmele : BIARD (Belgia), SUMACA (Franța), KURSAK (Turcia), BENACOUPOULOS (Grecia) și altele. „Valoarea totalului exportului, adaugă d-na director adjunct Aurora Jantuan, reprezintă 60 la sută din producția obiectelor sanitare. În privința beneficiarilor interni numărul cerințelor a întrecut cu mult posibilitățile noastre de

producție. Un lucru, însă, e cert : odată cu trecerea la societate pe acțiuni, rentabilitatea a crescut, iar beneficiul este superior. Pe prima lună a anului 1991 de exemplu, ne înregistrăm cu un beneficiu de 1 milion lei”.

R.C. ROMANCERAM S.A. PRODUCE :

- Obiecte sanitare din porțelan
 - Două tipuri de garnituri baie în diferite culori
 - Garnituri standard necesare echipării camerelor de baie pentru apartamente.
 - Căhle din teracotă
 - Plăci ceramice pentru finisaje exterioare
 - Cărămizi subțiri din șamotă pentru sobe
 - Blocuri de zidărie cu agregate ușoare
 - Obiecte decorate din ceramică.
- Societatea Comercială Romanceram S.A. este autorizată pentru efectuarea operațiunilor de comerț exterior, direct sau prin intermediul societăților specializate, precum și pentru colaborarea directă cu bănci de comerț exterior putînd participa și conveni la operațiuni de fond valutar și de credit.

PARIUL ÎNTREPRINZĂTORULUI

Compania „Sebastian” va merge mai departe!

Dl. Victor Mihut, inginer de automobile, patronul Companiei de taximetre „Sebastian”, este un adevărat manager. Anul trecut, la înființare, Compania „Sebastian” nu avea de nici unele. Acum, deci după numai cîteva luni, compania domnului Victor Mihut se conturează ca o putere în domeniu, permițîndu-și să mențină prețul cel mai scăzut de pe piața transportului de persoane cu taxi.

— Domnule Mihut, prețul practicat de dv., 8 lei pe kilometru, sîdează, practic, orice concurență. Cum de vă țin cu relele să abordați un asemenea preț în condițiile în care compania de stat de taximetre cere 12-13 lei/km?

— Încercăm să ne organizăm gestiunea pe principii eficiente. Apoi ținem foarte mult să fim corecți în ceea ce facem. Cifra de afaceri a companiei noastre nu este un secret — 4,5 milioane pe lună. Mergem pe investiția totală a beneficiilor și pe păstrarea prețurilor. Rațiunea acestui comportament este simplă. Noi vrem să păstrăm clienții și să cîștigăm alți clienți. E stupid să fii lacom atunci cînd într-adevăr vrei să lucrezi serios și să faci o activitate, să-ți zicem de cursă lungă. Întreaga activitate a Companiei „Sebastian” este pusă pe computer. Concurența noastră e loială. Deși cerem 8 lei/km, noi nu mergem în pierdere. Asta în condițiile în care statul cere cu 4 lei/km mai mult.

— Cîte taximetre lucrează sub firma „Sebastian”?

— Circa 1 000, din care 750 în București. Celelalte lucrează la filialele din provincie.

— Aveți deja filiale în provincie?

— Am organizat 12 filiale „Sebastian” în Argeș, Vîlcea, Hunedoara, Buzău, Brăila, Constanța, Vrancea, Neamț, Iași, Suceava, Prahova, Brașov. Dezvoltăm rapid filiala de la Constanța. Acolo vom putea cîștiga bine. Vine sezonul turistic, iar lumea va avea nevoie de serviciile noastre. Tot la Constanța, Compania „Sebastian” sponso- rizează Clubul sportiv „Farul”, mai puțin echipa de fotbal. Domeniul nostru de activitate este cit se poate de extins — comerț, transport, servicii, agrement-service, producție de piese auto. Avem în vedere și servicii de transport prin închiriere de mașini, transport marfă, transport pe rute fixe. Facem aprovizionare cu piese auto pentru propriile automobile, cit și pentru service-uri. Am deschis chiar și un magazin de piese de schimb pe Soceava Giurgiului.

— Cui aparțin automobilele „Sebastian”?

— Cum cui? Cetățenilor. Cînd am organizat compania am plecat de la ideea că transportul public este deficitar și că mulți cetățeni vor dori să-și sporească veniturile.

— Cum a fost în provincie?

— Cu prețurile noastre am șocat nu numai pe taximetriștii particulari, ci și administrația financiară. Ne lovim de administrațiile financiare locale. De pildă cea din Vrancea ne-a aplicat amenzi nedrepte. Uneori, cum s-a întimplat la Ploiești, de exemplu, administrația financiară a fost pîrtinitoare, contribuind la o concurență neioală.

EUGEN MIHAESCU ■

Aveți nevoie de ȘTAMPILE?

În atenția întreprinzătorilor!

CALITATE — PROMPTITUDINE

Le puteți obține imediat, în orice formulă grafică și dimensiuni, adresîndu-vă la tel. 88 50 05, Str. 23 August nr. 108, Otopeni. Comenzile particulare din provincie (însoțite de copia autorizației) au termen de execuție 4 ore. Pentru București — 8 ore. Comenzile întreprinderilor de stat se onorează rapid, în funcție de numărul ștampilelor solicitate.

Vremurile sînt cum sînt DAR VREMEA?

Aspectul vremii din ultimele zile ne face să credem că primăvara și-a intrat în toate drepturile ei, în toată țara. Drept dovadă verdele este culoarea la modă peste tot: la cîmpie, la deal și de curînd și la munte. Meteorologic vorbind totul a fost normal: nu au semănat două zile între ele, a

plouat mai peste tot, n-a plouat mult și-a apărut soarele, s-a produs și brumă pe ici pe colo prin vestul și centrul țării, iar temperaturile extreme zilnice s-au încadrat cumînți destul de bine în valorile obișnuite pentru această perioadă.

Climatic vorbind și ceea ce urmează în următorul interval de prognoză este normal: ultimii colți ai iernii. De obicei în a doua parte a lunii aprilie, uneori chiar în debutul lunii mai, iarna ține să ne amintească de ea. Valuri de aer rece, de origine arctică invadează conti-

mentul european, iar parametrii meteorologici iau valori apropiate de cele obișnuite în anotimpul rece.

Deci, în următoarele zile, vremea se va răci. Procesul de răcire început de aseară în nord-vestul țării va continua și va afecta toate regiunile. Fronturi atmosferice succesive vor traversa toate zonele țării și va ploua. Trecător în Crișana, Maramureș, Transilvania și nordul Moldovei va ninge. Ninsoarele nu vor fi abundente și nu vor persista. Eventualul strat de zăpadă (maximum 5 cm) se va topi extrem de repede. Asociat

fronturilor, vîntul se va intensifica mai peste tot, mai cu seamă în regiunile estice. Temperaturile minime nu vor scădea prea mult, urmînd a se încadra în general între 0° și 5°C. Cele maxime în schimb vor coborî în general cu 8°, 10° și vor fi cuprinse între 4° și 14°C.

Spre sfîrșitul intervalului, procesul de răcire se va sfîrși. Materialele de care dispunem ne îndreptățesc să sperăm într-o încălzire, ceva mai lentă și mai puțin spectaculoasă decît răcirea. Șansele de ploaie vor rămîne mari, mai ales în sud-vest.

IOANA MAȘEK ■

DIRECTOR
George Arion

Redactori șefi :
Constantin Dumitru
Ion D. Goia

Secretar general de redacție :
Eugen Mihăescu

■ PUBLICIȘTI COMENTATORI (1700) : Dumitru Constantinescu, Horia Pătrașcu

■ EVENIMENT (2542) : Mihail Gălățanu, Petre Barbu, Pașcu Balaci, Radu Ciobotea, Alexandru Mihăilă.

■ DREPTURILE OMULUI (2600) : Roxana Paicu-Manollescu, Valeria Dorneanu, Elena Grecescu, Oltea Mutulescu, Corneliu Olteanu, Cristian Pavel, Mihai Stănescu

■ CULTURĂ — ÎNVĂȚĂMÎNT (2559) : Mihai Săndoiu, Paul Vinicius

■ FLACĂRA BIS

Redactor șef :

Dorin Gherghinescu

Secretar general de redacție :
Liana Tatos

Liviu Timbus, Aurelia Boriga (17 16 39).

■ REBUS

Redactor șef :

Tudor Octavian (1457)

Secretar general de redacție :
Alexandru Păsărin (2036)

Adrian Mitu, Bogdan Vlad (1457), Aurel Ștefan Alexandrescu, Mihai Zăbubea, Simona Simzianu (2036)

■ FLACĂRA BASARABIEI

Redactor șef :

Ion Zubascu

Secretar general de redacție :
Dorin Sălăjan

Mihai Potîrniche (corespondent special din Basarabia) (2559)

■ EDITURA FLACĂRA

Domnița Ștefănescu (2559)

■ FOTOREPORTAJ (2528) : Mihai Cristian Călugăr, Elena Ghera, Gig Motoianu, Silviu Stan

■ SECRETARIAT TEHNIC DE REDACȚIE (2123, 1453, 2072) : Mircea Popp, Maria Bîrbulescu, Alexandru Benga, Pompiliu Dumitrescu, Anton Ene-Filip, Gabriela Nicolescu, Sevghin Omer, Smaranda Petrea, Adrian Petrescu, Cornel Speriatu, Angela Ștefănescu

■ SECRETARIAT — ADMINISTRAȚIE (2002, 2558) : Dan Mircea Popa, Liliana Crețu, Mihaela Moroșanu, Eugenia Vasile.

■ Adresa redacției și administrației : București, Piața Presei Libere nr. 1 cod 71311.

Telefoane : 17 60 10, 17 60 20 (cu interioarele trecute în paranteze de mai sus) ; secretariat : director : 2002 ; redactori șefi : 2143 (C. Dumitru), 2124 (I. D. Goia), secretar general de redacție : 17.48.91 ; public rela- tion : 2600.

Cititorii din străinătate se pot abona prin ROMPRES-FILATELIA. Sectorul export-import presă P.O. Box, 12-201, telex 10876, prșfir București, Calea Griviței nr. 64-66.

■ Administrația : EDITURA „PRESA LIBERĂ” (ec. Ioan Ciucescu, ing. Stan Pelteacu).

■ Tiparul : Combinatul Poligrafic București

16 pagini — 10 lei

Spre
Piata Comună
sau spre
groapa Comună?